

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

52. aastakäik

17. veebruar 2009

Teatis nr

Sisukord

Lehekülg

III *Ettevalmistavad aktid*

NÕUKOGU

2009/C 38 E/01	Nõukogu ühine seisukoht (EÜ) nr 3/2009, 20. november 2008, vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 251, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb taimekaitsevahendite statistikat ⁽¹⁾	1
2009/C 38 E/02	Nõukogu ühine seisukoht (EÜ) nr 4/2009, 17. detsember 2008, vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 251, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta) rakendamise kord ⁽²⁾	26

Märkus lugejale (vt tagakaane sisekülge)

ET

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst⁽²⁾ EMPs ja Šveitsis kohaldatav tekst

III

(Ettevalmistavad aktid)

NÕUKOGU

NÕUKOGU ÜHINE SEISUKOHT (EÜ) nr 3/2009,

20. november 2008,

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EÜ) nr .../2009, mis käsitleb taimekaitsevahendite statistikat

(EMPs kohaldatav tekst)

(2009/C 38 E/01)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 285 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsuses nr 1600/2002/EÜ, millega võetakse vastu kuues keskkonnanalane tegevusprogramm ⁽³⁾, tunnistati, et tuleb veelgi vähendada pestitsiidide, eelkõige põllumajanduses kasutatavate taimekaitsevahendite mõju inimeste tervisele ja keskkonnale. Otsuses rõhutati vajadust saavutada säästvam pestitsiidide kasutamine ning kutsuti üles vähendama oluliselt ja igakülgsest ohte ja pestitsiidide kasutamist, tagades siiski vajaliku taimekaitse.

⁽¹⁾ ELTC 256, 27.10.2007, lk 86.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2008. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 20. novembri 2008. aasta ühine seisukoht ning Euroopa Parlamendi ... seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽³⁾ EÜTL 242, 10.9.2002, lk 1.

(2) Komisjon tunnistas nõukogule, Euroopa Parlamendile ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele saadetud teatise „Pestitsiidide säästva kasutamise temaatilise strateegia suunas” vajadust koostada üksikasjalik, ühtlustatud ja ajakohane statistika pestitsiidide müügi ja kasutamise kohta ühenduse tasandil. Selline statistika on vajalik Euroopa Liidu säästava arengu poliitika hindamiseks ning pestitsiidide kasutamise seotud tervise- ja keskkonnaohutude näitajate väljaarvutamiseks.

(3) Pestitsiidide säästva kasutamise temaatilise strateegia kontekstis on pestitsiidide müügi ja kasutamisega seotud ühtlustatud ja võrreldaval ühenduse statistikal oluline osa ühenduse õigusaktide ja poliitikavaldkondade väljatöötamises ja järelevalves.

(4) Kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 1998. aasta direktiivi 98/8/EÜ, mis käsitleb biotsiidide turuleviimist ⁽⁴⁾, mõju ilmneb alles tükk aega pärast 2006. aastat, kui on lõpetatud biotsiidides kasutatavate toimeainete esimene hindamine, ei ole komisjonil ega enamikul liikmesriikidel praegu piisavalt teadmisi ega kogemusi, et teha ettepanekuid täiendavate biotsiidide käsitlevate meetmete kohta. Seega peaks käesoleva määruse kohaldamisala piirduma taimekaitsevahenditega, mida käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruses (EÜ) nr .../2009 taimekaitsevahendite turuleviimise kohta ⁽⁵⁾ ning mille kohta andmete kogumisel on juba olemas suur kogemus.

⁽⁴⁾ EÜTL 123, 24.4.1998, lk 1.

⁽⁵⁾ ELTL ...

- (5) Komisjoni mitmeaastane kogemus taimekaitsevahendite müügi ja kasutamise andmete kogumisel on näidanud, et on vaja ühtlustatud metoodikat andmete kogumiseks ühenduse tasandil nii turuleviimise etapis kui andmete kogumiseks kasutatajatel. Lisaks, võttes arvesse pestitsiidide säästva kasutamise temaatilise strateegia eesmärkides püstitatud sihti arvutada välja täpsed ohunäitajad, peab statistika olema üksikasjalik kuni toimeainete tasandini.
- (6) Pestitsiidide säästva kasutamise temaatilise strateegia mõjuhinnaangus loetletud erinevate andmekogumisvõimaluste hulgast soovitati parima võimalusena kohustuslikku andmekogumist, kuna see võimaldab kiiresti ja soodsalt saada täpseid ja usaldusväärseid andmeid taimekaitsevahendite turuleviimise ja kasutamise kohta
- (7) Nõukogu 17. veebruari 1997. aasta määrus (EÜ) nr 322/97 ühenduse statistika kohta ⁽¹⁾ on käesoleva määruse sätete raamistikuks. Eelkõige nõutakse selles vastavust erapooletuse, usaldusväärse, asjakohase, kulutasuvuse, statistilise konfidentsiaalsuse ja läbipaistvuse standarditele.
- (8) Statistiliselt konfidentsiaalsete andmete edastamist reguleeritakse eeskirjadega, mis on sätestatud määruses (EÜ) nr 322/97 ja nõukogu 11. juuni 1990. aasta määruses (Euratom, EMÜ) nr 1588/90 konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta ⁽²⁾. Nende määrustega kooskõlas võetud meetmed tagavad konfidentsiaalsete andmete füüsilise ja loogilise kaitse ning tagavad, et ühenduse statistika kogumisel ja levitamisel ei toimu ebaseaduslikku avaldamist või kasutamist muul kui statistilisel eesmärgil.
- (9) Statistika avaldamisel tuleks tagatakse kaubandusliku väärtusega konfidentsiaalsete andmete kaitse lisaks muudele meetmetele ka avaldatava statistika asjakohase koondamisega.
- (10) Võrreldavate andmete saamiseks on vaja taimekaitsevahendite statistika koostada kindlaksmääratud jaotusega, asjakohases vormis ja kindla ajavahemiku jooksul vaatlusaasta lõpust alates, nagu on määratletud käesoleva määruse lisades.
- (11) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽³⁾.
- (12) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus töödeldud ala määratlemiseks ja III lisa kohandamiseks. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda uute vähemoluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (13) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt luua ühine raamistik ühenduse statistika süstemaatiliseks koostamiseks taimekaitsevahendite turuleviimise ja kasutamise kohta, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (14) Nõukogu otsusega 89/382/EMÜ, Euratom ⁽⁴⁾ asutatud statistikaprogrammi komiteega on konsulteeritud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu, reguleerimisala ja eesmärgid

- Kõnealune määrus loob ühise raamistiku taimekaitsevahendite turustamist ja kasutamist käsitleva ühenduse statistika süstemaatiliseks koostamiseks.
- Statistika hõlmab:
  - turuleviidud taimekaitsevahendite kogust aastas, vastavalt I lisale;
  - põllumajanduslikult kasutatud taimekaitsevahendite kogust aastas, vastavalt II lisale.
- Statistika koos muude asjakohaste andmetega koostatakse eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiivi 2009/.../EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks ⁽⁵⁾, artikli 14 kohaldamiseks.

⁽¹⁾ EÜTL 52, 22.2.1997, lk 1.

⁽²⁾ EÜTL 151, 15.6.1990, lk 1.

⁽³⁾ EÜTL 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽⁴⁾ EÜTL 181, 28.6.1989, lk 47.

⁽⁵⁾ ELT L ...

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „taimekaitsevahendid” — taimekaitsevahendid, mida on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EÜ) nr .../2009 artikli 2 lõikes 1;
- b) „ained” — ained määruse (EÜ) nr .../2009 artikli 3 punktis 2 määratletud tähenduses, kaasa arvatud toimeained, taimekaitseained ja sünergistid;
- c) „toimeained” — toimeained, mida on nimetatud määruse (EÜ) nr .../2009 artikli 2 lõikes 2;
- d) „taimekaitseained” — taimekaitseained, mida on nimetatud määruse (EÜ) nr .../2009 artikli 2 lõike 3 punktis a;
- e) „sünergistid” — sünergistid, mida on nimetatud määruse (EÜ) nr .../2009 artikli 2 lõike 3 punktis b;
- f) „turuleviimine” — turuleviimine määruse (EÜ) nr .../2009 artikli 3 punktis 8 määratletud tähenduses;
- g) „loa valdaja” — loa valdaja määruse (EÜ) nr .../2009 artikli 3 punktis 20 määratletud tähenduses;
- h) „põllumajanduslik kasutamine” — taimekaitsevahendi kasutamine põllumajandusettevõtte majandustegevuses, mis on otseselt või kaudselt seotud taimsete saaduste tootmisega;
- i) „professionaalne kasutaja” — professionaalne kasutaja direktiivi 2009/.../EÜ artikli 3 punktis 1 määratletud tähenduses;
- j) „põllumajandusettevõtte” — põllumajandusettevõtte Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruses (EÜ) nr .../2009, mis käsitleb põllumajandusettevõtete struktuuriuuringuid ja põllumajanduslike tootmismeetodite uuringut (*), määratletud tähenduses.

Artikkel 3

Andmete kogumine, edastamine ja töötlemine

1. Liikmesriigid koguvad I ja II lisas loetletud karakteristikute täpsustamiseks vajalikud andmed ühel järgmistest viisidest:

- uuringud;
- kohustused seoses taimekaitsevahendite turuleviimisega; eelkõige peetakse silmas määruse (EÜ) nr .../2009 artiklis 64 kehtestatud kohustusi;
- professionaalsete kasutajate suhtes kohaldatavad kohustused, mis põhinevad taimekaitsevahendite kasutamise aruannetel;

(*) ETL L ...

eelkõige peetakse silmas määruse (EÜ) nr .../2009 artiklis 64 kehtestatud kohustusi;

- haldusallikad või
  - nende vahendite kasutamine kombineeritult, sealhulgas eksperdiotsusel või mudelitel põhinevad statistilised hindamismeetodid.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile (Eurostat) statistilised tulemused, kaasa arvatud konfidentsiaalsed andmed, vastavalt I ja II lisas määratud ajakavale ja sagedusele. Andmed esitatakse vastavalt III lisas esitatud klassifikatsioonile.
  3. Liikmesriigid edastavad andmed elektrooniliselt asjakohase tehnilise vormingu kohaselt, mille komisjon (Eurostat) võtab vastu artikli 5 lõikes 2 nimetatud korras.
  4. Komisjon (Eurostat) koondab konfidentsiaalsuse kaalutlustel andmed enne avaldamist vastavalt III lisas märgitud keemiliste ainete klassidele või tootekategooriatele, võttes nõuetekohaselt arvesse konfidentsiaalsete andmete kaitset liikmesriikide tasandil. Vastavalt määruse (EÜ) nr 322/97 artiklile 15 kasutavad liikmesriikide ametiasutused ja komisjon (Eurostat) konfidentsiaalseid andmeid ainult statistilistel eesmärkidel.

Artikkel 4

Kvaliteedihindamine

1. Käesolevas määruses kohaldatakse edastatavate andmete suhtes järgmisi kvaliteedi hindamise näitajaid:
  - „asjakohasus” — määr, mille ulatuses statistika vastab kasutajate olemasolevatele ja võimalikele vajadustele;
  - „õigsus” — hinnangute lähedus tegelikule teadmata väärtusele;
  - „õigeaegsus” — ajavahe teabe kättesaadavaks tegemise ja teabes kirjeldatud sündmuse või nähtuse vahel;
  - „täpsus” — ajavahe andmete avaldamise kuupäeva ja selle kuupäeva vahel, mil andmed oleks tulnud avaldada;
  - „kättesaadavus” ja „selgus” — tingimused ja kord, mille alusel kasutajad saavad andmetega tutvuda, neid kasutada ja tõlgendada;
  - „võrreldavus” — erinevate statistiliste mõistete, mõõtmisvahendite ja menetluste mõju mõõdetavus, kui võrreldakse erinevate geograafiliste piirkondade, valdkondade või ajavahemike statistikat;
  - „sidusus” — näitab, kas andmeid saab erineval moel ja eri kasutusotstarbeks usaldusväärset seostada.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostatile) aruanded I ja II lisa ettenähtud edastatud andmete kvaliteedi kohta. Komisjon (Eurostat) hindab edastatud andmete kvaliteeti.

Artikkel 5

Rakendusmeetmed

1. Komisjon võtab vastu andmete edastamiseks vajaliku tehnilise vormingu vastavalt artikli 6 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele.

2. Komisjon võtab vastu „töödeldud ala” mõiste, nagu on osutatud II lisa 2. jaos. Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 6 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

3. Komisjon võib III lisa kindlaksmääratud ainete ühtlustatud klassifikatsiooni muuta, et kohandada seda määruse (EÜ) nr .../2009 artikli 78 lõike 3 kohaselt vastuvõetud toimeainete loetelus tehtud muudatustega. Need meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 6 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 6

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab statistikaprogrammi komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 6 lõike 5 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 7

Aruanne

Iga viie aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamise kohta aruande. Aruandes hinnatakse eelkõige edastatud andmete kvaliteeti, nagu on osutatud artiklis 4, koormust ettevõtetele, põllumajandusettevõtetele ja liikmesriikide haldusasutustele ning sellise statistika kasulikkust pestitsiidide säästva kasutamise temaatilise strateegia kontekstis, eelkõige seoses artiklis 1 sätestatud eesmärkidega. Vajadusel sisaldab aruanne ettepanekuid andmete kvaliteedi edasiseks parandamiseks ning ettevõtete, põllumajandusettevõtete ja liikmesriikide haldusasutuste koormuse vähendamiseks.

Esimene aruanne esitatakse 1. jaanuariks ... (*).

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

...

Nõukogu nimel
eesistuja

...

(*) Kaheksa aastat käesoleva määruse vastuvõtmisest.

I LISA

STATISTIKA TAIMEKAITSEVAHENDITE TURULE VIIMISE KOHTA

1. JAGU

Katvus

Statistika hõlmab III lisas loetletud aineid, mis sisalduvad taimekaitsevahendites, mida viiakse turule igas liikmesriigis. Tähelepanu tuleb pöörata kahekordse loendamise vältimisele toote uuendamisel või müügiloa üleandmisel teisele loa valdajale.

2. JAGU

Muutujad

Esitatakse iga turuleviidavates taimekaitsevahendites sisalduva III lisas nimetatud aine kogus.

3. JAGU

Mõõtühik

Andmed ainete kohta esitatakse kilogrammides.

4. JAGU

Arvestusperiood

Arvestusperiood on kalendriaasta.

5. JAGU

Esimene arvestusperiood, sagedus ja tulemuste edastamine

1. Esimene arvestusperiood on ... (*) järgnev teine kalendriaasta.
2. Liikmesriigid esitavad andmed esimesele arvestusperioodile järgneva iga kalendriaasta kohta.
3. Andmed edastatakse komisjonile (Eurostat) 12 kuu jooksul pärast vaatlusaasta lõppu.

6. JAGU

Kvaliteediaruanne

Liikmesriigid esitavad komisjonile artiklis 4 osutatud (Eurostat) kvaliteediaruande, milles on esitatud:

- andmekogumise meetoodika;
- asjakohased kvaliteediaspektid vastavalt andmekogumise meetoodikale;
- hindamistel, andmete koondamisel ja välistamisel kasutatud meetoodika kirjeldus.

Aruanne edastatakse komisjonile (Eurostat) 15 kuu jooksul pärast vaatlusaasta lõppu.

(*) Käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

II LISA

STATISTIKA TAIMEKAITSEVAHENDITE PÕLLUMAJANDUSLIKU KASUTAMISE KOHTA

1. JAGU

Katvus

1. Statistika hõlmab III lisas nimetatud aineid, mis sisalduvad taimekaitsevahendites, mida kasutatakse põllumajanduses iga valitud kultuuri puhul igas liikmesriigis.
2. Iga liikmesriik määrab kindlaks nende kultuuride valiku, mis kaetakse 5. jaos määratletud viieaastase ajavahemiku jooksul. Valik peaks olema liikmesriigis kasvatatavate kultuuride ja kasutatavate ainete suhtes representatiivne.

Kultuuride valiku tegemisel võetakse arvesse direktiivi 2009/.../EÜ artiklis 4 osutatud riiklike tegevuskavade seisukohast kõige asjakohasemaid kultuure.

2. JAGU

Muutujad

Iga valitud kultuuri kohta esitatakse järgmised muutujad:

- a) iga III lisas loetletud sellise aine kogus, mis sisaldub asjaomase kultuuri kasvatamisel kasutatavates taimekaitsevahendites;
- b) iga ainega töödeldud ala.

3. JAGU

Mõõtühikud

1. Ainekogused esitatakse kilogrammides.
2. Töödeldud alad esitatakse hektarites.

4. JAGU

Arvestusperiood

1. Arvestusperiood on üldjuhul maksimaalselt 12 kuu pikkune periood, mis hõlmab kõik asjaomase kultuuriga seotud taimekaitsemeetmed.
2. Aruande arvestusperioodiks on saagikoristuse algusaasta.

5. JAGU

Esimene arvestusperiood, sagedus ja tulemuste edastamine

1. Liikmesriigid koostavad iga viieaastase perioodi kohta taimekaitsevahendite kasutamise statistika iga valitud kultuuri kohta 4. jaos määratletud arvestusperioodi jooksul.
2. Liikmesriigid võivad arvestusperioodiks valida mis tahes aja viieaastase perioodi vältel. Iga valitud kultuuri kohta võib valida eraldi perioodi.
3. Esimene viieaastane periood algab ... (*) järgneva esimese kalendriaastaga.
4. Liikmesriigid esitavad andmed iga viieaastase perioodi kohta.
5. Andmed edastatakse komisjonile (Eurostat) 12 kuu jooksul pärast viieaastase perioodi lõppu.

(*) Käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

6. JAGU

Kvaliteediaruanne

Tulemuste edastamisel esitavad liikmesriigid komisjonile (Eurostat) artiklis 4 osutatud kvaliteediaruande, milles on esitatud:

- valimi koostamise meetoodika;
  - andmekogumise meetoodika;
  - hõlmatud kultuuride suhtelise tähtsuse hinnang, arvestades kasutatud taimekaitsevahendite üldkogust;
  - asjakohased kvaliteediaspektid vastavalt andmekogumise meetoodikale;
  - viieaastase perioodi jooksul kasutatud taimekaitsevahendite ja sama perioodi jooksul turule viidud taimekaitsevahendite võrdlusandmed.
-

III LISA

AINETE ÜHTLUSTATUD KLASSIFIKATSIOON

Põhigrupid	Kood	Keemiliste ainete klassid	Ainete üldnimetus	CASi nr (!)	CIPAC (?)
Tootekategooriad			Üldnomenklatuur		
Fungitsiidid ja bakteritsiidid	F0				
Anorgaanilised fungitsiidid	F1				
	F1.1	VASEÜHENDID	KÕIK VASEÜHENDID		44
	F1.1		BORDOO VEDELIK	8011-63-0	44
	F1.1		VASKHÜDROKSIID	20427-59-2	44
	F1.1		VASKOKSÜKLORIID	1332-40-7	44
	F1.1		KOLMEALUSELINE VASKSUL- FAAT	1333-22-8	44
	F1.1		VASK(I)OKSIID	1319-39-1	44
	F1.1		MUUD VASESOOLAD		44
	F1.2	ANORGAANILINE VÄÄVEL	VÄÄVEL	7704-34-9	18
	F1.3	MUUD ANORGAANILISED FUNGITSIIDID	MUUD ANORGAANILISED FUNGITSIIDID		
Fungitsiidid karbamaatide ja ditio- karbamaatide baasil	F2				
	F2.1	KARBANILAATFUNGITSIIDID	DIETOFENKARB	87130-20-9	513
	F2.2	KARBAMAATFUNGITSIIDID	BENTIAVALIKARB	413615-35-7	744
	F2.2		IPROVALIKARB	140923-17-7	620
	F2.2		PROPAMOKARB	24579-73-5	399
	F2.3	DITIOKARBAMAAT- FUNGITSIIDID	MANKOTSEEB	8018-01-7	34
	F2.3		MANEEB	12427-38-2	61
	F2.3		METIRAAM	9006-42-2	478
	F2.3		PROPINEEB	12071-83-9	177
	F2.3		TIRAAM	137-26-8	24
	F2.3		TSIRAAM	137-30-4	31
Fungitsiidid bensimidasoolide baasil	F3				
	F3.1	BENSIMIDASOOLFUNGITSIIDID	KARBENDASIIM	10605-21-7	263
	F3.1		FUBERIDASOOL	3878-19-1	525
	F3.1		TIABENDASOOL	148-79-8	323
	F3.1		METÜÜLTIOFANAAT	23564-05-8	262

Põhigrupid	Kood	Keemiliste ainete klassid	Ainete üldnimetus	CASi nr (1)	CIPAC (2)
Tootekategooriad			Üldnomenklatuur		
Fungitsiidid imidasoolide ja triasoolide baasil	F4				
	F4.1	KONASOOLFUNGITSIIDID	BITERTANOOOL	55179-31-2	386
	F4.1		BROMUKONASOOL	116255-48-2	680
	F4.1		TSÜPROKONASOOL	94361-06-5	600
	F4.1		DIFENOKONASOOL	119446-68-3	687
	F4.1		DINIKONASOOL	83657-24-3	690
	F4.1		EPOKSIKONASOOL	106325-08-0	609
	F4.1		ETRIDIASOOL	2593-15-9	518
	F4.1		FENBUKONASOOL	114369-43-6	694
	F4.1		FLUKVIINKONASOOL	136426-54-5	474
	F4.1		FLUSILASOOL	85509-19-9	435
	F4.1		FLUTRIAFOOL	76674-21-0	436
	F4.1		HEKSAKONASOOL	79983-71-4	465
	F4.1		IMASALIIL (ENILKONASOOL)	58594-72-2	335
	F4.1		METKONASOOL	125116-23-6	706
	F4.1		MÜKLOBUTANIIL	88671-89-0	442
	F4.1		PENKONASOOL	66246-88-6	446
	F4.1		PROPIKONASOOL	60207-90-1	408
	F4.1		PROTIKONASOOL	178928-70-6	745
	F4.1		TEBUKONASOOL	107534-96-3	494
	F4.1		TETRAKONASOOL	112281-77-3	726
	F4.1		TRIADIMENOOOL	55219-65-3	398
	F4.1		TRITSÜKLASOOL	41814-78-2	547
	F4.1		TRIFLUMISOOL	99387-89-0	730
	F4.1		TRITIKONASOOL	131983-72-7	652
	F4.2	IMIDASOOLFUNGITSIIDID	TSÜASOFAMIID	120116-88-3	653
	F4.2		FENAMIDOON	161326-34-7	650
	F4.2		TRIASOKSIID	72459-58-6	729
Fungitsiidid morfoliinide baasil	F5				
	F5.1	MORFOLIINFUNGITSIIDID	DIMETOMORF	110488-70-5	483
	F5.1		DODEMORF	1593-77-7	300
	F5.1		FENPROPIMORF	67564-91-4	427

Põhigrupid	Kood	Keemiliste ainete klassid	Ainete üldnimetus	CASi nr (*)	CIPAC (?)
Tootekategooriad			Üldnomenklatuur		
Muud fungitsiidid	F6				
	F6.1	ALIFAATILISED LÄMMASTIK-FUNGITSIIDID	TSÜMOKSANIIL	57966-95-7	419
	F6.1		DODIIN	2439-10-3	101
	F6.1		GUASATIIN	108173-90-6	361
	F6.2	AMIIDFUNGITSIIDID	BENALAKSÜÜL	71626-11-4	416
	F6.2		BOSKALIID	188425-85-6	673
	F6.2		FLUTOLANIIL	66332-96-5	524
	F6.2		MEPRONIIL	55814-41-0	533
	F6.2		METALAKSÜÜL	57837-19-1	365
	F6.2		METALAKSÜÜL-M	70630-17-0	580
	F6.2		PROKLORAAS	67747-09-5	407
	F6.2		SILTIOFAAM	175217-20-6	635
	F6.2		TOLÜFLUANIID	731-27-1	275
	F6.2		SOKSAMIID	156052-68-5	640
	F6.3	ANILIIDFUNGITSIIDID	KARBOKSIIN	5234-68-4	273
	F6.3		FENHEKSAMIID	126833-17-8	603
	F6.4	ANTIBIOOTILISED FUNGITSIID-BAKTERITSIIDID	KASUGAMÜTSIIN	6980-18-3	703
	F6.4		POLÜOKSIINID	11113-80-7	710
	F6.4		STREPTOMÜTSIIN	57-92-1	312
	F6.5	AROMAATSED FUNGITSIIDID	KLOROTALONIIL	1897-45-6	288
	F6.5		DIKLORAAN	99-30-9	150
	F6.6	DIKARBOKSAMIID-FUNGITSIIDID	IPRODIOON	36734-19-7	278
	F6.6		PROTSÜMIDOON	32809-16-8	383
	F6.7	DINITROANILIINFUNGITSIIDID	FLUASINAAM	79622-59-6	521
	F6.8	DINITROFENOOLFUNGITSIIDID	DINOKAP	39300-45-3	98
	F6.9	FOSFORORGAANILISED FUNGITSIIDID	FOSETÜÜL	15845-66-6	384
	F6.9		TOKLOFOSSMETÜÜL	57018-04-9	479
	F6.10	OKSASOOLFUNGITSIIDID	HÜMEKSASOOL	10004-44-1	528
	F6.10		FAMOKSADOON	131807-57-3	594
	F6.10		VINKLOSILIIN	50471-44-8	280
	F6.11	FENÜÜLPÜRROOL-FUNGITSIIDID	FLUDIOKSONIIL	131341-86-1	522

Põhigrupid	Kood	Keemiliste ainete klassid	Ainete üldnimetus	CASi nr (*)	CIPAC (2)
Tootekategooriad			Üldnomenklatuur		
	F6.12	FTALIMIIDFUNGITSIIDID	KAPTAAN	133-06-2	40
	F6.12		FOLPEET	133-07-3	75
	F6.13	PÜRIMIDIINFUNGITSIIDID	BUPIRIMAAT	41483-43-6	261
	F6.13		TSÜPRODINIIL	121552-61-2	511
	F6.13		FENARIMOOL	60168-88-9	380
	F6.13		MEPANIPÜRIIM	110235-47-7	611
	F6.13		PÜRIMETANIIL	53112-28-0	714
	F6.14	KINOLIINFUNGITSIIDID	KINOKSÜFEEN	124495-18-7	566
	F6.14		8-HÜDROKSÜKINO-LIINSULFAAT	134-31-6	677
	F6.15	KINOONFUNGITSIIDID	DITIANOON	3347-22-6	153
	F6.16	STROBILURIINFUNGITSIIDID	ASOKSÜSTROBIIN	131860-33-8	571
	F6.16		DIMOKSÜSTROBIIN	149961-52-4	739
	F6.16		FLUOKSASTROBIIN	361377-29-9	746
	F6.16		METÜÜLKRESOKSIIM	143390-89-0	568
	F6.16		PIKOKSÜSTROBIIN	117428-22-5	628
	F6.16		PÜRAKLOSTROBIIN	175013-18-0	657
	F6.16		TRIFLOKSÜSTROBIIN	141517-21-7	617
	F6.17	UUREAFUNGITSIIDID	PENKÜKUROON	66063-05-6	402
	F6.18	KLASSIFITSEERIMATA FUNGIT-SIIDID	ATSIBENSOLAAR	126448-41-7	597
	F6.18		BENSOEHAPE	65-85-0	622
	F6.18		DIKLOROFEEN	97-23-4	325
	F6.18		FENPROPIDIIN	67306-00-7	520
	F6.18		METRAFENOON	220899-03-6	752
	F6.18		2-FENÜFENOOL	90-43-7	246
	F6.18		SPIROKSAMIIN	118134-30-8	572
	F6.19	MUUD FUNGITSIIDID	MUUD FUNGITSIIDID		
Herbitsiidid, kõrreliste umbroh-tude tõrjevahendid ja sambla-tõrjevahendid	H0				
Herbitsiidid fenoksüfütöhormoonide baasil	H1				
	H1.1	FENOKSÜHERBITSIIDID	2,4-D	94-75-7	1
	H1.1		2,4-DB	94-82-6	83
	H1.1		DIKLOROPROP-P	15165-67-0	476
	H1.1		MCPA	94-74-6	2

Põhigrupid	Kood	Keemiliste ainete klassid	Ainete üldnimetus	CASi nr ⁽¹⁾	CIPAC ⁽²⁾
Tootekategooriad			Üldnomenklatuur		
	H1.1		MCPB	94-81-5	50
	H1.1		MEKOPROP	7085-19-0	51
	H1.1		MEKOPROP-P	16484-77-8	475
Herbitsiidid triasiinide ja triasinoonide baasil	H2				
	H2.1	METÜÜLTOTRIASIIN-HERBITSIIDID	METOPROTRÜÜN	841-06-5	94
	H2.2	TRIASIINHERBITSIIDID	SIMETRÜÜN	1014-70-6	179
	H2.2		TERBUTÜÜLASIIN	5915-41-3	234
	H2.3	TRIASINOONHERBITSIIDID	METAMITROON	41394-05-2	381
	H2.3		METRIBUTSIIN	21087-64-9	283
Herbitsiidid amiidide ja aniliidide baasil	H3				
	H3.1	AMIIDHERBITSIIDID	BEFLUBUTAMIID	113614-08-7	662
	H3.1		DIMETEENAMIID	87674-68-8	638
	H3.1		FLUPOKSAAM	119126-15-7	8158
	H3.1		ISOKSABEEN	82558-50-7	701
	H3.1		NAPROPAMIID	15299-99-7	271
	H3.1		PETOKSAMIID	106700-29-2	665
	H3.1		PROPÜSAMIID	23950-58-5	315
	H3.2	ANILIIDHERBITSIIDID	DIFLUFENIKAAN	83164-33-4	462
	H3.2		FLORASULAAM	145701-23-1	616
	H3.2		FLUFENATSEET	142459-58-3	588
	H3.2		METOSULAAM	139528-85-1	707
	H3.2		METASAKLOOR	67129-08-2	411
	H3.2		PROPANIIL	709-98-8	205
	H3.3	KLOROATSEETANIILID-HERBITSIIDID	ATSETOKLOOR	34256-82-1	496
	H3.3		ALAKLOOR	15972-60-8	204
	H3.3		DIMETAKLOOR	50563-36-5	688
	H3.3		PRETILAKLOOR	51218-49-6	711
	H3.3		PROPAKLOOR	1918-16-7	176
	H3.3		METOLAHLOOR-S	87392-12-9	607

Põhigrupid	Kood	Keemiliste ainete klassid	Ainete üldnimetus	CASi nr ⁽¹⁾	CIPAC ⁽²⁾
Tootekategooriad			Üldnomenklatuur		
Herbitsiidid karbamaatide ja biskarbamaatide baasil	H4				
	H4.1	BISKARBAMAATHERBITSIIDID	KLOROPROFAAM	101-21-3	43
	H4.1		DESMEDIFAAM	13684-56-5	477
	H4.1		FENMEDIFAAM	13684-63-4	77
	H4.2	KARBAMAATHERBITSIIDID	ASULAAM	3337-71-1	240
	H4.2		KARBETAMIID	16118-49-3	95
Herbitsiidid dinitroaniilini derivaatide baasil	H5				
	H5.1	DINITRIOANIILINHERBITSIIDID	BENFLURALIIN	1861-40-1	285
	H5.1		BUTRALIIN	33629-47-9	504
	H5.1		ETAALFLURALIIN	55283-68-6	516
	H5.1		ORÜSALIIN	19044-88-3	537
	H5.1		PENDIMETALIIN	40487-42-1	357
Herbitsiidid urea, uratsiili või sulfonüüluurea derivaatide baasil	H6				
	H6.1	SULFONÜÜLUUREA-HERBITSIIDID	AMIDOSULFUROON	120923-37-7	515
	H6.1		ASIIMSULFUROON	120162-55-2	584
	H6.1		BENSULFUROON	99283-01-9	502
	H6.1		KLOROSULFUROON	64902-72-3	391
	H6.1		TSINOSULFUROON	94593-91-6	507
	H6.1		ETOKSÜSULFUROON	126801-58-9	591
	H6.1		FLASASULFUROON	104040-78-0	595
	H6.1		FLUPÜÜRSULFUROON	150315-10-9	577
	H6.1		FORAAMSULFUROON	173159-57-4	659
	H6.1		IMASOSULFUROON	122548-33-8	590
	H6.1		JODOSULFUROON	185119-76-0	634
	H6.1		MESOSULFUROON	400852-66-6	663
	H6.1		METSULFUROON	74223-64-6	441
	H6.1		NIKOSULFUROON	111991-09-4	709
	H6.1		OKSASULFUROON	144651-06-9	626
	H6.1		PRIMISULFUROON	113036-87-6	712
H6.1		PROSULFUROON	94125-34-5	579	

Põhigrupid	Kood	Keemiliste ainete klassid	Ainete üldnimetus	CASi nr (1)	CIPAC (2)
Tootekategooriad			Üldnomenklatuur		
	H6.1		RIMSULFUROON	122931-48-0	716
	H6.1		SULFOSULFUROON	141776-32-1	601
	H6.1		TIOFEENSULFUROON	79277-67-1	452
	H6.1		TRIASULFUROON	82097-50-5	480
	H6.1		TRIBENUROON	106040-48-6	546
	H6.1		TRIFLUSULFUROON	135990-29-3	731
	H6.1		TRITOSULFUROON	142469-14-5	735
	H6.2	URATSILHERBITSIIDID	LENATSIL	2164-08-1	163
	H6.3	UUREAHERBITSIIDID	KLOORTOLUROON	15545-48-9	217
	H6.3		DIUROON	330-54-1	100
	H6.3		FLUOMETUROON	2164-17-2	159
	H6.3		ISOPROTUROON	34123-59-6	336
	H6.3		LINUROON	330-55-2	76
	H6.3		METABENSTIASUROON	18691-97-9	201
	H6.3		METOBROMUROON	3060-89-7	168
	H6.3		METOKSUROON	19937-59-8	219
Muud herbitsiidid	H7				
	H7.1	ARÜÜLOKSÜFENOKSÜPRO- PIOONHERBITSIIDID	KLODINAFOP	114420-56-3	683
	H7.1		TSÜHALOFOP	122008-85-9	596
	H7.1		DIKLOFOP	40843-25-2	358
	H7.1		FENOKSAPROP-P	113158-40-0	484
	H7.1		FLUASIFOP-P-BUTÜÜL	79241-46-6	395
	H7.1		HALOKSÜFOP	69806-34-4	438
	H7.1		HALOKSÜFOP-R	72619-32-0	526
	H7.1		PROPAKVISAFOP	111479-05-1	713
	H7.1		KVISALOFOP	76578-12-6	429
	H7.1		KVISALOFOP-P	94051-08-8	641
	H7.2	BENSOFURAAANHERBITSIIDID	ETOFUMESAAT	26225-79-6	233
	H7.3	BENSOEHAPPEHERBITSIIDID	KLOROTAAL	2136-79-0	328
	H7.3		DIKAMBA	1918-00-9	85
	H7.4	BIPÜRIDÜÜLIUMHERBITSIIDID	DIKVAAT	85-00-7	55
	H7.4		PARAKVAAT	4685-14-7	56

Põhigrupid	Kood	Keemiliste ainete klassid	Ainete üldnimetus	CASi nr (1)	CIPAC (2)
Tootekategooriad			Üldnomenklatuur		
	H7.5	TSÜKLOHEKSANEDIOON-HERBITSIIDID	KLETODIIM	99129-21-2	508
	H7.5		TSÜKLOKSÜDIIM	101205-02-1	510
	H7.5		TEPRALOKSÜDIIM	149979-41-9	608
	H7.5		TRALKOKSÜDIIM	87820-88-0	544
	H7.6	DIASIINHERBITSIIDID	PÜRIDAAT	55512-33-9	447
	H7.7	DIKARBOKSAMIID-HERBITSIIDID	ETÜÜLTSINIDOON	142891-20-1	598
	H7.7		FLUMIOKSASIIN	103361-09-7	578
	H7.8	DIFENÜLEETERHERBITSIIDID	AKLONIFEEN	74070-46-5	498
	H7.8		BIFENOKS	42576-02-3	413
	H7.8		NITROFEEN	1836-75-5	170
	H7.8		OKSÜFLOROFEEEN	42874-03-3	538
	H7.9	IMIDASOLINOONHERBITSIIDID	IMASAMETABENS	100728-84-5	529
	H7.9		IMASAMOKS	114311-32-9	619
	H7.9		IMASETAPÜÜR	81335-77-5	700
	H7.10	ANORGAANILISED HERBITSIIDID	AMMOONIUMSULFAMAAT	7773-06-0	679
	H7.10		KLORAADID	7775-09-9	7
	H7.11	ISOKSASOOLHERBITSIIDID	ISOKSAFLUTOOL	141112-29-0	575
	H7.12	MORFAKTIINHERBITSIIDID	FLURENOOL	467-69-6	304
	H7.13	NITRIILHERBITSIIDID	BROMOKSÜNII	1689-84-5	87
	H7.13		DIKLOBENIIL	1194-65-6	73
	H7.13		IOKSÜNII	1689-83-4	86
	H7.14	FOSFORORGAANILISED HERBITSIIDID	GLUFOSINAAT	51276-47-2	437
	H7.14		GLÜFOASAAT	1071-83-6	284
	H7.15	FENÜLPÜRASOOL-HERBITSIIDID	PÜRAFLUFEEN	129630-19-9	605
	H7.16	PÜRIDASOONHERBITSIIDID	KLORIDASOON	1698-60-8	111
	H7.16		FLURTAMOON	96525-23-4	569
	H7.17	PÜRIDIINKARBOKSAMIID-HERBITSIIDID	PIKOLINAFEEN	137641-05-5	639
	H7.18	PÜRIDIINKARBOKSÜÜLHAPPE-HERBITSIIDID	KLOPÜRALIID	1702-17-6	455
	H7.18		PIKLORAAM	1918-02-1	174

Põhigrupid	Kood	Keemiliste ainete klassid	Ainete üldnimetus	CASi nr (*)	CIPAC (?)
Tootekategooriad			Üldnomenklatuur		
	H7.19	PÜRIDÜÜLOKSÜÄÄDIKHAPPE-HERBITSIIDID	FLUROKSÜPÜÜR	69377-81-7	431
	H7.19		TRIKLOPÜÜR	55335-06-3	376
	H7.20	KINOLIINHERBITSIIDID	KVINKLORAAK	84087-01-4	493
	H7.20		KVINMERAAC	90717-03-6	563
	H7.21	TIADIASIINHERBITSIIDID	BENTASOON	25057-89-0	366
	H7.22	TIOKARBAMAATHERBITSIIDID	EPTC	759-94-4	155
	H7.22		MOLINAAT	2212-67-1	235
	H7.22		PROSULFOKARB	52888-80-9	539
	H7.22		TIOBENKARB	28249-77-6	388
	H7.22		TRIALLAAT	2303-17-5	97
	H7.23	TRIASOOLHERBITSIIDID	AMITROOL	61-82-5	90
	H7.24	TRIASOLINOONHERBITSIIDID	KARFENTRASOON	128639-02-1	587
	H7.25	TRIASOLOONHERBITSIIDID	PROPOKSÜKARBASOON	145026-81-9	655
	H7.26	TRIKETOONHERBITSIIDID	MESOTRIOON	104206-82-8	625
	H7.26		SULKOTRIOON	99105-77-8	723
	H7.27	KLASSIFITSEERIMATA HERBITSIIDID	KLOMASOON	81777-89-1	509
	H7.27		FLOROKLORIDOON	61213-25-0	430
	H7.27		KVINOKLAMIIN	2797-51-5	648
	H7.27		METASOOL	20354-26-1	369
	H7.27		OKSADIARGÜÜL	39807-15-3	604
	H7.27		OKSADIASOON	19666-30-9	213
	H7.27	MUUD HERBITSIIDID KÕRRELISTE UMBROHTUDE TÕRJEVAHEND SAMBLATÕRJEVAHEND	MUUD HERBITSIIDID KÕRRELISTE UMBROHTUDE TÕRJEVAHEND SAMBLATÕRJEVAHEND		
Insektitsiidid ja akaritsiidid	I0				
Insektitsiidid püretroidide baasil	I1				
	I1.1	PÜRETROIDINSEKTITSIIDID	AKRINATRIIN	101007-06-1	678
	I1.1		ALFA-TSÜPERMETRIIN	67375-30-8	454
	I1.1		BEETA-TSÜFLUTRIIN	68359-37-5	482
	I1.1		BEETA-TSÜPERMETRIIN	65731-84-2	632
	I1.1		BIFENTRIIN	82657-04-3	415
	I1.1		TSÜFLUTRIIN	68359-37-5	385
	I1.1		TSÜPERMETRIIN	52315-07-8	332

Põhigrupid	Kood	Keemiliste ainete klassid	Ainete üldnimetus	CASi nr (1)	CIPAC (2)
Tootekategooriad			Üldnomenklatuur		
	I1.1		DELTAMETRIIN	52918-63-5	333
	I1.1		ESFENVALERAAT	66230-04-4	481
	I1.1		ETOFEEENPROKS	80844-07-1	471
	I1.1		GAMMA-TSÜHALOTRIIN	76703-62-3	768
	I1.1		LAMBDA-TSÜHALOTRIIN	91465-08-6	463
	I1.1		TAU-FLUVALINAAT	102851-06-9	432
	I1.1		TEFLUTRIIN	79538-32-2	451
	I1.1		Z-TSÜPERMETRIIN	52315-07-8	733
Insektitsiidid kloreeritud süsivesinike baasil	I2				
	I2.1	KLOORORGAANILISED INSEKTITSIIDID	DIKOFOOL	115-32-2	123
	I2.1		TETRASUL	2227-13-6	114
Herbitsiidid karbamaatide ja oksimkarbamaatide baasil	I3				
	I3.1	OKSIIMKARBAMAAT-INSEKTITSIIDID	METOMÜÜL	16752-77-5	264
	I3.1		OKSAMÜÜL	23135-22-0	342
	I3.2	KARBAMAATINSEKTITSIIDID	BENFURAKARB	82560-54-1	501
	I3.2		KARBARÜÜL	63-25-2	26
	I3.2		KARBOFURAAN	1563-66-2	276
	I3.2		KARBOSULFAAN	55285-14-8	417
	I3.2		FENOKSÜKARB	79127-80-3	425
	I3.2		FORMETANAAT	22259-30-9	697
	I3.2		METIOKARB	2032-65-7	165
	I3.2		PIRIMIKARB	23103-98-2	231
Insektitsiidid fosfororgaaniliste ühendite baasil	I4				
	I4.1	FOSFORORGAANILISED INSEKTITSIIDID	METÜÜLASIINFOSS	86-50-0	37
	I4.1		KADUSAFOSS	95465-99-9	682
	I4.1		KLOROPÜRIFOSS	2921-88-2	221
	I4.1		METÜÜLKLOROPÜRIFOSS	5589-13-0	486
	I4.1		KUMAFOSS	56-72-4	121
	I4.1		DIASINOON	333-41-5	15

Põhigrupid	Kood	Keemiliste ainete klassid	Ainete üldnimetus	CASi nr (*)	CIPAC (?)
Tootekategooriad			Üldnomenklatuur		
	I4.1		DIKLOROFOSS	62-73-7	11
	I4.1		DIMETOAAAT	60-51-5	59
	I4.1		ETOPROFOSS	13194-48-4	218
	I4.1		FENAMIFOSS	22224-92-6	692
	I4.1		FENITROTIOON	122-14-5	35
	I4.1		FOSTIASAAT	98886-44-3	585
	I4.1		ISOFEENFOSS	25311-71-1	412
	I4.1		MALATIOON	121-75-5	12
	I4.1		METAMIDOFOSS	10265-92-6	355
	I4.1		NALEED	300-76-5	195
	I4.1		METÜÜLOKSÜDEMETOON	301-12-2	171
	I4.1		FOSALOON	2310-17-0	109
	I4.1		FOSMEET	732-11-6	318
	I4.1		FOKSIIM	14816-18-3	364
	I4.1		METÜÜLPİRIMIFOSS	29232-93-7	239
	I4.1		TRIKLOROFOON	52-68-6	68
Insektitsiidid bioloogiliste ja botaaniliste toodete baasil	I5				
	15.1	BIOLOOGILISED INSEKTITSIIDID	ASADIRAKTIIN	11141-17-6	627
	15.1		NIKOTIIN	54-11-5	8
	15.1		PÜRETRIINID	8003-34-7	32
	15.1		ROTENOON	83-79-4	671
Muud insektitsiidid	I6				
	16.1	KÄÄRITAMISE TEEL TOODETUD INSEKTITSIIDID	ABAMEKTIIN	71751-41-2	495
	16.1		MILBEMEKTIIN	51596-10-2 51596-11-3	660
	16.1		SPINOSAAD	168316-95-8	636
	16.3	BENSOÜÜLUUREA-INSEKTITSIIDID	DIFLUBENSUROON	35367-38-5	339
	16.3		FLUFENOKSUROON	101463-69-8	470
	16.3		HEKSAFLUMUROON	86479-06-3	698
	16.3		LUFENUROON	103055-07-8	704
	16.3		NOVALUROON	116714-46-6	672

Põhigrupid	Kood	Keemiliste ainete klassid	Ainete üldnimetus	CASi nr (1)	CIPAC (2)
Tootekategooriad			Üldnomenklatuur		
	I6.3		TEFLUBENSUROON	83121-18-0	450
	I6.3		TRIFLUMUROON	64628-44-0	548
	I6.4	KARBASAATINSEKTITSIIDID	BIFENASAAT	149877-41-8	736
	I6.5	DIASÜÜLHÜDRASIIN- INSEKTITSIIDID	METOKSÜFENOSIID	161050-58-4	656
	I6.5		TEBUFENOSIID	112410-23-8	724
	I6.6	PUTUKATE KASVUREGULAATORID	BUPROFESIIN	69327-76-0	681
	I6.6		TSÜROMASIIN	66215-27-8	420
	I6.6		HEKSÜTIASOKS	78587-05-0	439
	I6.7	PUTUKATE FEROMOONID	(E,Z)-9 DODETSENÜÜL- ATSETAAT	35148-19-7	422
	I6.8	NITROGUANIDIIN- INSEKTITSIIDID	KLOTIANIDIIN	210880-92-5	738
	I6.8		TIAMETOKSAAM	153719-23-4	637
	I6.9	TINAORGAANILISED INSEKTITSIIDID	ASOTSÜKLOTIIN	41083-11-8	404
	I6.9		TSÜHEKSATIIN	13121-70-5	289
	I6.9		FENBUTATIINOKSIID	13356-08-6	359
	I6.10	OKSADIASIININSEKTITSIIDID	INDOKSAKARB	173584-44-6	612
	I6.11	FENÜÜLEETER INSEKTITSIIDID	PÜRIPROKSÜFEEN	95737-68-1	715
	I6.12	PÜRASOOL(FENÜÜL-) INSEK- TITSIIDID	FENPÜROKSIMAAT	134098-61-6	695
	I6.12		FIPRONIL	120068-37-3	581
	I6.12		TEBUFENPÜRAAD	119168-77-3	725
	I6.13	PÜRIDIININSEKTITSIIDID	PÜMETROSIIN	123312-89-0	593
	I6.14	PÜRIDÜÜLMETÜÜLAMIIN- INSEKTITSIIDID	ATSEETAMIPRIID	135410-20-7	649
	I6.14		IMIDAKLOPRIID	138261-41-3	582
	I6.14		TIAKLOPRIID	111988-49-9	631
	I6.15	SULFITESTERINSEKTITSIIDID	PROPARGIIT	2312-35-8	216
	I6.16	TETRASIININSEKTITSIIDID	KLOFENTESIIN	74115-24-5	418

Põhigrupid	Kood	Keemiliste ainete klassid	Ainete üldnimetus	CASi nr (1)	CIPAC (2)
Tootekategooriad			Üldnomenklatuur		
	I6.17	TETROONHAPPE- INSEKTITSIIDID	SPIRODIKLOFEEN	148477-71-8	737
	I6.18	(KARBAMOÜÜL-) TRIASOOL INSEKTITSIIDID	TRIASAMAAT	112143-82-5	728
	I6.19	UUREAINSEKTITSIIDID	DIAFENTIUROON	80060-09-9	8097
	I6.20	KLASSIFITSEERIMATA INSEKTITSIIDID	ETOKSASOOL	153233-91-1	623
	I6.20		FENASAKVIIN	120928-09-8	693
	I6.20		PÜRIDABEEN	96489-71-3	583
	I6. 21	MUUD INSEKTITSIIDID JA AKARITSIIDID	MUUD INSEKTITSIIDID JA AKARITSIIDID		
Molluskitsiidid kokku:	M0				
Molluskitsiidid	M1				
	M1.1	KARBAMAATMOLLUSKITSIIDID	TIODIKARB	59669-26-0	543
	M1.2	MUUD MOLLUSKITSIIDID	RAUDFOSFAAT	10045-86-0	629
	M1.2		METALDEHÜÜD	108-62-3	62
	M1.2		MUUD MOLLUSKITSIIDID		
Taimkasvuregulaatorid, kokku:	PGR0				
Füsioloogilised taimekasvuregulaatorid	PGR1				
	PGR1.1	FÜSIOLOOGILISED TAIMEKAS- VUREGULAATORID	KLOROMEKVAAT	999-81-5	143
	PGR1.1		TSÜKLANILIINID	113136-77-9	586
	PGR1.1		DAMINOSIID	1596-84-5	330
	PGR1.1		DIMETIPIIN	55290-64-7	689
	PGR1.1		DIFENÜÜLAMIIN	122-39-4	460
	PGR1.1		ETEFOON	16672-87-0	373
	PGR1.1		ETOKSÜKIN	91-53-2	517
	PGR1.1		FLORKLORFENUROON	68157-60-8	633
	PGR1.1		FLURPRIMIDOOOL	56425-91-3	696
	PGR1.1		IMASAKVIIN	81335-37-7	699
	PGR1.1		MALEIINHAPPEHÜDRASIID	51542-52-0	310

Põhigrupid	Kood	Keemiliste ainete klassid	Ainete üldnimetus	CASi nr (1)	CIPAC (2)
Tootekategooriad			Üldnomenklatuur		
	PGR1.1		MEPIKVAAT	24307-26-4	440
	PGR1.1		1-METÜÜLTSÜKLOPROPEEN	3100-04-7	767
	PGR1.1		PAKLOBUTRASOOL	76738-62-0	445
	PGR1.1		PROHKESADIOONKALTSIUM	127277-53-6	567
	PGR1.1		NAATRIUM-5-NITRO-GUAIAKOLAAT	67233-85-6	718
	PGR1.1		NAATRIUM-O-NITRO-FENOLAAT	824-39-5	720
	PGR1.1		ETÜÜLTRINEKSAPAK	95266-40-3	8349
Idanemist takistavad vahendid	PGR2				
	PGR2.2	IDANEMIST TAKISTAVAD VAHENDID	KARVOON	99-49-0	602
	PGR2.2		KLOROPROFAAM	101-21-3	43
Muud taimekasvuregulaatorid	PGR3				
	PGR3.1	MUUD TAIMEKASVUREGULAATORID	MUUD TAIMEKASVUREGULAATORID		
Muud taimekaitsevahendid, kokku:	ZR0				
Mineraalõlid	ZR1				
	ZR1.1	MINERAALÕLI	NAFTAÕLID	64742-55-8	29
Taimeõlid	ZR2				
	ZR2.1	TAIMEÕLI	TÕRVAÕLI		30
Mulla sterilandid (kaasa arvatud nematotsiidid)	ZR3				
	ZR3.1	METÜÜLBROMIID	METÜÜLBROMIID	74-83-9	128
	ZR3.2	MUUD MULLA STERILANDID	KLOROPIKRIIN	76-06-2	298
	ZR3.2		DASOMET	533-74-4	146
	ZR3.2		1,3-DIKLOROPROPEEN	542-75-6	675
	ZR3.2		METAAM-NAATRIUM	137-42-8	20
	ZR3.2		MUUD MULLA STERILANDID		
Rodentitsiidid	ZR4				
	ZR4.1	RODENTITSIIDID	BRODIFAAKUM	56073-10-0	370
	ZR4.1		BROMADIOLOON	28772-56-7	371
	ZR4.1		KLORALOOS	15879-93-3	249

Põhigrupid	Kood	Keemiliste ainete klassid	Ainete üldnimetus	CASi nr ⁽¹⁾	CIPAC ⁽²⁾
Tootekategooriad			Üldnomenklatuur		
	ZR4.1		KLOROFATSINOON	3691-35-8	208
	ZR4.1		KUMATETRALÜÜL	5836-29-3	189
	ZR4.1		DIFENAAKUM	56073-07-5	514
	ZR4.1		DIFETIALOON	104653-34-1	549
	ZR4.1		FLOKUMAFEEN	90035-08-8	453
	ZR4.1		VARFARIIN	81-81-2	70
	ZR4.1		MUUD RODENTITSIIDID		
Kõik muud taimekaitsevahendid	ZR5				
	ZR5.1	DESINFEKTSIOONIVAHENDID	MUUD DESINFEKTSIOONIVAHENDID		
	ZR5.2	MUUD TAIMEKAITSEVAHENDID	MUUD TAIMEKAITSEVAHENDID		

⁽¹⁾ Chemical Abstracts Service'i number (CAS).

⁽²⁾ Rahvusvaheline Pestitsiidide Määramise Koostöönõukogu.

NÕUKOGU PÕHJENDUSED

I. SISSEJUHATUS

Komisjon esitas 12. detsembril 2006. aastal EÜ asutamislepingu artikli 285 lõike 1 alusel nõukogule taimekaitsevahendite statistikat käsitleva määruse ettepaneku ⁽¹⁾.

Euroopa Parlament võttis oma arvamuse vastu esimesel lugemisel märtsis 2008 (vt dok 7412/08).

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis oma arvamuse vastu 2007. aasta juulis ⁽²⁾. Regioonide Komitee otsustas 2007. aasta juunis ettepaneku kohta arvamust mitte vastu võtta.

20. novembril 2008. aastal võttis nõukogu vastu ühise seisukoha vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 251.

II. EESMÄRGID

Ettepaneku eesmärk on tagada võrreldavate statistiliste andmete kogumine liikmesriikides, mis võimaldab välja arvutada ühtlustatud ohunäitajaid koos muude asjakohaste andmetega.

Ettepanekuga nähakse eelkõige ette taimekaitsevahendite turuleviimise ja kasutamisega seotud andmete kogumise ja levitamise ühtlustatud eeskirjad. Samuti tehakse sellega liikmesriikidele ülesandeks koguda andmeid regulaarselt, antakse juhiseid selle kohta, kuidas andmeid koguda ja kuidas neid komisjonile edastada.

III. ÜHISE SEISUKOHA ANALÜÜS

1. Üldised märkused

Euroopa Parlament võttis 12. märtsil 2008 toimunud esimesel lugemisel vastu 26 muudatusettepanekut. Nõukogu võttis oma ühises seisukohas arvesse viis muudatusettepanekut. Nendest võeti muudatusettepanek 5 arvesse täielikult ja muudatusettepanekud 10, 13, 18 ja 32 kiideti heaks põhimõtteliselt või võeti arvesse osaliselt.

Ühine seisukoht sisaldab ka selliseid muudatusi, mida Euroopa Parlament ei ole ette näinud ja mis käsitlevad mitmeid liikmesriikide poolt läbirääkimistel tõstatatud mureküsimusi.

Ühise seisukohaga tehti tekstis samuti mitmeid tehnilisi ja keelelisi muudatusi, et täpsustada mõne sätte ulatust, muuta määruse sõnastus selgemaks ja tagada õiguskindlus või viia tekst suuremasse kooskõlla muude ühenduse õigusaktidega.

2. Konkreetsed märkused

— Määruse reguleerimisala laiendamine

Nõukogu ei kiitnud heaks muudatusettepanekuid 1, 6, 7, 8, 12, 15, 21 ja 26, sest leidis, et reguleerimisala laiendamine väljapoole müüki ja kasutamist paneks suure koormuse vastajatele ja haldusasutustele.

— Biotsiidide hõlmamine

Nõukogu ei kiitnud heaks muudatusettepanekuid 11, 12, 22, 33 ja 34, sest teadmised biotsiidest ja nendega seonduvad kogemused on veel piiratud ning hõlmamise mõju ei ole teada, kuna sektor on alles arenemisjärgus.

⁽¹⁾ ELT C 126, 7.6.2007, lk 5.

⁽²⁾ ELT C 256, 27.10.2007, lk 86.

— *Andmeallikate valik*

Muudatusettepanek 14

Selle nõudmine, et komisjon kiidaks meetodid heaks, tooks kaasa kuluka ja tülika menetluse. Kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega on andmete kogumise meetodite valik või andmeallikate valik liikmesriikide pädevuses.

— *Kogutud andmete hindamine kvalifitseeritud ekspertrühmade poolt*

Muudatusettepanek 31

Sellist hindamist ei saa nõukogu aktsepteerida, sest see ei kuulu määruse eesmärgi alla.

— *Ainete loetelu korrapärase kohandamine, võttes arvesse toimeainete jätkuvat järelevalvet*

Muudatusettepanek 19

See soovitus võib tuua kaasa halduskoormuse põhjendamatu suurenemise.

— *Konfidentsiaalsus*

Muudatusettepanekud 16, 25, 30

Komisjonil on kohustus võtta kõik vajalikud meetmed, et tagada liikmesriikide edastatud konfidentsiaalsete andmete kaitse vastavalt määrusele (EÜ) nr 322/97. Seetõttu puudub vajadus uute sätete kehtestamiseks või sellekohaste viidete lisamiseks.

— *Taimekaitsevahendite koguseid käsitleva iga-aastase aruandluse kohustus*

Muudatusettepanekud 15 ja 23

Määruses sätestatakse liikmesriikide kohustus edastada komisjonile nõutavaid statistilisi andmeid. Liikmesriigid valivad andmete kogumise meetodid või andmeallikad, mida nad peavad kõige asjakohasemateks. Kohustuse puhul anda aru taimekaitsevahendite tootmiskoguste ning imporditud või eksporditud koguste kohta tuleb võtta arvesse taimekaitsevahendite turuleviimist käsitlevat määrust.

— *Andmete avaldamine*

Muudatusettepanekud 25 ja 28

Nõukogu ei saa aktsepteerida, et kõnealusesse konkreetseesse määrusesse lisatakse liikmesriikide kohustus avaldada statistilised andmed. Määrusega nähakse liikmesriikidele ette kohustus koguda vajalikke andmeid ja edastada statistilised tulemused komisjonile.

— *Mõisted*

Mõistete määratlusi on muudetud, et viia need kooskõlla taimekaitsevahendite turuleviimist käsitlevas määruses kasutatud mõistetega.

— *Juhtpõhimõtted*

Täpsus ei ole loetletud määruses (EÜ) nr 322/97 ühenduse statistikat reguleeriva põhimõttena, millele on viidatud põhjenduses 8. Seetõttu ei saa nõukogu muudatusettepanekut 3 aktsepteerida. Nõukogu on selle põhimõtte siiski säilitanud kvaliteedikriteeriumina artiklis 4.

— *Viitamine määrusele (EÜ) nr 322/97 ja määrusele (EÜ) nr 1588/90*

Lisatud on uus põhjendus 8, et selgitada andmete edastamiseks kasutatavat raamistikku ja tuletada meelde andmete konfidentsiaalsuse tagamise põhimõtteid.

— *Eesmärgid*

Nõukogu nõustub viitama artiklis 1 pestitsiidide säästvat kasutamist käsitleva direktiivi artiklile 14. Nõukogu ei saa siiski aktsepteerida, et määruse eesmärk oleks pestitsiidide säästva kasutamise temaatilise strateegia rakendamine ja hindamine, nagu soovitab Euroopa Parlament oma muudatusettepanekus 10.

— *Kvaliteedihindamine*

Nõukogu on lisanud kvaliteedihindamist käsitleva artikli (artikkel 4). Kvaliteedihindamise mõõde sisaldub juba muudes statistikat käsitlevates dokumentides nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused rahva ja eluruumi loenduste kohta, loomakasvatuse statistika kohta, energiastatistika kohta ja ühenduse vabade ametikohtade statistika kohta.

— *Rakendusmeetmed*

Kuna nõukogu lisatud artikkel kvaliteedihindamise kohta on üsna spetsiifiline, on välja jäetud viide kvaliteediaruandeid ja aruandlust käsitlevatele regulatiivmenetlustele. Lisaks on „töödeldud ala” mõiste viidud II lisast artiklisse 5 ning komisjonile ette nähtud võimalus muuta ühtlustatud klassifikatsiooni on viidud III lisast artiklisse 5.

— *II lisa, I jagu, hõlmatus*

Nõukogu on valinud võimaluse anda liikmesriikidele suur kaalutusõigus otsustamisel, millised kultuurid on hõlmatud. Aruande koostamine määruse rakendamise kohta vastavalt artiklile 7 on ka võimaluseks hinnata, kas kultuuride valikut on vaja muuta.

IV. **KOKKUVÕTE**

Nõukogu leiab, et ühine seisukoht pakub tasakaalustatud ja realistliku lahenduse paljudele mureküsimustele seoses selle esimese sammuga koguda taimekaitsevahendite kohta võrreldavaid andmeid. Nõukogu ootab konstruktiivset arutelu Euroopa Parlamendiga, et jõuda määruse suhtes teostatavale kokkuleppele.

NÕUKOGU ÜHINE SEISUKOHT (EÜ) nr 4/2009,

17. detsember 2008,

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EÜ) nr.../2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta) rakendamise kord

(EMPs ja Šveitsis kohaldatav tekst)

(2009/C 38 E/02)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 42 ja 308,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta ⁽¹⁾, eriti selle artiklit 89,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EÜ) nr 883/2004 ajakohastatakse liikmesriikide siseriiklike sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimismorme, täpsustades nende rakendamiseks vajalikke meetmeid ja menetlusi ning lihtsustades neid kõigi asjaosaliste huvides. Tuleks kehtestada rakenduseeskirjad.
- (2) Tõhusam ja tihedam koostöö sotsiaalkindlustusasutuste vahel on oluline tegur, et võimaldada määrusega (EÜ) nr 883/2004 hõlmatud isikutel oma õigusi võimalikult kiiresti ja parimatel tingimustel kasutada.
- (3) Elektrooniliste vahendite kasutamine on kohane kiireks ja usaldusväärseks andmevahetuseks liikmesriikide asutuste vahel. Andmete elektrooniline töötlemine peaks kaasa aitama menetluste kiirendamisele asjaomaste isikute jaoks. Lisaks peaks nende suhtes kehtima kõik tagatised, mis on ette nähtud ühenduse eeskirjades üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta.
- (4) Ajakohastamist võimaldaval kujul esitatud andmete, sealhulgas elektrooniliste andmete kättesaadavus liikmesriikide asutuste kohta, kes tõenäoliselt osalevad määruse

(EÜ) nr 883/2004 rakendamises, peaks lihtsustama andmevahetust liikmesriikide asutuste vahel. See lähene-mine, mis tähtsustab puhtalt faktilise teabe olulisust ning selle kiiret kättesaadavust kodanikele, on oluline lihtsustus, mis tuleks sätestada käesoleva määrusega.

- (5) Sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimismormide rakendamise keerukate menetluste võimalikult sujuva toimimise saavutamiseks ja nende menetluste tõhusaks korraldamiseks on vaja IV lisa viivitamatu ajakohastamise süsteemi. Selle saavutamiseks vajalike sätete väljatöötamiseks ja kohaldamiseks on vajalik tihe koostöö liikmesriikide ja komisjoni vahel ning nende sätete rakendamine peaks toimuma kiiresti, pidades silmas viivitamisest põhjustatud tagajärgi nii kodanikele kui ka haldusasutustele. Seetõttu tuleks komisjonile anda volitused töötada välja andmebaas ja seda hallata ning tagada, et see on töökorras hiljemalt alates käesoleva määruse jõustumise päevast. Komisjon peaks eelkõige võtma vajalikke meetmeid IV lisas loetletud andmete integreerimiseks kõnealusesse andmebaasi.
- (6) Mõningate menetluste tõhustamine peaks tagama määruse (EÜ) nr 883/2004 kasutajatele suurema õiguskindluse ja läbipaistvuse. Näiteks peaks ühiste tähtaegade kinnitamine teatavate kohustuste täitmiseks või haldusülesannete täitmiseks kaasa aitama kindlustatud isikute ja asutuste vaheliste suhete selgitamisele ja struktureerimisele.
- (7) Liikmesriikidel, nende pädevatel asutustel ja sotsiaalkindlustusasutustel peaks olema võimalus omavahel kokku leppida lihtsustatud menetlustes ja halduskorras, mida nad peavad tõhusamaks ja oma sotsiaalkindlustussüsteemi jaoks kohasemaks. Siiski ei tohiks sellised kokkulepped mõjutada määrusega (EÜ) nr 883/2004 hõlmatud isikute õigusi.
- (8) Sotsiaalkindlustuse valdkonnale omane keerukus nõuab kõigilt liikmesriikide asutustelt erilisi jõupingutusi kindlustatud isikute huvides, et ei kahjustataks isikute õigusi, kes ei ole edastanud oma taotlust või vajalikku teavet asutusele, kes on volitatud seda taotlust menetlema vastavalt määruses (EÜ) 883/2004 ja käesolevas määruses sätestatud eeskirjadele ja korrale.

⁽¹⁾ ELT L 166, 30.4.2004, lk 1. Parandatud versioon ELT L 200, 7.6.2004, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 324, 30.12.2006, lk 59.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 9. juuli 2008. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata), nõukogu 17. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht ja nõukogu ... otsus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

- (9) Et määrata kindlaks pädev asutus, st asutus, kelle õigusakte kohaldatakse või kellel lasub kohustus teatavaid hüvitisi maksta, peavad rohkem kui ühe liikmesriigi asutused analüüsima kindlustatud isiku ja tema pereliikmete olukorda. Et tagada asjaomaste isikute kaitse asutustevahelise vajaliku teabevahetuse ajal, tuleks ette näha nende ajutine kuulumine ühe sotsiaalkindlustussüsteemi alla.
- (10) Liikmesriigid peaksid tegema koostööd isiku, kelle suhtes kohaldatakse käesolevat määrust ja määrust (EÜ) nr 883/2004, elukoha kindlaksmääramisel ning vaidluse korral tuleks küsimuse lahendamiseks võtta arvesse kõiki asjakohaseid kriteeriume. Need võivad hõlmata käesoleva määruse vastavas artiklis osutatud kriteeriume.
- (11) Paljude käesolevas määruses sätestatud meetmete ja menetluste eesmärk on tagada kriteeriumide, mida liikmesriikide asutused peavad määruse (EÜ) nr 883/2004 alusel rakendama, suurem läbipaistvus. Need meetmed ja menetlused tulenevad Euroopa Ühenduste Kohtu praktikast, halduskomisjoni otsustest ning enam kui 30-aastasest sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kogemusest asutamislepinguga ettenähtud põhivabaduste raames.
- (12) Käesolevas määruses nähakse ette meetmed ja menetlused töötajate ja töötute liikuvuse soodustamiseks. Piirialatöötajad, kes on jäänud täiesti töötuks, võivad teha ennast tööhõivetalustele kättesaadavaks nii oma elukohariigis kui ka selles liikmesriigis, kus nad viimati töötasid. Siiski peaks neil olema õigus saada hüvitisi üksnes oma elukohaliikmesriigist.
- (13) Mõned konkreetsed eeskirjad ja menetlused on vajalikud, et määrata kindlaks kohaldatavad õigusaktid, et võtta arvesse perioodid, mille jooksul kindlustatud isik on pühendunud laste kasvatamisele erinevates liikmesriikides.
- (14) Teatavad menetlused peaksid peegeldama ka vajadust jaotada kulud liikmesriikide vahel võrdselt. Eelkõige haiguskindlustuse valdkonnas tuleks nende menetluste puhul arvesse võtta ühelt poolt nende liikmesriikide seisukohta, kes kannavad kindlustatud isikute tervishoiusüsteemile juurdepääsuga seotud kulud ja teiselt poolt nende liikmesriikide seisukohta, kelle asutused kannavad oma kindlustatud isikute mitterahaliste hüvitiste kulud, kui need hüvitised on saadud muus liikmesriigis kui elukohariik.
- (15) Lähtudes määrusest (EÜ) nr 883/2004, tuleb selgitada mitterahaliste haigushüvitistega seotud kulutuste kandmise tingimusi plaanilise ravi raames, nimelt juhul, kui kindlustatud isik läheb ravile teise liikmesriiki kui see, kus ta on kindlustatud või kus on tema elukoht. Täpsustada tuleks kindlustatud isikute kohustusi seoses eelneva loa taotlemisega ning asutuste kohustusi patsiendi suhtes seoses loa andmise tingimustega. Samuti tuleks täpsustada loa alusel teises liikmesriigis saadud ravi rahalise kulu kandmise tagajärjed.
- (16) Käesolev määrus ja eelkõige väljaspool pädevat liikmesriiki viibimist ja plaanilist ravi käsitlevad sätted ei tohiks takistada soodsamate siseriiklike sätete kohaldamist, eelkõige teises liikmesriigis tekkinud kulude tagasimaksimise osas.
- (17) Liikmesriikide asutuste vaheliste võlanõuete maksetähtsuste lühendamisele suunatud siduvad menetlused on olulised, et säilitada usalduslikud suhted ja järgida liikmesriikide sotsiaalkindlustussüsteemide suhtes kehtivat hea juhtimistava nõuet. Seega tuleks tõhustada nõuete menetlemisega seotud toiminguid haigus- ja töötushüvitiste kontekstis.
- (18) Asutustevahelisi menetlusi vastastikuse abi pakkumiseks sotsiaalkindlustusega seotud nõuete sissenõudmisel tuleks tõhustada, et tagada tõhusam sissenõudmine ning koordineerimismäärade tõrgeteta toimimine. Tõhus sissenõudmine on ka vahend kuritarvituste ja pettuste ennetamiseks ja nendega võitlemiseks ning viis, kuidas tagada sotsiaalkindlustussüsteemide jätkusuutlikkus. Selleks tuleb vastu võtta uued menetlused, võttes aluseks mitmed nõukogu 26. mai 2008. aasta direktiivi 2008/55/EÜ 76/308/EMÜ (vastastikuse abi kohta teatavate lõivude, tollimaksude, maksude ja muude meetmetega seotud nõuete sissenõudmisel) ⁽¹⁾ olemasolevad sätted. Kõnealused uued sissenõudmise menetlused tuleks saadud kogemusi arvesse võttes viis aastat pärast rakendamist läbi vaadata ning neid tuleks vajaduse korral kohandada, eelkõige selleks, et tagada nende täielik toimivus.
- (19) Alusetult makstud hüvitiste sissenõudmisel, ajutiste maksete ja sissemaksete sissenõudmisel, tasaarvestusel ning sissenõudmise korral abi andmise puhul kohaldavate vastastikuse abistamise sätete kohaldamisel on taotluse saanud liikmesriigi jurisdiktsioon piiratud täitemeetmetega seotud toimingutega. Mis tahes muud toimingud kuuluvad taotluse esitanud liikmesriigi jurisdiktsiooni alla.
- (20) Taotluse saanud liikmesriigis võetud täitemeetmetest ei tulene, et see liikmesriik tunnustab nõude alust või selle sisu.

⁽¹⁾ ELT L 150, 10.6.2008, lk 28.

- (21) Kindlustatud isikute teavitamine nende õigustest ja kohustustest on oluline eeltingimus usaldusliku suhte kujundamiseks pädevate asutuste ja liikmesriikide asutustega.
- (22) Kuna käesoleva määruse eesmärk, nimelt koordineerimis-meetmete vastuvõtmist, et tagada isikute vaba liikumise tegelik toimimine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning selle ulatuse ja toime tõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud

proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (23) Käesolev määrus peaks asendama nõukogu 21. märtsi 1972. aasta määruse (EMÜ) nr 574/72, millega määratakse kindlaks määruse (EMÜ) nr 1408/71 (sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate ja nende pereliikmete suhtes) rakendamise kord⁽¹⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

I PEATÜKK

Mõisted

Artikkel 1

Mõisted

- Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - „põhimäärus” — määrus (EÜ) nr 883/2004;
  - „rakendusmäärus” — käesolev määrus ning
  - kohaldatakse põhimääruses sätestatud mõisteid.
- Lisaks lõikes 1 osutatud mõistetele kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - „juurdepääsupunkt” — üksus, kes:
    - on elektrooniliseks kontaktpunktiks;
    - teostab vastavalt aadressile automaatset marsruutimist ja
    - teostab intelligentset marsruutimist, mis põhineb automaatset kontrolli ja marsruutimist (nt tehisisintellekti rakendus) ja/või inimsekkumist võimaldaval tarkvaral.
  - „kontaktausutus” — liikmesriigi pädeva võimuorgani poolt põhimääruse artiklis 3 osutatud ühe või enama sotsiaalkindlustusliigi jaoks nimetatud mistahes üksus, kelle ülesanne on vastata põhimääruse ja rakendusmääruse kohaldamisega seotud teabe- ja abitaotlustele ja kes peab täitma talle rakendusmääruse IV jaotises pandud ülesandeid;
  - „dokument” — mis tahes kandjal esitatud kogum andmetest, mis on struktureeritud viisil, mis võimaldab nende elektroonilist vahetamist, ja mille edastamine on vajalik põhimääruse ja rakendusmääruse toimimiseks;
  - „struktureeritud elektrooniline sõnum” — mis tahes struktureeritud dokument, mis on esitatud liikmesriikidevaheliseks elektrooniliseks teabevahetuseks kehtestatud vormingus;

e) „edastamine elektroonilisel teel” — andmete edastamine elektrooniliste andmetöötlusseadmete (sh pakkimisseadmete) abil juhtmete või raadio kaudu, optiliselt või muude elektromagnetiliste vahendite abil;

f) „kontrollnõukogu” — põhimääruse artiklis 74 osutatud üksus.

II PEATÜKK

Koostööd ja andmevahetust käsitlevad sätted

Artikkel 2

Asutustevahelise teabevahetuse ulatus ja eeskirjad

- Rakendusmääruse kohaldamisel põhineb põhimäärusega hõlmatud liikmesriikide võimuorganite, asutuste ning isikute vaheline andmevahetus avaliku teenuse osutamise, tõhususe, aktiivse abistamise, kiire kättesaadavuse ja juurdepääsu, sealhulgas elektroonilise juurdepääsu põhimõtete kohaselt, eelkõige puuetega inimeste ja vanurite jaoks.
- Asutused edastavad või vahetavad viivitamata kõiki andmeid, mis on vajalikud nende isikute õiguste ja kohustuste kehtestamiseks ja kindlaksmääramiseks, kelle suhtes põhimäärust kohaldatakse. Andmete edastamine liikmesriikide vahel toimub kas asutuste vahel otse või kontaktausutuste kaudu.
- Kui isik on eksikombel edastanud teavet, dokumente või taotlusi mõne teise liikmesriigi territooriumil asuvalle asutusele kui see liikmesriik, kus rakendusmääruse kohaselt määratletud asutus asub, edastab esimene asutus nimetatud teabe, dokumendid või taotlused viivitamata rakendusmääruse kohaselt määratletud asutusele, märkides ära nende esialgse esitamise kuupäeva. See kuupäev on teisele asutusele siduv. Liikmesriikide asutusi ei peeta vastutavaks ega otsust ei peeta nende poolt tehtuks, kui nende tegevusetus tuleneb teiste liikmesriikide asutuste viivitamisest teabe, dokumentide või taotluste edastamisel.

⁽¹⁾ EÜTL 74, 27.3.1972, lk 1.

4. Kui andmeid edastatakse adressaatliikmesriigi kontaktasutuse kaudu, algab taotlustele vastamise tähtaeg päevast, mil kõnealune kontaktasutus taotluse kätte sai, nagu taotluse oleks saanud nimetatud liikmesriigi asutus.

Artikkel 3

Asjaomaste isikute ja asutuste vahelise teabevahetuse ulatus ja eeskirjad

1. Isikud, kelle suhtes kohaldatakse põhimäärust, peavad esitama asjakohasele asutusele teabe, dokumendid või tõendusmaterjali, mida on vaja nimetatud isikute või nende perekonna olukorra kindlakstegemiseks, nende õiguste ja kohustuste kehtestamiseks või säilitamiseks ning kõnealuste isikute suhtes kohaldatavate õigusaktide ja nendest tulenevate kohustuste kindlaksmääramiseks.

2. Liikmesriigid tagavad, et oma õigusaktide kohaselt põhimääruse rakendamiseks vajalike isikuandmete kogumisel, edastamisel või töötlemisel saavad asjaomased isikud täielikult kasutada isikuandmete kaitsega seotud õigusi kooskõlas ühenduse sätetega, milles käsitletakse üksikisikute kaitset seoses isikuandmete töötlemise ja nende andmete vaba liikumisega.

3. Asutused edastavad asjaomastele isikutele viivitamata teavet ja väljastavad dokumente põhimääruse ja rakendusmääruse kohaldamiseks vajalikus ulatuses.

Asjaomane asutus teeb oma otsuse teatavaks teises liikmesriigis elavale või viibivale taotlejale otse või elukoha või viibimiskoha liikmesriigi kontaktasutuse kaudu. Hüvitiste maksmisest keeldumise korral nimetatakse ka keeldumise põhjused, õiguskaitsevahendid ja edasikaebamise tähtajad. Otsuse koopia edastatakse teistele asjaomastele asutustele.

Artikkel 4

Andmevahetuse vorming ja meetod

1. Halduskomisjon määrab kindlaks dokumentide ja struktureeritud elektrooniliste sõnumite struktuuri, sisu ja vormingu ning üksikasjaliku korra selliste dokumentide ja sõnumite vahetamiseks.

2. Andmete edastamine asutuste või kontaktasutuste vahel toimub elektrooniliselt kas otse või juurdepääsupunktide kaudu ühtses turvalises keskkonnas, kus on tagatud konfidentsiaalsus ja andmevahetuse kaitse.

3. Asjaomaste isikutega toimivas teabevahetuses kasutavad asutused iga juhtumi puhul kõige sobivamaid viise ning eelistavad võimaluse korral elektrooniliste vahendite kasutamist.

Halduskomisjon määrab kindlaks teabe, dokumentide või otsuste asjaomasele isikule elektroonilisel teel edastamise praktilise korra.

Artikkel 5

Teises liikmesriigis välja antud dokumentide ja tõendusmaterjalide õiguslik jõud

1. Liikmesriigi asutuse väljastatud dokumente, mis näitavad isiku olukorda põhimääruse ja rakendusmääruse kohaldamise eesmärgil, ning tõendusmaterjale, mille alusel need dokumendid on välja antud, aktsepteeritakse teiste liikmesriikide asutustes niikaua, kuni need väljastanud liikmesriik ei ole neid tagasi võtnud või kehtetuks tunnistanud.

2. Kui esineb kahtlus dokumendi kehtivuses või selles esitatud asjaolude täpsuses, palub dokumendi saanud liikmesriigi asutus dokumendi väljastanud asutuselt vajalikke selgitusi ja vajadusel kõnealuse dokumendi tagasivõtmist. Dokumendi väljastanud asutus vaatab dokumendi väljastamise põhjused läbi ja vajaduse korral võtab dokumendi tagasi.

3. Kui vastavalt lõikele 2 esineb kahtlus asjaomaste isikute poolt esitatud teabe õigsuse, dokumendi või tõendite kehtivuse või seal esitatud asjaolude täpsuse suhtes, kontrollib viibimis- või elukohajärgne asutus pädeva asutuse taotlusel kõnealust teavet või dokumenti, tingimusel, et sellist kontrolli on võimalik läbi viia.

4. Kui asjaomased asutused ei saavuta kokkulepet, võib pädevate võimuorganite vahendusel pöörduda halduskomisjoni poole mitte varem kui kuu aja möödumisel alates dokumendi saanud asutuse poolt taotluse esitamisest. Halduskomisjon püüab erimeelsused lahendada kuue kuu jooksul alates tema poole pöördumisest.

Artikkel 6

Õigusaktide ajutine kohaldamine ja hüvitiste ajutine andmine

1. Kui rakendusmääruses ei sätestata teisiti, siis juhul, kui kahe või mitme liikmesriigi asutuste vahel esineb erimeelsusi kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramise suhtes, kohaldatakse asjaomase isiku suhtes ajutiselt ühe kõnealuse liikmesriigi õigusakte; prioriteetsusjärjekord määratakse järgmiselt:

a) selle liikmesriigi õigusaktid, kus isik tegelikult töötab või tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana, kui töötamine või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine toimub ainult ühes liikmesriigis;

b) elukohaliikmesriigi õigusaktid, kui asjaomane isik teostab seal osa oma tegevusest või tegevustest või kui isik ei tööta ega tegutse füüsilisest isikust ettevõtjana;

c) selle liikmesriigi õigusaktid, kelle õigusaktide kohaldamist algselt taotleti, kui isik tegutseb kahes või mitmes liikmesriigis.

2. Kui kahe või mitme liikmesriigi asutuste vahel on erimeelsused küsimuses, milline asutus peaks rahalist või mitterahalist hüvitist andma, on asjaomasel isikul, kes vaidluse puudumise korral saaks hüvitist taotleda, õigus ajutiselt saada hüvitisi vastavalt õigusaktidele, mida kohaldab tema elukohariigi asutus, või kui see isik ei ela ühegi asjaomase liikmesriigi territooriumil, siis vastavalt õigusaktidele, mida kohaldab asutus, kellele taotlus algselt esitati.

3. Kui asjaomased asutused ei saavuta kokkulepet, võib pädevate võimuorganite vahendusel pöörduda halduskomisjoni poole mitte varem kui kuu aja möödumisel kuupäevast, mil tekkisid lõigetes 1 ja 2 osutatud erimeelsused. Halduskomisjon püüab erimeelsused lahendada kuue kuu jooksul alates tema poole pöördumisest.

4. Kui on selgunud, et selle liikmesriigi, kelle sotsiaalkindlustussüsteemi alla ajutiselt kuuluti, õigusakte ei kohaldata või et ajutiselt hüvitisi maksnud asutus ei olnud pädev asutus, loetakse pädevaks tunnistatud asutus pädevaks tagasiulatvalt, nagu see erimeelsus ei oleks esinenud, hiljemalt alates ajutiselt sotsiaalkindlustussüsteemi alla kuulumise alguskuupäevast või kõnealuse ajutise hüvitise esimese makse sooritamisest.

5. Vajaduse korral teevad pädevaks tunnistatud asutus ning ajutiselt rahalisi hüvitisi maksnud või ajutiselt sissemaksleid saanud asutus kindlaks asjaomase isiku rahalise olukorra seoses ajutiselt makstud sissemaksete ja rahaliste hüvitistega, tehes seda, kui see on asjakohane, vastavalt rakendusmääruse IV jaotise III peatükile.

Pädev asutus maksab asutuse poolt vastavalt lõikele 2 ajutiselt antud mitterahalised hüvitised tagasi vastavalt rakendusmääruse IV jaotisele.

Artikkel 7

Hüvitiste ja sissemaksete ajutine arvutamine

1. Kui rakendusmääruses ei sätestata teisiti ning kui isikul on vastavalt põhimäärusele õigus saada hüvitist või kohustus teha sissemaksleid, ning pädeva asutuse valduses ei ole nimetatud

hüvitise või sissemaksle lõplikuks arvutamiseks kogu vajalikku teavet olukorra kohta teises liikmesriigis, maksab see asutus ajutise hüvitise asjaomase isiku taotlusel või arvutab ajutise sissemaksle summa, kui selline arvutus on asutuse käsutuses oleva teabe põhjal võimalik.

2. Asjaomane hüvitise või sissemaksle arvutatakse uuesti siis, kui asjaomasele asutusele on esitatud vajalikud tõendusmaterjalid või dokumendid.

III PEATÜKK

Muud üldsätted põhimääruse kohaldamiseks

Artikkel 8

Halduskokkulepped kahe või enama liikmesriigi vahel

1. Rakendusmääruse sätted asendavad põhimääruse artikli 8 lõikes 1 osutatud konventsioonide kohaldamist käsitlevate kokkulepete sätted, välja arvatud põhimääruse II lisas osutatud konventsioonidega seotud kokkuleppeid käsitlevad sätted, tingimusel et nimetatud kokkulepete sätted on kantud rakendusmääruse I lisasse.

2. Liikmesriigid võivad vajaduse korral omavahel sõlmida kokkuleppeid põhimääruse artikli 8 lõikes 2 osutatud konventsioonide kohaldamise kohta, tingimusel et nimetatud kokkulepped ei kahjusta asjaomaste isikute õigusi ja kohustusi ning on kantud rakendusmääruse I lisasse.

Artikkel 9

Muud asutustevahelised menetlused

1. Kaks või enam liikmesriiki või nende pädevad võimuorganid võivad kokku leppida muudes menetlustes lisaks rakendusmääruses sätestatud menetlustele, tingimusel et need menetlused ei kahjusta asjaomaste isikute õigusi või kohustusi.

2. Sel eesmärgil sõlmitud kokkulepetest antakse teada halduskomisjonile ja need kantakse rakendusmääruse I lisasse.

3. Kahe või enama liikmesriigi vahel sõlmitud rakenduskokkulepete sätted, millel on sama eesmärk või mis sarnanevad lõikes 2 nimetatutele ning mis kehtivad rakendusmääruse jõustumise päevale eelnenud päeval ning on kantud määruse (EMÜ) nr 574/72 V lisasse, jäävad kehtima nende liikmesriikide vahelistes suhetes, kui need on kantud ka rakendusmääruse I lisasse.

Artikkel 10

Hüvitiste kattumise vältimine

Kui kahe või enama liikmesriigi õigusaktide kohaselt antavaid hüvitisi vastastikku vähendatakse, nende maksmine peatatakse või nende maksmine lõpetatakse, jagatakse summad, mis jääksid asjaomase liikmesriigi õigusaktidega sätestatud vähendamise, peatamise või maksimise lõpetamise eeskirjade järgi kohaldamise tõttu välja maksmata, vähendatud, peatatud või lõpetatud hüvitiste arvuga, olenemata põhimääruse muudest sätetest.

Artikkel 11

Kriteeriumid elukoha kindlaksmääramiseks

1. Kui kahe või mitme liikmesriigi asutuste vahel on erimeelsusi isiku, kelle suhtes põhimäärust kohaldatakse, elukoha kindlaksmääramise küsimuses, määravad need asutused ühisel kokkuleppel kindlaks asjaomase isiku tegevuste huvikeskme, tuginedes üldhinnangule kogu asjakohaste faktidega seotud kättesaadava teabe kohta, mis võib vajadusel hõlmata järgmist:

- a) asjaomaste liikmesriikide territooriumil viibimise kestus ja järjepidevus;
- b) isiku olukord, sealhulgas:
  - i) mis tahes teostatavate tegevuste olemus ja eripära, eelkõige koht, kus isik tavaliselt neid tegevusi teostab, tegevuse stabiilsus ning mis tahes töötegemiseks sõlmitud lepingu kestus;
  - ii) perekonnaseis ja perekondlikud sidemed;
  - iii) mis tahes tasustamata tegevuste teostamine;
  - iv) õpilaste puhul tuluallikas;
  - v) tema elukoha olukord, eelkõige kui alaline see elukoht on;
  - vi) liikmesriik, mida peetakse maksustamise tähenduses isiku elukohaks.

2. Kui lõikes 1 loetletud asjaomastel faktidel põhinevate eri kriteeriumide kohaldamine ei vii asjaomaste asutuste vahelise kokkuleppeni, peetakse isiku tegeliku elukoha kindlaksmääramisel otsustavaks tema sellistest faktidest ja asjaoludest, eelkõige elukohavahetuse põhjustest, ilmnevat kavatsust.

Artikkel 12

Perioodide liitmine

1. Põhimääruse artikli 6 kohaldamiseks pöördub pädev asutus nende liikmesriikide, kelle õigusakte asjaomase isiku suhtes on samuti kohaldatud, asutuste poole, et määrata kindlaks nende riikide õigusaktide kohaselt täitunud kõik kindlustusperioodid.

2. Liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud asjaomaste kindlustus-, töötamis-, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise või elamisperioodid liidetakse mistahes teise liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud sellistele perioodidele põhimääruse artikli 6 kohaldamiseks vajalikus ulatuses, tingimusel et need perioodid ei kattu.

3. Kui ühe liikmesriigi õigusaktidest tuleneva kohustusliku kindlustuse alusel täitunud kindlustus- või elamisperiood kattub kindlustusperioodiga, mis vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise alusel on täitunud vastavalt teise liikmesriigi õigusaktidele, võetakse arvesse üksnes kohustusliku kindlustuse alusel täitunud perioodi.

4. Kui kindlustus- või elamisperiood, mis ei ole ühe liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud võrdsustatud periood, kattub teise liikmesriigi õigusaktide alusel võrdsustatud perioodiga, võetakse arvesse üksnes perioodi, mis ei ole võrdsustatud periood.

5. Kõik kahe või enama liikmesriigi õigusaktide kohaselt võrdsustatud perioodid võetakse arvesse ainult selle liikmesriigi asutuse poolt, kelle õigusaktide alusel oli asjaomane isik viimati kohustuslikult kindlustatud enne kõnealust perioodi. Juhul kui asjaomane isik ei olnud enne kõnealust perioodi liikmesriigi kohustusliku kindlustusega hõlmatud, võetakse seda arvesse selle liikmesriigi asutuse poolt, kelle õigusaktide alusel oli ta kohustuslikult kindlustatud esimest korda pärast kõnealust perioodi.

6. Kui ei ole võimalik täpselt kindlaks teha aega, mil teatud kindlustus- või elamisperioodid ühe liikmesriigi õigusaktide alusel täitusid, eeldatakse, et need perioodid ei kattu teise liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud kindlustus- või elamisperioodidega ning kui see on asjaomasele isikule soodne, võetakse neid arvesse mõistlikus ulatuses.

Artikkel 13

Perioodide ümberarvutamise eeskirjad

1. Kui ühe liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud perioodid on väljendatud teistsugustes ühikutes kui teise liikmesriigi õigusaktides sätestatud, toimub põhimääruse artikli 6 alusel perioodide liitmiseks vajalik ümberarvutamine vastavalt järgmistele reeglitele:

- a) ümberarvutamise aluseks olev periood on periood, mille kohta edastas teabe selle liikmesriigi, kelle õigusaktide alusel periood täitus, asutus;
- b) selliste kindlustuskeemide puhul, milles perioode väljendatakse päevades, toimub päevadest muudeks ühikuteks ja vastupidi ning erinevate päevadel põhinevate keemide vaheline ümberarvutamine järgmise tabeli kohaselt;

Skeemi alus	1 päeva vaste	1 nädala vaste	1 kuu vaste	1 kvartali vaste	Maksimaalne päevade arv kalendriaastas
5 päeva	9 tundi	5 päeva	22 päeva	66 päeva	264 päeva
6 päeva	8 tundi	6 päeva	26 päeva	78 päeva	312 päeva
7 päeva	6 tundi	7 päeva	30 päeva	90 päeva	360 päeva

- c) kindlustusskeemide puhul, milles perioode väljendatakse muudes ühikutes kui päevades:
- võrdub kolm kuud või 13 nädalat ühe kvartaliga ja vastupidi;
  - võrdub üks aasta nelja kvartali, 12 kuu või 52 nädalaga ja vastupidi;
  - arvutatakse nädalate kuudeks ümberarvutamise korral ja vastupidi nädalad ja kuud ümber päevadeks vastavalt punktis b toodud tabeli kuuel päeval põhinevate skeemide ümberarvutamise reeglitele;
- d) osadena väljendatavate perioodide puhul arvutatakse need arvud ümber järgmiseks väiksemaks täisühikuks, kohaldades punktides b ja c sätestatud reegleid. Aasta osad arvutatakse ümber kuudeks, välja arvatud juhul, kui asjaomane kindlustusskeem põhineb kvartalitel;
- e) kui käesoleva lõike alusel toimuva ümberarvutamise tulemusel tekib ühiku osa, loetakse käesoleva lõike alusel

toimuva ümberarvutamise tulemuseks järgmist suuremat täisühikut.

2. Lõike 1 kohaldamine ei too kaasa ühe kalendriaasta jooksul täitunud perioodide kogusummana suuremat päevade arvu, kui on näidatud lõike 1 punktis b esitatud tabeli viimases veerus, rohkem kui 52 nädalat, 12 kuud või neli kvartalit.

Kui ümberarvutamisele kuuluvad perioodid vastavad aastasele perioodide arvule selle liikmesriigi õigusaktide alusel, kus need perioodid on täitunud, ei põhjusta lõike 1 kohaldamine ühe kalendriaasta jooksul lühemaid perioode kui asjaomastes õigusaktides sätestatud maksimaalne võimalik perioodide summa.

3. Ümberarvutamine toimub kas kõiki liidetud perioode hõlmava ühe tehtena või iga aasta kohta tehtud tehetena, kui perioodid esitati aastate kaupa.

4. Kui asutus esitab päevades väljendatud perioode, märgib ta samal ajal, kas tema poolt hallatav kindlustusskeem põhineb viiel, kuuel või seitsmel päeval.

II JAOTIS

KOHALDATAVATE ÕIGUSAKTIDE KINDLAKSMÄÄRAMINE

Artikkel 14

Täpsustused põhimääruse artiklite 12 ja 13 kohta

1. Põhimääruse artikli 12 lõike 1 kohaldamisel võib isik, „kes töötab liikmesriigis tööandja heaks, kes tavaliselt seal tegutseb, ning kelle see tööandja lähetab teise liikmesriiki,“ olla muu hulgas isik, kes on tööle võetud teise liikmesriiki tööle lähetamise eesmärgil, tingimusel, et asjaomase isiku suhtes kohaldatakse vahetult enne töökohale asumist juba selle liikmesriigi õigusakte, kus asub teda tööle võtnud tööandja.

2. Põhimääruse artikli 12 lõike 1 kohaldamisel osutatakse sõnadega „kes tavaliselt seal tegutseb“ tööandjale, kes tavaliselt teostab sisulisi tegevusi, mitte üksnes sisemisi haldustegevusi, selle liikmesriigi territooriumil, kus ta on asutatud, võttes arvesse kõiki kõnealuse ettevõtja tegevusi iseloomustavaid kriteeriume. Asjakohased kriteeriumid peavad vastama iga tööandja spetsiifilistele iseärasustele ja tema tegevuste tegelikule iseloomule.

3. Põhimääruse artikli 12 lõike 2 kohaldamisel osutatakse sõnadega „kes tavaliselt tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana“ isikule, kes tavaliselt teostab olulisi tegevusi selle liikmesriigi territooriumil, kus on tema asukoht. See isik peab eelkõige olema oma tegevusi teostanud juba mõnda aega enne kuupäeva, mil ta soovib kõnealuse artikli sätteid kasutada, ning peab mis tahes perioodil, kui ta teises liikmesriigis teostab ajutiselt tegevusi, jätkuvalt täitma oma asukohaliikmesriigis oma tegevuste teostamiseks vajalikke nõudeid, et jätkata neid pärast tagasipöördumist.

4. Kui soovitakse määrata kindlaks, kas tegevus, millega füüsilisest isikust ettevõtja läheb teise liikmesriiki tegelema, on „sarnane“ tema tavapärasele tegevusele, on põhimääruse artikli 12 lõike 2 kohaldamisel kriteeriumiks tegevuse tegelik olemus ja mitte asjaolu, kas teine liikmesriik määratleb selle tegevuse palgatöök või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemiseks.

5. Põhimääruse artikli 13 lõike 1 kohaldamisel osutatakse sõnadega „kes tavaliselt töötab kahes või mitmes liikmesriigis“ eelkõige isikule, kes:

- a) ühes liikmesriigis tegevuse jätkamisel teostab samaaegselt muud tegevust ühes või mitmes muus liikmesriigis, olenemata selle muu tegevuse kestusest ja iseloomust;
- b) teostab pidevalt vahelduvaid tegevusi, välja arvatud väikese mõjuga tegevusi kahes või mitmes liikmesriigis, olenemata tegevuste vaheldumise sagedusest või regulaarsusest.

6. Põhimääruse artikli 13 lõike 2 kohaldamisel osutatakse sõnadega „kes tavaliselt on tegev füüsilisest isikust ettevõtjana kahes või mitmes liikmesriigis” eelkõige isikule, kes füüsilisest isikust ettevõtjana teostab kahes või mitmes liikmesriigis samaaegselt või vaheldumisi ühte või enamat tegevust olenemata nende tegevuste iseloomust.

7. Lõigetes 5 ja 6 toodud tegevuste eristamisel põhimääruse artikli 12 lõigetes 1 ja 2 kirjeldatud olukordadest on määravaks ühes või mitmes muus liikmesriigis teostatava tegevuse kestus (kas alalise või ühekordse või ajutise iseloomuga tegevus). Selleks hinnatakse üldiselt kõiki asjakohaseid fakte, mis töötaja puhul hõlmab eelkõige töölepingus määratletud töötamise kohta.

8. Põhimääruse artikli 13 lõigete 1 ja 2 kohaldamisel tähendab ühes liikmesriigis toimunud „oluline osa palgatööst või ettevõtlusest” seda, et selles liikmesriigis toimub kvantitatiivselt märkimisväärne osa tema tegevusest töötajana või füüsilisest isikust ettevõtjana, ilma et see peaks tingimata olema suurem osa sellest tegevusest.

Et määrata kindlaks, kas oluline osa tegevustest toimub ühes liikmesriigis, võetakse arvesse järgmisi soovituslikke kriteeriumeid:

- a) töötamise puhul tööaeg ja/või töötasu ning
- b) füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise puhul käive, tööaeg, osutatud teenuste arv ja/või sissetulek.

Üldise hinnangu raames on vähem kui 25 %-line osakaal nimetatud kriteeriumide alusel märk sellest, et oluline osa tegevustest ei toimu asjaomas liikmesriigis.

9. Põhimääruse artikli 13 lõike 2 punkti b kohaldamisel määratakse füüsilisest isikust ettevõtja „tegevuste huvikese” kindlaks, võttes arvesse kõiki elemente, millest koosneb tema ametialane tegevus, eelkõige asjaomase isiku tegevuse kindlat ja pidevat asukohta, tegevuse tavapärast iseloomu või kestust, osutatud teenuste arvu ning kõigist asjaoludest ilmnevat asjaomase isiku kavatsust.

10. Lõigete 8 ja 9 rakendamisel kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramiseks võtavad asjaomased asutused arvesse järgmiseks 12 kalendrikuuks prognoositavat olukorda.

11. Juhul kui isik töötab kahes või enam liikmesriigis tööandja heaks, kelle asukoht on väljaspool liitu, ja kui kõnealu-

ne isik elab ühes liikmesriigis, ilma et ta tegeleks seal olulise tegevusega, kohaldatakse tema suhtes elukohaliikmesriigi õigusakte.

Artikkel 15

Põhimääruse artikli 11 lõike 3 punktide b ja d, artikli 11 lõike 4 ja artikli 12 kohaldamise kord

(asjaomastele asutustele teabe edastamise kohta)

1. Kui isiku tegevus toimub muus liikmesriigis kui põhimääruse II jaotise kohaselt pädevas liikmesriigis, teavitab tööandja või asjaomane isik, juhul kui isiku tegevus ei toimu palgatöona, sellest võimaluse korral eelnevalt selle liikmesriigi, kelle õigusakte kohaldatakse, pädevat asutust, kui rakendusmääruse artiklis 16 ei sätestata teisiti. Nimetatud asutus muudab viivitamata asjaomase isiku suhtes põhimääruse artikli 11 lõike 3 punkti b ja artikli 12 alusel kohaldatavaid õigusakte käsitleva teabe kättesaadavaks selle liikmesriigi pädeva võimuorgani poolt nimetatud asutusele, kus tegevus toimub.

2. Lõiget 1 kohaldatakse *mutatis mutandis* nende isikute suhtes, kes on hõlmatud põhimääruse artikli 11 lõike 3 punktiga d.

3. Tööandja põhimääruse artikli 11 lõike 4 tähenduses, kelle töötaja töötab teise liikmesriigi lipu all merd sõitval alusel, teavitab sellest võimaluse korral eelnevalt selle liikmesriigi pädevat asutust, kelle õigusakte kohaldatakse. See asutus muudab viivitamata asjaomase isiku suhtes põhimääruse artikli 11 lõike 4 alusel kohaldatavaid õigusakte käsitleva teabe kättesaadavaks selle liikmesriigi pädeva võimuorgani poolt nimetatud asutusele, kelle lipu all sõidab merd alus, millel töötaja töötab.

Artikkel 16

Põhimääruse artikli 13 kohaldamise kord

1. Isik, kelle tegevus toimub kahes või mitmes liikmesriigis, teatab sellest oma elukoha liikmesriigi pädeva võimuorgani poolt määratud asutusele.

2. Isiku elukohajärgne määratud asutus määrab viivitamatult kindlaks asjaomase isiku suhtes kohaldatavad õigusaktid, võttes arvesse põhimääruse artiklit 13 ja rakendusmääruse artiklit 14. Selline esialgne kindlaksmääramine on ajutine. Asutus teavitab ajutisest kindlaksmääramisest iga liikmesriigi, kus tegevust teostatakse, määratud asutust.

3. Lõikes 2 sätestatud kohaldatavate õigusaktide ajutine kindlaksmääramine muutub lõplikuks kahe kuu jooksul pärast sellest asjaomaste liikmesriikide pädevate võimuorganite poolt nimetatud asutuse teavitamist vastavalt lõikele 2, välja arvatud juhul, kui need õigusaktid on juba lõike 4 alusel lõplikult kindlaks määratud või kui üks asjaomastest asutustest teatab elukoha liikmesriigi pädeva võimuorgani poolt nimetatud asutusele enne eespool nimetatud kahekuulise ajavahemiku lõppu, et ta ei saa veel õigusaktide kindlaksmääramisega nõustuda või ta on selles küsimuses eriarvamusel.

4. Kui kahtlused kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramisel muudavad vajalikuks kontakti kahe või mitmes liikmesriigi asutuste vahel, määratakse asjaomase isiku suhtes kohaldatavad õigusaktid kindlaks ühise kokkuleppe teel liikmesriigi pädevate võimuorganite poolt nimetatud ühe või enama asutuse või pädevate võimuorganite endi taotlusel, võttes arvesse põhimääruse artiklit 13 ja rakendusmääruse artikli 14 asjakohaseid sätteid.

Kui asjaomaste asutuste või pädevate võimuorganite vahel on eriarvamusi, püüavad need üksused eespool toodud tingimuste kohaselt kokkuleppe saavutada ning kohaldub rakendusmääruse artiklit 6.

5. Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusaktide kohaldamine on kas ajutiselt või lõplikult kindlaks määratud, teavitab sellest viivitamatult asjaomast isikut.

6. Kui asjaomane isik ei esita lõikes 1 osutatud teavet, kohaldatakse käesolevat artiklit nimetatud isiku elukoha liikmesriigi pädeva võimuorgani poolt nimetatud asutuse algatusel niipea, kui talle on, võimalik et teise asjaomase asutuse kaudu, selle isiku olukorrast teatatud.

Artikkel 17

Põhimääruse artikli 15 kohaldamise kord

Euroopa ühenduste lepinguline töötaja teostab töölepingu sõlmimisel põhimääruse artiklis 15 sätestatud valikuõigust. Ametiasutus, kellel on volitus sõlmida leping, teatab liikmesriigi nimetatud asutusele, milliste õigusaktide kohaldamise Euroopa ühenduste lepinguline töötaja on valinud.

Artikkel 18

Põhimääruse artikli 16 kohaldamise kord

Tööandja või asjaomase isiku taotlus erandite tegemiseks põhimääruse artiklite 11 kuni 15 kohaldamisest esitatakse võimaluse korral eelnevalt selle liikmesriigi, kelle õigusaktide kohaldamist

asjaomane töötaja või isik taotleb, pädevale võimuorganile või võimuorgani poolt nimetatud üksusele.

Artikkel 19

Teabe edastamine asjaomastele isikutele ja tööandjatele

1. Selle liikmesriigi, kelle õigusakte hakatakse põhimääruse II jaotise alusel kohaldama, pädev asutus teatab asjaomasele isikule ning vajadusel tema tööandja(te)le kõnealustes õigusaktides sätestatud kohustustest. Ta osutab neile vajalikku abi kõnealuste õigusaktidega kehtestatud formaalsuste täitmiseks.

2. Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusakte põhimääruse II jaotise alusel kohaldatakse, esitab asjaomase isiku või tema tööandja taotlusel tõendi kõnealuste õigusaktide kohaldamise kohta ja märgib vajadusel, millise kuupäevani ja millistel tingimustel.

Artikkel 20

Asutustevaheline koostöö

1. Asjaomased asutused edastavad selle liikmesriigi, kelle õigusakte isiku suhtes põhimääruse II jaotise alusel kohaldatakse, pädevale asutusele vajaliku teabe, et määrata kindlaks õigusaktide kohaldamise alguskuupäev ja sissemaksed, mida see isik ja tema tööandja(d) peavad nende õigusaktide kohaselt maksma.

2. Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusakte hakatakse isiku suhtes põhimääruse II jaotise alusel kohaldama, teeb teabe õigusaktide kohaldamise alguskuupäeva kohta kättesaadavaks selle liikmesriigi pädevale võimuorganile, kelle õigusakte selle isiku suhtes viimati kohaldati.

Artikkel 21

Tööandja kohustused

1. Tööandja, kelle asukoht või tegevuskoht on väljaspool pädevat liikmesriiki, täidab kõiki oma töötajate suhtes kohaldatavate õigusaktidega kehtestatud kohustusi, eelkõige kohustust maksta nendes õigusaktides ette nähtud sissemaksed, samamoodi kui siis, kui tema asukoht või tegevuskoht oleks pädevas liikmesriigis.

2. Tööandja, kelle tegevuskoht ei ole selles liikmesriigis, kelle õigusakte kohaldatakse, võib töötajaga kokku leppida, et viimane täidab sissemaksete tegemisel tööandja kohustusi tema nimel, ilma et see mõjutaks tööandja aluskohustusi. Tööandja saadab selle liikmesriigi pädevale asutusele teate sellise kokkuleppe kohta.

III JAOTIS

ERI LIIKI HÜVITISTEGA SEOTUD ERISÄTTED

I PEATÜKK

Artikkel 25

Haigushüvitised, rasedus- ja sünnitus- ja sellega samaväärsed isadushüvitised

Artikkel 22

Üldised rakendussätted

1. Pädevad võimuorganid või asutused tagavad, et kindlustatud isikutele on tehtud kättesaadavaks mitterahaliste hüvitiste andmisega seotud menetlusi ja tingimusi käsitlev kogu vajalik teave, kui neid hüvitisi saadakse liikmesriigi territooriumil, mis ei ole pädeva asutuse asukohariik.

2. Olenemata põhimääruse artikli 5 punktist a, võib liikmesriik muutuda põhimääruse artikli 22 kohaselt hüvitiste kulu eest vastutavaks üksnes siis, kui kindlustatud isik on esitanud pensionitaotluse selle liikmesriigi õigusaktide alusel, või põhimääruse artiklite 23 kuni 30 kohaselt siis, kui ta saab pensioni selle liikmesriigi õigusaktide alusel.

Artikkel 23

Kohaldatav kindlustusskeem mitme skeemi olemasolu korral elukoha- või viibimiskoha liikmesriigis

Kui elu- või viibimiskoha liikmesriigi õigusaktides on haiguse, raseduse ja sünnituse ning isaduse puhuks ette nähtud rohkem kui üks kindlustusskeem rohkem kui ühe kategooria kindlustatud isikute jaoks, kohaldatakse põhimääruse artikli 17, artikli 19 lõike 1 ning artiklite 20, 22, 24 ja 26 alusel töötajate üldist kindlustusskeemi käsitlevate õigusaktide sätteid.

Artikkel 24

Elamine muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik

1. Põhimääruse artikli 17 kohaldamisel on kindlustatud isik ja/või tema pereliikmed kohustatud end registreerima elukohajärgses asutuses. Nende õigust saada elukoha liikmesriigis mitterahalisi hüvitisi tõendatakse dokumendiga, mille pädev asutus on väljastanud kindlustatud isiku või elukohajärgse asutuse taotlusel.

2. Lõikes 1 osutatud dokument kehtib, kuni pädev asutus teatab elukohajärgsele asutusele selle tühistamisest.

Elukohajärgne asutus teavitab pädevat asutust kõigist tema poolt lõike 1 alusel teostatud registreerimistest ja sellise registreerimise mis tahes muudatustest või tühistamisest.

3. Käesolevat artiklit kohaldatakse *mutatis mutandis* põhimääruse artiklites 22, 24, 25 ja 26 osutatud isikute suhtes.

Viibimine muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik

A) Menetlus ja õiguse ulatus

1. Põhimääruse artikli 19 kohaldamisel esitab kindlustatud isik viibimiskoha liikmesriigi tervishoiuteenuse osutajale pädeva asutuse väljastatud dokumendi, mis näitab tema õigust saada mitterahalisi hüvitisi. Kui kindlustatud isikul sellist dokumenti ei ole, pöördub viibimiskohajärgne asutus kas taotluse või muul alusel selle dokumendi saamiseks pädeva asutuse poole.

2. See dokument näitab, et kindlustatud isikul on õigus saada põhimääruse artiklis 19 sätestatud tingimustel mitterahalisi hüvitisi samadel alustel nagu need, mida kohaldatakse viibimiskoha liikmesriigi õigusaktide alusel kindlustatud isikute suhtes.

3. Põhimääruse artikli 19 lõikes 1 nimetatud mitterahaliste hüvitiste all mõeldakse mitterahalisi hüvitisi, mida antakse viibimiskoha liikmesriigis vastavalt selle õigusaktidele ning mis osutuvad vajalikuks meditsiinilistel põhjustel, et kindlustatud isik ei peaks enne oma kavandatud viibimise lõppu pädevasse liikmesriiki tagasi pöörduma, et saada vajalikku ravi.

B) Mitterahaliste hüvitiste kulude kandmise ja hüvitiste tagasimaksimise menetlus ja korraldus

4. Kui kindlustatud isik kandis tegelikult põhimääruse artikli 19 raames sätestatud kõik mitterahaliste hüvitiste kulud või osa nendest kuludest ning kui viibimiskohajärgse asutuse kohaldatavad õigusaktid võimaldavad nende kulude tagasimaksimise kindlustatud isikule, saadab ta tagasimaksimistaotluse viibimiskohajärgsele asutusele. Sellisel juhul maksab see asutus nimetatud isikule otse tagasi nendele hüvitistele vastavate kulude summa vastavalt tema kohaldatavates õigusaktides sätestatud tagasimaksimise piirmääradele ja tingimustele.

5. Kui kõnealuste kulude tagasimaksimist ei taotleta otse viibimiskoha liikmesriigi asutuselt, maksab tekkinud kulud asjaomasele isikule tagasi pädev asutus vastavalt viibimiskoha liikmesriigi asutuse kindlaksmääratud tagasimaksimise piirmääradele või vastavalt summadele, mis oleks tulnud tagasi maksta viibimiskoha liikmesriigi asutusele, kui asjaomasel juhtumil oleks kohaldatud rakendusmääruse artiklit 62.

Pädeva asutuse taotluse korral annab viibimiskohajärgne asutus pädevale asutusele kogu vajaliku teabe selliste määrade ja summade kohta.

6. Erandina lõikest 5 võib pädev asutus maksta kantud kulud tagasi tema kohaldatavate õigusaktidega kehtestatud piirmäärade ja tagasimaksimise tingimuste kohaselt, tingimusel, et kindlustatud isik on andnud nõusoleku selle sätte tema suhtes kohaldamiseks.

7. Kui viibimiskoha liikmesriigi õigusaktides ei ole lõigete 4 ja 5 kohast tagasimaksmise võimalust asjaomase juhtumi puhul sätestatud, võib pädev asutus kulud tagasi maksta tema kohaldatavates õigusaktides sätestatud tagasimaksmise piirmäärade ja nende suhtes kehtivate tingimuste kohaselt, ilma kindlustatud isiku nõusolekuta.

8. Igal juhul ei ületa kindlustatud isikule tehtav tagasimakse tema poolt tegelikult kantud kulude summat.

9. Kui tegemist on suurte kuludega, võib pädev asutus teha kindlustatud isikule asjakohase ettemakse niipea, kui see isik on kõnealusele asutusele esitanud tagasimaksmistaotluse.

C) Pereliikmed

10. Lõikeid 1–9 kohaldatakse *mutatis mutandis* kindlustatud isiku pereliikmete suhtes.

Artikkel 26

Plaaniline ravi

A) Loa andmise kord

1. Põhimääruse artikli 20 lõike 1 kohaldamisel esitab kindlustatud isik viibimiskohajärgsele asutusele pädeva asutuse väljastatud dokumendi. Käesolevas artiklis tähendab pädev asutus asutust, mis kannab plaanilise ravi kulud; põhimääruse artikli 20 lõikes 4 ja artikli 27 lõikes 5 osutatud juhtudel, mil elukohaliikmesriigis antud mitterahalised hüvitised makstakse tagasi kindlaksmääratud summade alusel, on pädevaks asutuseks elukohajärgne asutus.

2. Kui kindlustatud isik ei ela pädevas liikmesriigis, taotleb ta luba elukohajärgselt asutuselt, kes edastab taotluse viivitamata pädevale asutusele.

Sellisel juhul esitab elukohajärgne asutus õiendi selle kohta, kas põhimääruse artikli 20 lõike 2 teise lausega kehtestatud tingimused on elukohaliikmesriigis täidetud.

Pädev asutus võib taotletava loa andmisest keelduda üksnes juhul, kui vastavalt elukohajärgse asutuse hinnangule ei ole kindlustatud isiku elukohaliikmesriigis täidetud põhimääruse artikli 20 lõike 2 teise lausega kehtestatud tingimused või kui pädevas liikmesriigis on meditsiiniliselt õigustatud tähtaja jooksul võimalik osutada sama ravi, võttes arvesse asjaomase isiku tervislikku seisundit ja haiguse võimalikku kulgu.

Pädev asutus teavitab elukohajärgset asutust oma otsusest.

Kui selle riigi siseriikliku õigusega määratud tähtaja jooksul vastust ei esitata, loetakse luba pädeva asutuse poolt antuks.

3. Kui kindlustatud isik, kes ei ela pädevas liikmesriigis, vajab kiireloomulist elutähtsat ravi ja, loa andmisest ei saa keelduda vastavalt põhimääruse artikli 20 lõike 2 teisele lausele, annab pädeva asutuse nimel loa elukohajärgne asutus, teavitades pädevat asutust sellest viivitamata.

Pädev asutus nõustub loa väljastanud elukohajärgse asutuse poolt heakskiidetud arstide leidudega ja nende otsustega kiireloomulise elutähtsa ravi vajalikkusega seonduvate ravivõimaluste kohta.

4. Kogu loa andmise menetluse kestel on pädeval asutusel õigus lasta oma valitud arstil kindlustatud isik läbi vaadata kas viibimis- või elukohaliikmesriigis.

5. Ilma et see piiraks loa andmise suhtes tehtavat mis tahes otsust, teavitab elukohajärgne asutus pädevat asutust, kui meditsiinilisest aspektist osutub vajalikuks olemasoleva loaga hõlmatud ravi täiendada.

B) Kindlustatud isiku kantud mitterahaliste hüvitiste kulude hüvitamine

6. Ilma et see piiraks lõike 7 kohaldamist, kohaldatakse *mutatis mutandis* rakendusmääruse artikli 25 lõikeid 4 ja 5.

7. Kui kindlustatud isik on juba ise kandnud lubatud ravi kulud täielikult või osaliselt ning pädeva asutuse poolt viibimiskohajärgsele asutusele või kindlustatud isikule lõike 6 kohaselt tagasimakstavate kulude summa (tegelik kulu) on väiksem summast, mis pädeval asutusel oleks tulnud maksta, kui sama ravi oleks osutatud pädevas liikmesriigis (arvestuslik kulu), maksab pädev asutus kindlustatud isikule taotluse korral tagasi tema kantud ravikulud selle summa ulatuses, mille võrra arvestuslik kulu on suurem tegelikust kulust. Tagasimakstav summa ei või siiski ületada kindlustatud isiku poolt tegelikult tehtud kulutusi ning selle puhul võib võtta arvesse summat, mis kindlustatud isik oleks pidanud maksta juhul, kui ravi oleks osutatud pädevas liikmesriigis.

C) Reisi- ja elamiskulude hüvitamine plaanilise ravi puhul

8. Juhul kui pädeva asutuse poolt kohaldatavates siseriiklikes õigusaktides on sätestatud kindlustatud isiku raviga lahutamatu seotud reisi- ja elamiskulude hüvitamine, hüvitab kõnealune asutus need kulud asjaomasele isikule ja vajadusel isikule, kes peab teda saatma, kui luba on antud raviks teises liikmesriigis.

D) Pereliikmed

9. Lõikeid 1 kuni 8 kohaldatakse *mutatis mutandis* kindlustatud isiku pereliikmete suhtes.

Artikkel 27

Töövõimetusega seotud rahalised hüvitised elamise või viibimise korral muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik

A) Kindlustatud isiku järgitav menetlus

1. Kui pädeva liikmesriigi õigusaktide kohaselt peab kindlustatud isik esitama tõendi selleks, et saada põhimääruse artikli 21 lõike 1 alusel rahalist hüvitist seoses töövõimetusega, laseb kindlustatud isik elukohaliikmesriigi arstil, kes tema tervislikku seisundit kontrollis, tõendada tema töövõimetust ja selle tõenäolist kestust.

2. Kindlustatud isik saadab pädeva liikmesriigi õigusaktides sätestatud tähtaja jooksul tõendi pädevale asutusele.

3. Kui elukohaliikmesriigi raviarstid ei väljasta töövõimetustõendeid ja kui sellised tõendid on nõutavad pädeva liikmesriigi õigusaktide alusel, pöördub asjaomane isik otse elukohajärgse asutuse poole. Kõnealune asutus korraldab viivitamata isiku töövõimetuse meditsiinilise hindamise ja lõikes 1 osutatud tõendi koostamise. Tõend edastatakse viivitamata pädevale asutusele.

4. Lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud dokumendi edastamine ei vabasta kindlustatud isikut tema suhtes kohaldatavatest õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmisest, eelkõige tema tööandja suhtes. Vajadusel võivad tööandja ja/või pädev asutus paluda töötajal osaleda tegevustes, mille eesmärk on soodustada tema tööle tagasi pöördumist ja teda selles abistada.

B) Elukohaliikmesriigi asutuse järgitav menetlus

5. Pädeva asutuse taotluse korral korraldab elukohajärgne asutus tema poolt kohaldatavate õigusaktide kohaselt asjaomase isiku vajaliku halduskontrolli või arstliku läbivaatuse. Elukohajärgne asutus edastab viivitamata pädevale asutusele läbivaatuse teostanud arsti koostatud aruande, kuhu märgitakse eelkõige töövõimetuse tõenäoline kestus.

C) Pädeva asutuse järgitav menetlus

6. Pädev asutus jätab endale õiguse korraldada kindlustatud isiku läbivaatus asutuse valitud arsti poolt.

7. Ilma et see piiraks põhimääruse artikli 21 lõike 1 teise lause kohaldamist, maksab pädev asutus rahalise hüvitise otse asjaomasele isikule ja teavitab sellest vajaduse korral elukohajärgset asutust.

8. Põhimääruse artikli 21 lõike 1 kohaldamisel on meditsiinilist läbivaatust teostanud arsti või asutuse leidude põhjal teises

liikmesriigis koostatud tõendil kindlustatud isiku töövõimetuse kohta samasugune õiguslik jõud kui pädevas liikmesriigis koostatud tõendil.

9. Kui pädev asutus keeldub rahalise hüvitise maksmisest, teatab ta oma otsusest kindlustatud isikule ja samaaegselt tema elukohajärgsele asutusele.

D) Menetlus viibimise korral muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik

10. Lõigete 1 kuni 9 sätteid kohaldatakse *mutatis mutandis*, kui kindlustatud isik viibib muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik.

Artikkel 28

Pikaajalised rahalised hooldushüvitised elamise või viibimise korral muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik

A) Kindlustatud isiku järgitav menetlus

1. Põhimääruse artikli 21 lõike 1 kohaselt pikaajaliste rahaliste hooldushüvitiste saamiseks esitab kindlustatud isik pädevale asutusele taotluse. Pädev asutus teatab sellest vajadusel elukohajärgsele asutusele.

B) Elukohajärgse asutuse järgitav menetlus

2. Pädeva asutuse taotlusel kontrollib elukohajärgne asutus kindlustatud isiku seisundit seoses vajadusega pikaajalise hoolduse järele. Pädev asutus annab elukohajärgsele asutusele kogu selliseks läbivaatuseks vajaliku teabe.

C) Pädeva asutuse järgitav menetlus

3. Selleks et määrata kindlaks, mil määral pikaajaline hooldus on vajalik, on pädeval asutusel õigus lasta kindlustatud isik oma valitud arstil või muul spetsialistil läbi vaadata.

4. Rakendusmääruse artikli 27 lõiget 7 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

D) Menetlus viibimise korral muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik

5. Lõikeid 1 kuni 4 kohaldatakse *mutatis mutandis*, kui kindlustatud isik viibib muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik.

E) Pereliikmed

6. Lõikeid 1 kuni 5 kohaldatakse *mutatis mutandis* kindlustatud isiku pereliikmete suhtes.

Artikkel 29

Põhimääruse artikli 28 kohaldamine

Kui liikmesriik, kus endine piirialatöötaja viimati töötas, ei ole enam pädev liikmesriik ning endine piirialatöötaja või tema pereliige reisib sinna eesmärgiga saada mitterahalisi hüvitisi põhimääruse artikli 28 alusel, esitab ta viibimiskohajärgsele asutusele pädeva asutuse väljastatud dokumendi.

Artikkel 30

Pensionäride sissemaksed

Kui isik saab pensioni rohkem kui ühest liikmesriigist, ei tohi kõikidelt makstud pensionitelt arvestatud sissemaksete summa olla mingil juhul suurem kui sellise isikuga seoses pensionitelt arvestatud summa, kes saab sama suurt pensioni pädevast liikmesriigist.

Artikkel 31

Põhimääruse artikli 34 kohaldamine

A) Pädeva asutuse järgitav menetlus

1. Pädev asutus teatab asjaomasele isikule põhimääruse artiklis 34 sisalduvast sättest, mis puudutab hüvitiste kattumise vältimist. Selliste eeskirjade kohaldamine tagab, et isikul, kes ei ela pädevas liikmesriigis, on õigus vähemalt sama suurele hüvitise-summale või samaväärsele hüvitisele kui see, millele tal oleks õigus juhul, kui ta elaks selles liikmesriigis.

2. Pädev asutus teatab samuti elu- või viibimiskohajärgsele asutusele pikaajaliste rahaliste hooldushüvitiste maksmisest, kui viimati mainitud asutuse kohaldatavad õigusaktid näevad ette mitterahalised pikaajalised hooldushüvitised, mis on nimetatud põhimääruse artikli 34 lõikes 2 osutatud loetelus.

B) Elu- või viibimiskohajärgse asutuse järgitav menetlus

3. Olles saanud lõikes 2 ettenähtud teabe, teavitab elu- või viibimiskohajärgne asutus viivitamata pädevat asutust mis tahes samaks eesmärgiks ette nähtud mitterahalisest pikaajalisest hooldushüvitisest, mida ta kohaldatavate õigusaktide kohaselt annab asjaomasele isikule, ning selle suhtes kohaldatavast tagasimaksmise määrast.

4. Halduskomisjon sätestab vajaduse korral käesoleva artikli rakendusmeetmed.

Artikkel 32

Rakendamise erisätted

1. Kui isik või isikute rühm vabastatakse taotluse alusel kohustuslikust ravikindlustusest ning need isikud ei ole seega

hõlmatud põhimääruse reguleerimisalasse kuuluva ravikindlustusskeemiga, ei muutu teise liikmesriigi asutus üksnes sellise vabastuse tõttu vastutavaks põhimääruse III jaotise 1. peatüki kohaselt nende isikutele või nende pereliikmetele antud mitterahaliste või rahaliste hüvitiste kulude kandmise eest.

2. II lisas osutatud liikmesriikide puhul kohaldatakse põhimääruse III jaotise 1. peatüki sätteid mitterahaliste hüvitiste kohta isikute suhtes, kellel on õigus mitterahaliste hüvitiste üksnes riigiteenistujate eriskeemi alusel nimetatud peatükis sätestatud ulatuses.

Teise liikmesriigi asutus ei muutu üksnes nende põhjustel vastutavaks nende isikutele või nende pereliikmetele antud mitterahaliste või rahaliste hüvitiste kulude kandmise eest.

3. Kui lõigetes 1 ja 2 osutatud isikud ja nende pereliikmed elavad liikmesriigis, kus mitterahaliste hüvitiste saamine ei sõltu kindlustustingimustest ega töötamisest või füüsilisest isikute ettevõtjana tegutsemisest, peavad nad kandma neile elukohariigis antud mitterahaliste hüvitiste kogukulud.

II PEATÜKK

Hüvitised tööõnnetuse või kutsehaiguse korral

Artikkel 33

Õigus mitterahalistele ja rahalistele hüvitistele elamise või viibimise korral muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik

1. Põhimääruse artikli 36 kohaldamisel on rakendusmääruse artiklites 24 kuni 27 sätestatud menetlused kohaldatavad *mutatis mutandis*.

2. Tööõnnetuse või kutsehaigusega seoses mitterahaliste hüvitiste maksmisel vastavalt elukoha või viibimiskoha liikmesriigi õigusaktidele teavitab kõnealuse liikmesriigi asutus viivitamatult pädevat asutust.

Artikkel 34

Muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik juhtunud tööõnnetuste või saadud kutsehaiguste korral kohaldatav kord

1. Kui tööõnnetus juhtub või kutsehaigus diagnoositakse esmakordselt muu liikmesriigi territooriumil kui pädev riik, koostatakse teadaanne või raport tööõnnetuse või kutsehaiguse kohta (kui teadaanne või raport on siseriiklikes õigusaktides ette nähtud) vastavalt pädeva riigi õigusaktidele, ilma et see piiraks vajadusel muude õigusnormide kohaldamist, mis on jõus selles liikmesriigis, kus tööõnnetus juhtus või kus kutsehaigus esmakordselt diagnoositi, ja mida sel juhul jätkuvalt kohaldatakse. Raport või teadaanne saadetakse pädevale asutusele.

2. Selle liikmesriigi asutus, kus tööõnnetus juhtus või kus kutsehaigus esmakordselt diagnoositi, edastab pädevale asutusele kõnealuse liikmesriigi territooriumil koostatud arstitõendid.

3. Kui muu liikmesriigi territooriumil kui pädev liikmesriik tööle minnes või töölt tulles juhtunud õnnetuse puhul on alust korraldada uurimine esimese liikmesriigi territooriumil, et määrata kindlaks õigus saada asjakohast hüvitist, võib pädev asutus määrata selleks ametisse isiku, teatades sellest kõnealuse liikmesriigi võimuorganitele. Asutused teevad omavahel koostööd, eesmärgiga hinnata asjakohast teavet ning tutvuda aruannete ja muude õnnetusega seotud dokumentidega.

4. Ravi lõpul edastatakse pädeva asutuse taotluse korral koos arstitõenditega üksikasjalik aruanne, mis käsitleb õnnetuse või haiguse püsivaid tagajärgi, eelkõige vigastatud isiku hetkeseisundit ning vigastustest paranemist või seisundi stabiliseerumist. Asjakohased tasud maksab vastavalt olukorrale kas elu- või viibimiskohajärgne asutus selle asutuse kohaldatava määra järgi, kuid nõuab pädevalt asutuselt kulud sisse.

5. Elu- või viibimiskohajärgse asutuse taotluse korral edastab pädev asutus vajadusel sellele asutusele otsuse, milles on fikseeritud vigastustest paranemise või tervisliku seisundi stabiliseerumise kuupäev, ning vajaduse korral otsuse pensioni määramise kohta.

Artikkel 35

Vaidlus õnnetuse või haiguse kutsealase tekke üle

1. Kui pädev asutus vaidlustab põhimääruse artikli 36 lõikes 2 osutatud juhtudel tööõnnetusi või kutsehaigusi käsitlevate õigusaktide kohaldamise, teatab ta viivitamata sellest mitterahalist hüvitist andnud elu- või viibimiskohajärgsele asutusele; sellist hüvitist käsitletakse sel juhul ravikindlustuse alusel antud hüvitisena.

2. Kui selles küsimuses on jõutud lõplikule otsusele, teatab pädev asutus viivitamata sellest mitterahalist hüvitist andnud elu- või viibimiskohajärgsele asutusele.

Kui tehakse kindlaks, et tegemist ei ole tööõnnetuse ega kutsehaigusega, jätkatakse mitterahalise hüvitise andmist haigushüvitisena, kui asjaomasel isikul on õigus seda saada.

Kui tehakse kindlaks, et tegemist on tööõnnetuse või kutsehaigusega, käsitletakse kõnealusele isikule antud mitterahalist haigushüvitist alates õnnetuse juhtumisest või haiguse esmakordselt meditsiinilisest diagnoosist tööõnnetus- või kutsehaigushüvitisena.

3. Rakendusmääruse artikli 6 lõike 5 teist lõiku kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Artikkel 36

Mitmes liikmesriigis kutsehaiguse ohus viibimise korral kohaldatav kord

1. Põhimääruse artiklis 38 osutatud juhtudel edastatakse teadaanne või raport kutsehaiguse kohta kutsehaiguste suhtes pädevale asutusele liikmesriigis, kelle õigusaktide alusel kõnealune isik viimati tegeles kõnealust haigust tõenäoliselt põhjustanud töö või tegevusega.

Kui asutus, kellele teadaanne või raport saadeti, teeb kindlaks, et seda kutsehaigust põhjustada võiv töö või tegevus on viimati toimunud muu liikmesriigi õigusaktide alusel, edastab ta kõnealuse teadaande või raporti koos lisatud dokumentidega selle liikmesriigi vastavale asutusele.

2. Kui selle liikmesriigi asutus, kelle õigusaktide alusel tegeles kõnealune isik viimati seda kutsehaigust põhjustada võiva töö või tegevusega, teeb kindlaks, et selline isik või tema ülalpidamisel olnud isikud ei vasta selle liikmesriigi õigusaktides sätestatud tingimustele, muu hulgas seetõttu, et kõnealune isik ei ole kõnealuses liikmesriigis kunagi tegeleenud kutsehaigust põhjustanud töö või tegevusega, või kui kõnealune liikmesriik ei tunnista, et haigus on tekkinud kutsealastel põhjustel, edastab kõnealune asutus teadaande või raporti koos lisatud dokumentidega, sealhulgas esimesena nimetatud asutuse korraldatud arstlike läbivaatuste aruannetega, viivitamata selle liikmesriigi asutusele, kelle õigusaktide alusel oli asjaomane isik varem seotud seda haigust põhjustada võiva töö või tegevusega.

3. Vajaduse korral suunab asutus juhtumi lõikes 2 sätestatud korra kohaselt tagasi selle liikmesriigi vastavale asutusele, kelle õigusaktide alusel tegeles kõnealune isik esimest korda kõnealust kutsehaigust põhjustada võiva töö või tegevusega.

Artikkel 37

Asutustevaheline teabevahetus ja ettemaksed taotluse tagasilükkamise otsuse edasikaebamise korral

1. Taotluse tagasilükkamise otsuse, mille on teinud selle liikmesriigi asutus, kelle õigusaktide alusel tegeles kõnealune isik haigust põhjustada võiva töö või tegevusega, edasikaebamise korral teatab kõnealune asutus sellest asutusele, kellele edastati teadaanne või raport, vastavalt rakendusmääruse artikli 36 lõikes 2 sätestatud korrale, ning teatab seejärel viimasele otsuse lõplikust vastuvõtmisest.

2. Kui õigus saada hüvitist on omandatud õigusaktide alusel, mida kohaldab asutus, kellele teadaanne või raport edastati, teeb see asutus ettemaksed kuni summani, mis määratakse vajadusel kindlaks pärast konsulteerimist asutusega, kelle otsuse vastu edasikaebus on esitatud, vältides seeläbi üleliigsete summade maksmist. Viimasena nimetatud asutus maksab tehtud ettemaksete summa tagasi, kui sellise edasikaebuse tulemusel nõutakse temalt nende hüvitiste maksmist. Seejärel arvatakse see summa maha kõnealusele isikule makstava hüvitise kogusummast vastavalt rakendusmääruse artiklites 73 ja 74 sätestatud menetlusele.

3. Rakendusmääruse artikli 6 lõike 5 teist lõiku kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Artikkel 38

Kutsehaiguse süvenemine

Põhimääruse artiklis 39 osutatud juhtudel esitab taotleja liikmesriigi asutusele, kellelt ta nõuab hüvitise saamise õigust, kogu teabe kõnealuse kutsehaiguse tõttu varem määratud hüvitiste kohta. Kõnealune asutus võib pöörduda kõigi varasemate pädevate asutuste poole, et saada teavet, mida ta peab vajalikuks.

Artikkel 39

Töövõimetuse astme hindamine varasema või hilisema tööõnnetuse või kutsehaiguse korral

Kui varasema või hilisema töövõimetuse põhjustas õnnetus, mis juhtus ajal, kui asjaomase isiku suhtes kehtisid sellise riigi õigusaktid, kes ei tee vahet töövõimetuse põhjuste vahel, teeb pädev asutus või kõnealuse liikmesriigi pädeva ametiasutuse määratud järgmist:

- a) teise liikmesriigi pädeva asutuse nõudel esitab andmed varasema või hilisema töövõimetuse astme kohta ning võimaluste piires teavet, mis võimaldab kindlaks määrata, kas töövõimetuse on käsitletav tööõnnetuse tagajärjena nende õigusaktide kohaselt, mida kohaldab teise liikmesriigi asutus;
- b) võtab vastavalt tema poolt kohaldatavatele õigusaktidele hüvitiste saamise õiguse andmisel ja hüvitise summa kindlaksmääramisel arvesse nende varasemate või hilisemate juhtumite põhjustatud töövõimetuse astet.

Artikkel 40

Pensionitaotluste või täiendavate toetuste taotluste esitamise ja läbivaatamine

Selleks et saada liikmesriigi õigusaktide alusel pensioni või täiendavat toetust, esitab asjaomane isik või tema ülalpidamisel olnud isikud, kes elavad muu liikmesriigi territooriumil, vajadusel taot-

luse kas pädevale asutusele või elukohajärgsele asutusele, kes edastab sellise taotluse pädevale asutusele.

Taotlus sisaldab pädeva asutuse kohaldatavates õigusaktides nõutavat teavet.

Artikkel 41

Rakendamise erisätted

1. II lisas osutatud liikmesriikide puhul kohaldatakse põhimääruse III jaotise 2. peatüki sätteid mitterahaliste hüvitiste kohta isikute suhtes, kellel on õigus mitterahalistele hüvitistele üksnes riigiteenistujate eriskeemi alusel, ja üksnes nimetatud peatükis sätestatud ulatuses.

2. Rakendusmääruse artikli 32 lõike 2 teist lauset ja artikli 32 lõiget 3 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

III PEATÜKK

Matusetoetused

Artikkel 42

Matusetoetuse taotlemine

Põhimääruse artiklite 42 ja 43 kohaldamisel saadetakse matusetoetuse taotlus pädevale asutusele või taotleja elukohajärgsele asutusele, kes edastab selle pädevale asutusele.

Taotlus sisaldab pädeva asutuse kohaldatavates õigusaktides nõutavat teavet.

IV PEATÜKK

Invaliidsushüvitised, vanaduspension ja toitjakaotuspension

Artikkel 43

Hüvitiste arvutamise lisasätted

1. Hüvitise teoreetilise ja tegeliku summa arvutamiseks vastavalt põhimääruse artikli 52 lõike 1 punktile b kohaldatakse rakendusmääruse artikli 12 lõiget 3, 4, 5 ja 6 sätestatud eeskirju.

2. Kui vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise perioode ei ole rakendusmääruse artikli 12 lõike 3 alusel arvesse võetud, arvutatakse selle liikmesriigi, kelle õigusaktide kohaselt need perioodid täitusid, asutus neile perioodidele vastava summa vastavalt õigusaktidele, mida ta kohaldab. Hüvitise tegelikku summat, mis arvutatakse vastavalt põhimääruse artikli 52 lõike 1 punktile b, suurendatakse summa võrra, mis vastab vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise perioodidele.

3. Iga liikmesriigi asutus arvutab vastavalt oma kohaldatavatele õigusaktidele makstava summa, mis vastab vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise perioodidele ning mille suhtes kooskõlas alusmääruse artikli 53 lõike 3 punktiga c ei kohaldata muude riikide eeskirju maksimise lõpetamise, vähendamise või peatamise kohta.

Kui pädeva asutuse poolt kohaldatavad õigusaktid ei võimalda tal seda summat otseselt kindlaks määrata, kuna õigusaktid omistavad kindlustusperioodidele erinevaid väärtuseid, võib kehtestada tingliku summa. Selle tingliku summa määramise üksikasjaliku korra sätestab halduskomisjon.

Artikkel 44

Lapse kasvatamise aja arvessevõtmine

1. Käesolevas artiklis tähendab „lapse kasvatamise aeg” perioodi, mis võetakse arvesse pensioni määramisel liikmesriigi pensioniseaduse alusel või mis annab lisapensioni selgesõnaliselt väljendatud põhjusel, et isik on kasvanud last, sõltumata nende perioodide arvutamiseks kasutatavast meetodist ja sellest, kas need omandatakse lapse kasvatamise ajal või kinnitatakse need tagasiulatuvalt.

2. Kui põhimääruse II jaotise kohaselt pädeva liikmesriigi õigusaktides ei võeta arvesse lapse kasvatamise perioodi, on liikmesriigi, kelle õigusaktid olid vastavalt põhimääruse II jaotisele kohaldatavad asjaomase isiku suhtes sel põhjusel, et isik töötas või tegeles ettevõtlusega kuupäevani, mil nende õigusaktide alusel algas lapse kasvatamise periood, mida asjaomase lapse puhul arvesse võetakse, asutus jätkuvalt kohustatud arvestama seda perioodi lapse kasvatamise perioodina tema kohaldatavate õigusaktide kohaselt, nagu oleks selline lapse kasvatamine toimunud tema territooriumil.

3. Lõiget 2 ei kohaldata, kui asjaomase isiku suhtes kohaldatakse või hakatakse kohaldama mis tahes muu liikmesriigi õigusakte isiku töö või ettevõtluse tõttu.

Artikkel 45

Hüvitiste taotlemine

A) Põhimääruse artikli 44 lõike 2 kohaste A-tüüpi õigusaktide kohaste hüvitiste taotluste esitamine.

1. Põhimääruse artikli 44 lõike 2 kohaste A-tüüpi õigusaktide kohaste hüvitiste saamiseks esitab taotleja taotluse liikmesriigi asutusele, kelle õigusakte kohaldatai ajal, kui tekkis töövõimetus, millele järgnes invaliidus või invaliiduse süvenemine, või elukohajärgsele asutusele, kes edastab taotluse esimesena nimetatud asutusele.

2. Kui oli määratud rahaline haigushüvitis, loetakse vajaduse korral sellise rahalise hüvitise lakkamise kuupäev pensionitaotluse esitamise kuupäevaks.

3. Põhimääruse artikli 47 lõikes 1 osutatud juhul teatab asutus, kes on asjaomase isiku viimasena kindlustanud, hüvitise maksimise eest algselt vastutavale asutusele oma kohaldatavate õigusaktide alusel ettenähtud hüvitise summa ja maksimise aluskuupäeva. Alates sellest kuupäevast lõpetatakse enne invaliiduse süvenemist maksta tulnud hüvitise maksimine või vähendatakse seda summani, mis ei ületa põhimääruse artikli 47 lõikes 2 osutatud lisahüvitist.

B) Muude hüvitisetaotluste esitamine

4. Muudel kui lõikes 1 nimetatud juhtudel esitab taotleja taotluse oma elukohajärgsele asutusele või selle liikmesriigi asutusele, kelle õigusakte viimasena tema suhtes kohaldatai. Kui asjaomase isiku suhtes ei ole kunagi olnud kohaldatavad elukohajärgse asutuse kohaldatavad õigusaktid, edastab see asutus taotluse selle liikmesriigi asutusele, kelle õigusaktid olid viimati kohaldatavad.

5. Taotluse esitamise kuupäev kehtib kõigi asjaomaste asutuste puhul.

6. Kui taotleja ei teata asjaolust, et ta on töötanud või elanud teises liikmesriigis, ehkki tal on palutud seda teha, loetakse erandina lõikest 5 kõnealuseid õigusakte kohaldatavatele asutusele taotluse esitamise kuupäevaks kuupäev, mil taotleja algset taotlust täiendab või esitab uue taotluse puuduvate töötamis- ja/või elamisperioodide kohta liikmesriigis, kui nimetatud õigusaktid sisaldavad soodsamaid sätteid.

Artikkel 46

Tõendid ja teave, mille taotleja lisab taotlusele

1. Taotleja esitab taotluse vastavalt rakendusmääruse artikli 45 lõigetes 1 ja 4 osutatud asutuse kohaldatavate õigusaktide sätetele ja lisab sellele nimetatud õigusaktide kohaselt nõutavad tõendusdokumendid. Eelkõige esitab taotleja kogu asjasepuutava olemasoleva teabe ja tõendusdokumendid kindlustus- (asutused, identifitseerimisnumbrid), töötamis- (tööandjad) või ettevõtlus- (tegevuse iseloom ja koht) ning elamisperioodide (aadress) kohta, mis võivad olla täitunud muude õigusaktide alusel, ning samuti nende perioodide pikkuse.

2. Kui taotleja taotleb põhimääruse artikli 50 lõike 1 alusel ühe või mitme liikmesriigi õigusaktide alusel vanadushüvitise edasilükkamist, märgib ta seda oma taotlusel ning täpsustab, milliste õigusaktide kohaselt edasilükkamist taotletakse. Võimaldamaks taotlejal seda õigust kasutada, annavad asjaomased asutused taotleja nõudmise korral talle neile kättesaadava teabe, et taotleja saaks hinnata samaaegsete või üksteisele järgnevate hüvitiste, mida ta võib taotleda, mõjusid.

3. Kui taotleja peaks teatava liikmesriigi õigusaktide kohaselt makstava hüvitise taotluse tagasi võtma, ei loeta seda tagasivõtmist hüvitisetaotluste samaaegseks tagasivõtmiseks teiste liikmesriikide õigusaktide kohaselt.

Artikkel 47

Taotluste läbivaatamine asjaomastes asutustes

A) Kontaktasutus

1. Asutusi, kellele esitatakse või edastatakse hüvitisetaotlus vastavalt rakenduse artikli 45 lõikele 1 või 4, nimetatakse edaspidi „kontaktasutusteks”. Elukohajärgset asutust ei nimetata kontaktasutuseks, kui isiku suhtes ei ole kunagi kohaldatud selle asutuse kohaldatavaid õigusakte.

Lisaks hüvitisetaotluste läbivaatamisele tema poolt kohaldatavate õigusaktide kohaselt, korraldab see asutus kontaktasutuse ülesannete täitmisel andmevahetust, otsustest teatamist ja toiminguid, mis on vajalikud taotluse läbivaatamiseks asjaomastes asutustes, ning esitab taotlejale taotluse korral kogu asjaomase teabe läbivaatamisel esinevate ühendusega seotud aspektide kohta ja hoiab teda kursis läbivaatamise käiguga.

B) Põhimääruse artikli 44 kohaste A-tüüpi õigusaktide kohaste hüvitiste taotluste läbivaatamine

2. Põhimääruse artikli 44 lõikes 3 osutatud juhul edastab kontaktasutus kõik asjaomase isikuga seotud dokumendid asutusele, kes on isiku eelmisena kindlustanud; see asutus vaatab toimiku omakorda läbi.

3. Artikleid 48 kuni 52 ei kohaldata põhimääruse artiklis 44 osutatud taotluste läbivaatamise suhtes.

C) Muude hüvitisetaotluste läbivaatamine

4. Muudel kui lõikes 2 nimetatud juhtudel saabab kontaktasutus viivitamata hüvitisetaotlused ja kõik talle kättesaadavad dokumendid ning vajadusel kõik taotleja esitatud asjaomased dokumendid kõigile kõnealustele asutustele, et nad kõik saaksid samaaegselt alustada taotluse läbivaatamist. Kontaktasutus teatab teistele asutustele kindlustus- või elamisperioodid, mille suhtes kohaldatakse tema õigusakte. Ta osutab samuti, millised dokumendid esitatakse hiljem ja täiendab taotlust võimalikult kiiresti.

5. Iga kõnealune asutus teatab kontaktasutusele ja muudele kõnealustele asutustele võimalikult kiiresti kindlustus- või elamisperioodid, mille suhtes kohaldatakse tema õigusakte.

6. Iga kõnealune asutus arvutab hüvitiste summa vastavalt põhimääruse artiklile 52 ja teatab kontaktasutusele ja teistele asjaomastele asutustele oma otsuse, maksmisele kuuluvate hüvitiste summa ja põhimääruse artiklite 53 kuni 55 kohaldamiseks vajaliku mis tahes muu teabe.

7. Kui asutus teeb käesoleva artikli lõigetes 4 ja 5 nimetatud teabe alusel kindlaks, et kohaldatakse põhimääruse artikli 46 lõiget 2 või artikli 57 lõiget 2 või 3, teatab ta sellest kontaktasutusele ja teistele asjaomastele asutustele.

Artikkel 48

Otsuste teatamine taotlejale

1. Iga asutus teatab taotlejale oma kohaldatavatele õigusaktidele vastavalt tehtud otsuse. Igas otsuses täpsustatakse selle puhul võimaldatavad õiguskaitsevahendid ja edasikaebamisega seotud tähtajad. Kui kontaktasutus on teavitatud kõigist iga asutuse poolt tehtud otsustest, saabab ta taotlejale ja teistele asjaomastele asutustele kokkuvõtte nendest otsustest. Halduskomisjon koostab kokkuvõtte näidise. Kokkuvõtte saadetakse taotlejale asutuse ametlikus keeles või taotleja taotluse korral tema valitud keeles, mida tunnustatakse ühenduse institutsioonide ametliku keelena kooskõlas asutamislepingu artikliga 290.

2. Kui taotleja pärast kokkuvõtte saamist leiab, et kahe või enama asutuse poolt tehtud otsuse vastastikune mõju võib olla kahjustanud tema õigusi, on taotlejal õigus nõuda otsuste läbivaatamist asjaomaste asutuste poolt vastavates siseriiklikes õigusaktides sätestatud tähtaegade jooksul. Tähtaja alguseks on kokkuvõtte saamise kuupäev. Taotlejat teavitatakse läbivaatamise tulemusest kirjalikult.

Artikkel 49

Invaliidsusastme määramine

1. Põhimääruse artikli 46 lõike 3 kohaldamisel on taotleja invaliidsusastet käsitleva otsuse tegemise õigus ainult kontaktasutusel, kui selle astutuse kohaldatavad õigusaktid on loetletud VII lisas, või vastasel korral asutusel, kelle kohaldatavad õigusaktid on loetletud VII lisas ja kelle õigusakte kohaldatakse taotleja suhtes viimati. Läbivaatav asutus teeb selle otsuse niipea, kui tal on võimalik kindlaks teha, kas on täidetud selle asutuse kohaldatavates õigusaktides ettenähtud tingimused kõnealuse õiguse saamiseks, võttes vajaduse korral arvesse põhimääruse artikleid 6 ja 51. See asutus teatab kõnealusest otsusest viivitamata teistele asjaomastele asutustele.

Kui läbivaatava asutuse kohaldatavates õigusaktides selle õiguse saamiseks ettenähtud muud tingimused kui invaliidsusastmega seotud tingimused ei ole põhimääruse artikleid 6 ja 51 arvestades täidetud, teatab kontaktasutus sellest viivitamata invaliidsuse suhtes pädevale asutusele teises liikmesriigis, kelle õigusakte kohaldatai taotleja suhtes viimati. Kui viimati nimetatud asutuse kohaldatavates õigusaktides ettenähtud tingimused selle õiguse saamiseks on täidetud, on see asutus volitatud tegema otsuse taotleja invaliidsusastme kohta. See asutus teatab kõnealusest otsusest viivitamata teistele asjaomastele asutustele.

Vajaduse korral võidakse õiguse saamise kindlaksmääramise küsimus suunata samadel tingimustel tagasi invaliidsuse suhtes pädevale asutusele liikmesriigis, kelle õigusakte kohaldatai taotleja suhtes esmalt.

2. Juhul, kui põhimääruse artikli 46 lõige 3 ei ole invaliidsusastme kindlaksmääramiseks kohaldatav, on igal asutusel vastavalt oma kohaldatavatele õigusaktidele õigus lasta taotleja enda poolt valitud arstil või muul spetsialistil läbi vaadata. Siiski võtab liikmesriigi asutus arvesse kõigi teiste liikmesriikide asutuste kogutud dokumente ja meditsiinilisi arvamusi ning halduslikku laadi teavet, nagu oleksid need olnud koostatud tema enda liikmesriigis.

Artikkel 50

Ajutised maksed ja hüvitise ettemaksmine

1. Olenemata rakendusmääruse artiklist 7 maksab iga asutus, kes teeb hüvitisetootluse läbivaatamise käigus kindlaks, et taotlejal on õigus saada põhimääruse artikli 52 lõike 1 punktile a vastavat sõltumatut hüvitist selle asutuse kohaldatavate õigusaktide alusel, viivitamata selle hüvitise välja. Seda makset käsitletakse ajutisena, kui eraldatud summa võib muutuda sõltuvalt taotluse läbivaatuse tulemusest.

2. Kui olemasoleva teabe põhjal on ilmne, et taotlejal on õigus hüvitise väljamaksmisele asutuse poolt põhimääruse artikli 52 lõike 1 punkti b alusel, teeb nimetatud asutus ettemakse, mille summa on võimalikult lähedane põhimääruse artikli 52 lõike 1 punkti b alusel tõenäoliselt makstavale summale.

3. Iga asutus, kes on lõike 1 või 2 alusel kohustatud maksma ajutisi hüvitisi või hüvitise ettemakseid, teatab sellest viivitamata taotlejale, juhtides selgesõnaliselt tema tähelepanu võetud meetme ajutisele laadile ja kohaldatavate õigusaktide kohasele mis tahes edasikaebamisõigusele.

Artikkel 51

Hüvitiste ümberarvutamine

1. Hüvitiste ümberarvutamisel vastavalt põhimääruse artikli 48 lõigetele 3 ja 4, artikli 50 lõikele 4 ja artikli 59 lõikele 1 kohaldatakse rakendusmääruse artiklit 50 *mutatis mutandis*.

2. Hüvitise ümberarvutamise, maksmise lõpetamise või peatamise korral teatab sellise otsuse teinud asutus sellest viivitamata asjaomasele isikule ja teavitab sellest kõiki asutusi, kelle suhtes kõnealusel isikul on õigusi.

Artikkel 52

Meetmed pensioni arvutamise protsessi kiirendamiseks

1. Taotluste läbivaatamise ja hüvitiste väljamaksmise hõlbustamiseks ja kiirendamiseks teevad asutused, kelle kohaldatavaid õigusakte kohaldatakse isiku suhtes, järgmist:

a) vahetavad teiste liikmesriikide asutustega või teevad neile kättesaadavaks isikute identifitseerimise üksikasjad, kelle puhul on vahetunud riik, kelle siseriiklikke õigusakte selle isiku suhtes kohaldatakse, ning teevad koos kindlaks, et need identifitseerimise üksikasjad on olemas ja vastavad kriteeriumitele, või vastasel korral annavad nendele isikutele võimaluse otseseks juurdepääsuks nende identifitseerimise üksikasjadele;

b) piisavalt enne pensioniõiguste saamise miinimumiga või enne siseriiklikus õiguses kindlaksmääratud iga vahetavad asjaomase isikuga ja teiste liikmesriikide asutustega või teevad neile kättesaadavaks teabe (täitunud perioodid või muud olulised üksikasjad) isikute, kelle puhul on vahetunud riik, kelle siseriiklikke õigusakte selle isiku suhtes kohaldatakse, pensioniõiguste kohta, või vastasel korral teavitavad neid isikuid õigusest saada hüvitist tulevikus või annavad neile võimaluse ise tutvuda neile tulevikus tekkivate hüvitiste saamise õigustega.

2. Lõike 1 kohaldamiseks määrab halduskomisjon kindlaks vahetatava või teatavaks tehtava teabe üksikasjad ja kehtestab sobivad menetlused ja mehhanismid, võttes arvesse iseärasusi, halduslikku ja tehnilist korraldust ja riiklike pensioniskeemide kasutada olevaid tehnoloogilisi vahendeid. Halduskomisjon tagab nende pensioniskeemide rakendamise, korraldades võetud meetmete ja nende kohaldamisega seoses järelemeetmete kohaldamise.

3. Lõike 1 kohaldamiseks tuleks eespool nimetatud teave edastada esimeses liikmesriigis, kus isikule eraldati sotsiaalkindlustussüsteemi haldamiseks isiklik identifitseerimisnumber (PIN), asuvalle asutusele.

Artikkel 53

Koordineerimismeetmed liikmesriigis

1. Kui siseriiklikud õigusaktid sisaldavad eeskirju vastutava asutuse või kohaldatava skeemi kindlaksmääramise kohta või kindlustusperioodi määramise kohta konkreetse skeemi korral, kohaldatakse neid eeskirju, võttes arvesse ainult asjaomase liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioode, ilma et see piiraks põhimääruse artikli 51 kohaldamist.

2. Kui siseriiklikud õigusaktid sisaldavad riigiteenistujate eriskeemi ja töötajate üldise kindlustusskeemi vahelisi koordineerimismorme, ei mõjuta põhimääruse ja rakendusmääruse sätteid neid norme.

V PEATÜKK

Töötushüvitised

Artikkel 54

Perioodide liitmine ja hüvitiste arvutamine

1. Rakendusmääruse artikli 12 lõiget 1 kohaldatakse põhimääruse artikli 61 suhtes *mutatis mutandis*. Ilma et see piiraks asjaomaste asutuste aluskohustusi, võib asjaomane isik esitada pädevale asutusele selle liikmesriigi, kelle õigusakte tema suhtes tema viimasel töötamisel või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisel kohaldati, asutuse väljastatud dokumendi, mis määratleb nimetatud liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud perioodid.

2. Põhimääruse artikli 62 lõike 3 kohaldamisel edastab selle liikmesriigi, kelle õigusakte asjaomase isiku suhtes tema viimasel töötamisel või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisel kohaldati, pädev asutus elukohajärgsele asutusele viimase taotluse korral viivitamatult kogu töötushüvitise arvutamiseks vajaliku teabe, mida tal on võimalik oma elukoha liikmesriigis saada, eelkõige saadud palga või kutsetegevusest saadud sissetuleku summa.

3. Põhimääruse artikli 62 kohaldamisel ja olenemata kõnealuse määruse artiklist 63 võtab pädev asutus, kui tema liikmesriigi õigusaktides sätestatakse, et hüvitise arvutamine sõltub pereliikmete arvust, arvesse ka asjaomase isiku pereliikmeid, kes elavad mõnes teises liikmesriigis, nagu elaksid nad pädevas liikmesriigis. Käesolevat sätet ei kohaldata juhul, kui pereliikmete elukohariigis on mõnel teisel isikul õigus töötushüvitisele, mille arvutamisel on neid pereliikmeid arvesse võetud.

Artikkel 55

Tingimused ja piirangud seoses õigusega saada töötushüvitist teise liikmesriiki suundumise korral

1. Selleks et saada hüvitist põhimääruse artikli 64 alusel, teavitab teise liikmesriiki suunduv töötaja pädevat asutust enne oma arasõitu sellest ja taotleb temalt dokumenti, mis tõendab, et kõnealusel isikul on jätkuvalt õigus saada hüvitist põhimääruse artikli 64 lõike 1 punkti b alusel.

Pädev asutus teavitab asjaomast isikut tema kohustustest ja väljastab talle nimetatud dokumendi, mis sisaldab järgmist teavet:

- a) kuupäev, millest alates töötaja lakkas olemast kättesaadav pädeva riigi tööhõivetalitustele;
- b) põhimääruse artikli 64 lõike 1 punkti b kohane tähtaeg, mille jooksul töötaja peab end sihtkoha liikmesriigis töötusi-jana registreerima;
- c) maksimaalne ajavahemik, mille jooksul võidakse põhimääruse artikli 64 lõike 1 punkti c kohaselt säilitada hüvitise saamise õigus;
- d) asjaolud, mis võivad muuta hüvitise saamise õigust.

2. Töötaja registreerib end töötusajana sihtkoha liikmesriigi tööhõivetalituses vastavalt põhimääruse artikli 64 lõike 1 punktile b ja esitab selle liikmesriigi asutusele lõikes 1 osutatud dokumendi. Kui töötaja on lõike 1 kohaselt teavitanud pädevat asutust, kuid ei esita nimetatud dokumenti, pöördub töötaja sihtkoha liikmesriigi asutus vajaliku teabe saamiseks pädeva asutuse poole.

3. Selle liikmesriigi tööhõivetalitused, kuhu töötaja on läinud tööd otsima, teavitavad töötajat tema kohustustest.

4. Töötaja sihtkoha liikmesriigi asutus saadab pädevale asutusele viivitamata dokumendi, milles on märgitud töötaja tööhõivetalituses registreerimise kuupäev ja tema uus aadress.

Kui ajavahemikul, mille kestel töötaja on õigus hüvitise säilitamisele, ilmneb mis tahes asjaolu, mis võib mõjutada hüvitise saamise õigust, saadab töötaja sihtkoha liikmesriigi asutus viivitamata pädevale asutusele ja asjaomasele isikule asjakohast teavet sisaldava dokumendi.

Pädeva asutuse taotluse korral edastab töötaja sihtkoha liikmesriigi asutus igal kuul asjakohast teavet töötaja olukorra jälgimise kohta ning eelkõige selle kohta, kas isik on endiselt registreeritud tööhõivetalituses ja kas ta järgib korraldatud kontrollimenetlust.

5. Töötaja sihtkoha liikmesriigi asutus teostab kontrolli või korraldab kontrolli teostamise nii, nagu ta teeks seda töötaja suhtes, kellel on õigus saada hüvitist nende õigusaktide alusel, mida kohaldab see asutus. Kõnealune asutus teatab vajadusel pädevale asutusele mis tahes lõike 1 punktis d osutatud asjaolu ilmnemisest.

6. Kahe või enama liikmesriigi pädevad võimuorganid või pädevad asutused võivad omavahel kokku leppida konkreetset menetlust ja tähtajad seoses töötaja olukorra jälgimisega ning muud meetmed põhimääruse artikli 64 kohaselt ühte nimetatud liikmesriikidest suunduvate töötajate töötusajate hõlbustamiseks.

Artikkel 56

VI PEATÜKK

Töötud, kes elasid muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik**Perehüvitised**

1. Kui töötu otsustab vastavalt põhimääruse artikli 65 lõikele 2 teha ennast kättesaadavaks ka selle liikmesriigi tööhõivetalitustele, kus ta viimati töötas või tegutses füüsilisest isikust ettevõtjana, registreerides end seal töötajana, teavitab ta oma elukohajärgset asutust ja tööhõivetalitust.

Artikkel 58

Prioriteetsuse määramise eeskirjad kattumise puhul

Elukohajärgne tööhõivetalitus saadab selle liikmesriigi tööhõivetalituse taotlusel, kus asjaomane isik viimati töötas või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutses, talle asjakohase teabe töötü registreerimise ja töötösimise kohta.

Kui põhimääruse artikli 68 lõike 1 punkti b alapunktide i ja ii kohaldamisel ei võimalda laste elukoht prioriteetsusjärjekorda kindlaks määrata, arvutab iga asjaomane liikmesriik hüvitiste summa, võttes arvesse lapsed, kes ei ela tema territooriumil. Artikli 68 lõike 1 punkti b alapunkti i kohaldamisel maksab selle liikmesriigi, kelle õigusaktides on ette nähtud kõige kõrgema tasemega hüvitised, pädev asutus välja terve summa ning teise liikmesriigi pädev asutus maksab talle tagasi poole nimetatud summast oma riigi õigusaktides ettenähtud summa piirides.

2. Kui asjaomases liikmesriigis kohaldatavate õigusaktide kohaselt nõutakse töötult teatavate kohustuste täitmist ja/või töötösimisid, on prioriteetsed elukoha liikmesriigis nõutavad kohustused ja/või töötösimisid.

Artikkel 59

Kohaldatavate õigusaktide ja/või perehüvitiste määramise pädevuse muutumise korral kohaldatavad eeskirjad

Kui töötü ei järgi kõiki kohustusi ja/või töötösimisid liikmesriigis, kus ta viimati töötas, ei mõjuta see elukoha liikmesriigis antavaid hüvitisi.

3. Põhimääruse artikli 65 lõike 5 punkti b kohaldamisel teatab selle liikmesriigi, kelle õigusakte töötaja suhtes viimati kohaldata, asutus elukohajärgsele asutusele viimase taotlusel, kas töötajal on õigus hüvitistele vastavalt põhimääruse artiklile 64.

1. Kui kohaldatavad õigusaktid ja/või perehüvitiste määramise pädevus muutuvad liikmesriikide vahel kalendrikuu kestel, sõltumata sellest, millised on nende liikmesriikide õigusaktides ettenähtud perehüvitiste maksmise kuupäevad, jätkab asutus, kes maksis perehüvitisi sama kuu alguses hüvitiste määramise aluseks olnud õigusaktide kohaselt, selliste hüvitiste maksmist kuni jooksva kuu lõpuni.

Artikkel 57

Põhimääruse artiklite 61, 62, 64 ja 65 rakendussätted seoses riigi teenistujate eriskeemiga hõlmatud isikutega

1. Rakendusmääruse artikleid 55 ja 56 kohaldatakse *mutatis mutandis* riigi teenistujate töötaoleku eriskeemiga hõlmatud isikute suhtes.

Artikkel 60

Põhimääruse artiklite 67 ja 68 kohaldamise kord

2. Riigiteenistujate töötaoleku eriskeemiga hõlmatud isikute suhtes ei kohaldata rakendusmääruse artiklit 56. Riigiteenistujate töötaoleku eriskeemiga hõlmatud töötü isik, kes on osaliselt või täielikult ilma töötü ja kes viimase tööloleku ajal ei elanud pädeva riigi, vaid mõne muu liikmesriigi territooriumil, saab hüvitisi riigiteenistujate töötaoleku eriskeemi alusel pädeva liikmesriigi õigusaktide kohaselt nagu siis, kui ta elaks selle liikmesriigi territooriumil. Nimetatud hüvitisi maksab pädev asutus oma kulul.

2. Kõnealune asutus teatab teise liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide asutusele kuupäeva, mil ta lõpetab kõnealuste perehüvitiste maksmise. Hüvitiste maksmine teisest asjaomastest liikmesriigist või teistest asjaomastest liikmesriikidest jõustub alates nimetatud kuupäevast.

1. Perehüvitiste taotlus esitatakse pädevale asutusele. Põhimääruse artiklite 67 ja 68 kohaldamisel võetakse kogu perekonna olukorda arvesse nii, nagu kõigi asjaomaste isikute suhtes kohaldataks asjaomase liikmesriigi õigusakte, ning nii, nagu nad elasid seal, seda eelkõige seoses isiku õigusega taotleda selliseid hüvitisi. Kui hüvitiste taotlemise õigust omav isik ei kasuta oma õigust, võtab selle liikmesriigi, kelle õigusakte kohaldatakse, pädev asutus arvesse perehüvitiste taotlust, mille on esitanud teine vanem, vanemana käsitatav isik või lapse või laste hooldajana tegutsev isik või asutus.

2. Asutus, kellele esitatakse taotlus vastavalt lõikele 1, vaatab taotluse läbi taotleja esitatud üksikasjaliku teabe alusel, võttes arvesse taotleja perekonna üldist tegelikku ja õiguslikku olukorda.

Kui nimetatud asutus järeldeb, et tema kohaldatavad õigusaktid on põhimääruse artikli 68 lõigete 1 ja 2 kohaselt kohaldatavad prioriteetsusõiguse alusel, maksab ta perehüvitisi vastavalt oma kohaldatavatele õigusaktidele.

Kui nimetatud asutusele tundub, et teise liikmesriigi õigusaktide kohaselt võib olla olemas võimalus saada diferentseeritud lisahüvitist kooskõlas põhimääruse artikli 68 lõikega 2, edastab kõnealune asutus taotluse viivitamata teise liikmesriigi pädevale asutusele ning teavitab asjaomast isikut; lisaks teavitab ta teise liikmesriigi asutust otsusest, mille ta taotluse suhtes tegi, ning teatab perehüvitisteks makstava summa.

3. Kui asutus, kellele esitatakse taotlus, järeldeb, et tema õigusaktid on kohaldatavad, kuid mitte põhimääruse artikli 68 lõigete 1 ja 2 kohase prioriteetsusõiguse alusel, teeb ta viivitamatult esialgse otsuse kohaldatavate prioriteetsuse määramise eeskirjade kohta ning edastab taotluse põhimääruse artikli 68 lõike 3 kohaselt teise liikmesriigi asutusele, teavitades sellest ka taotlejat. Kõnealune asutus esitab esialgse otsuse kohta oma seisukoha kahe kuu jooksul.

Kui asutus, kellele taotlus edastati, ei esita kahe kuu jooksul alates taotluse saamisest oma seisukohta, on kehtiv eespool nimetatud esialgne otsus ja asutus maksab tema kohaldatavate õigusaktidega ettenähtud hüvitisi ning teatab asutusele, kellele taotlus esitati, makstud hüvitiste summa.

4. Kui asjaomaste asutuste vahel tekib lahkarevamuse selle üle, kumma kohaldatavad õigusaktid on kohaldatavad prioriteetsusõiguse alusel, kohaldatakse rakendusmääruse artikli 6 lõikeid 2 kuni 4. Sel puhul on artikli 6 lõikes 2 osutatud elukohajärgseks asutuseks lapse või laste elukohajärgne asutus.

5. Kui hüvitised ajutiselt välja maksnud asutus on maksnud rohkem kui summa, mille ta lõplikult maksuma peab, võib ta nõuda esmaselt vastutavalt asutuselt üleliigselt makstud summa tagasimaksmist vastavalt rakendusmääruse artiklis 73 sätestatud korrale.

Artikkel 61

Põhimääruse artikli 69 kohaldamise kord

Põhimääruse artikli 69 kohaldamisel koostab halduskomisjon loetelu orbudele ette nähtud kõnealuse artikliga hõlmatud täiendavatest või eralistest perehüvitistest. Kui prioriteetsusõiguse alusel pädeval asutuse ei ole oma õigusaktides sätteid, mille alusel maksta orbudele selliseid täiendavaid või erilisi perehüvitisi, edastab ta viivitamatult mis tahes perehüvitiste taotluse koos kõigi vajalike dokumentide ja kogu vajaliku teabega selle liikmesriigi asutusele, kelle õigusaktid on asjaomase isiku suhtes kehtinud kõige pikema perioodi jooksul ning näevad orbudele ette kõnealused täiendavad või erilised perehüvitised. Mõningatel juhtudel võib see tähendada, et küsimus suunatakse samadel tingimustel tagasi selle liikmesriigi asutusele, kelle õigusaktide kohaselt täitus kõnealuse isiku lühim kindlustus- või elamispeeriood.

IV JAOTIS

FINANTSSÄTTED

I PEATÜKK

Hüvitiste kulude tagasimaksmine vastavalt põhimääruse artiklitele 35 ja 41

1. jagu

Tagasimaksmine tegelike kulutuste alusel

Artikkel 62

Põhimõtted

1. Põhimääruse artikli 35 ja artikli 41 kohaldamisel maksab pädev asutus mitterahaliste hüvitistega seotud kulutuste tegeliku summa, mis kajastab hüvitised andnud asutuse raamatupidamis-dokumentides, tagasi need andnud asutusele, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse rakendusmääruse artiklit 63.

2. Kui lõikes 1 osutatud hüvitistega seotud kulutuste tegelikud summad ei kajastu täielikult või osaliselt neid andnud asutuse raamatupidamis-dokumentides, määratakse tagasimakstav summa kindlaks ühekordse maksena, mis arvutatakse vastavalt kõikidele asjakohastele võrdlusandmetele, mis on saadud olemasolevate andmete põhjal. Halduskomisjon hindab ühekord-

sete maksete arvutamisel kasutatavaid alusandmeid ja otsustab makse summa.

3. Tagasimaksmisel ei tohi võtta arvesse määrasid, mis on kõrgemad määradest, mida kohaldatakse selliste mitterahaliste hüvitiste suhtes, mis on määratud kindlustatud isikutele, kelle suhtes kehtivad lõikes 1 osutatud hüvitist andnud asutuse kohaldatavad õigusaktid.

2. jagu

Tagasimaksmine kindlaksmääratud summade alusel

Artikkel 63

Asjaomaste liikmesriikide kindlaksmääramine

1. Põhimääruse artikli 35 lõikes 2 osutatud liikmesriigid, kelle õigus- või haldusstruktuuridest tulenevalt ei ole tegelike kulutuste alusel tagasimaksmise kasutamine asjakohane, on loetletud rakendusmääruse III lisas.

2. Rakendusmääruse III lisas loetletud liikmesriikide puhul maksavad pädevad asutused mitterahaliste hüvitistega seotud summad nimetatud hüvitised andnud asutustele tagasi, kui hüvitisi anti järgmistele isikutele:

- a) pereliikmetele, kes ei ela kindlustatud isikuga samas liikmesriigis, nagu on sätestatud põhimääruse artiklis 17, ja
- b) pensionäridele ja nende pereliikmetele, nagu on sätestatud põhimääruse artikli 24 lõikes 1 ja artiklis 25,

tehes seda igaks kalendriaastaks kindlaks määratud summa alusel. Nimetatud kindlaksmääratud summa on võimalikult ligilähedane tegelikele kulutustele.

Artikkel 64

Igakuise kindlaksmääratud summa ja kindlaksmääratud kogusumma arvutamise meetod

1. Iga kreditorliikmesriigi puhul määratakse igakuine kindlaksmääratud summa isiku kohta (F_i) ühe kalendriaasta kohta, jagades aastase keskmise kulu isiku kohta (Y_i) eri vanuserühmade kaupa kaheteistkümne ja rakendades tulemuse suhtes vähenduskoefitsienti (X) vastavalt järgmisele valemile:

$$F_i = Y_i * 1/12 * (1 - X)$$

kus:

— näitaja i ($i = 1, 2$ ja 3) esindab kindlaksmääratud summa arvutamisel kasutatud kolme vanuserühma järgmiselt:

$i = 1$: alla 20-aastased isikud

$i = 2$: 20–64-aastased isikud

$i = 3$: 65-aastased ja vanemad isikud;

— Y_i esindab keskmist aastast kulu vanuserühma i kuuluva isiku kohta, nagu on määratletud lõikes 2;

— koefitsient X (0,20 või 0,15) tähistab vähendamist, nagu on määratletud lõikes 3.

2. Keskmine aastane kulu vanuserühma i kuuluva isiku kohta (Y_i) saadakse, jagades kreditorliikmesriigi asutuste poolt kõikidele asjaomasesse vanuserühma kuuluvatele isikutele, kelle suhtes kehtivad selle liikmesriigi õigusaktid ja kes elavad tema territooriumil, antud mitterahaliste hüvitiste aastase kogusumma asjaomasesse vanuserühma kuuluvate isikute keskmise arvuga kõnealusel kalendriaastal. Arvutamisel võetakse aluseks rakendusmääruse artiklis 23 osutatud skeemide raames tehtud kulutused.

3. Igakuisele kindlaksmääratud summale kohaldatav vähendus on üldjuhul 20 % ($X = 0,20$). See on 15 % ($X = 0,15$) pensionäride ja nende pereliikmete puhul, kui pädev liikmesriik ei ole loetletud põhimääruse IV lisas.

4. Iga deebitorriigi puhul on kindlaksmääratud kogusummaks kalendriaasta kohta summa, mis saadakse, korrutades iga vanuserühma i puhul igakuise kindlaksmääratud summa isiku kohta kuude arvuga, mil asjaomased isikud olid kreditorliikmesriigis kindlustatud selles vanuserühmas.

Kuude arv, mil asjaomased isikud olid kreditorliikmesriigis kindlustatud, on nende kalendrikuude summa kalendriaastas, mille jooksul asjaomastel isikutel oli kreditorliikmesriigi territooriumil elamise tõttu õigus saada nimetatud territooriumil mitterahalisi hüvitisi deebitorliikmesriigi kulul. Nende kuude arv määratakse kindlaks arvestuse põhjal, mida elukohajärgne asutus sel eesmärgil peab ja mis põhineb pädevalt asutuselt saadud dokumentaalsetel tõenditel hüvitisesaaja õiguste kohta.

5. Hiljemalt ... (*) esitab halduskomisjon eriaruande käesoleva artikli kohaldamise kohta ja eelkõige lõikes 3 nimetatud vähendamise kohta. Selle aruande alusel võib halduskomisjon esitada ettepaneku muudatuste kohta, mis võivad osutada vajalikeks, et tagada, et kindlaksmääratud summade arvutamisel saadav tulemus on võimalikult ligilähedane tegelikele kulutustele ja et lõikes 3 nimetatud vähendamised ei põhjusta liikmesriikidele tasakaalustamata makseid või topeltmaksid.

6. Halduskomisjon kehtestab lõigetes 1 kuni 5 osutatud kindlaksmääratud summade arvutamise lähteandmete määramise meetodid.

7. Olenemata lõigetest 1 kuni 4 võivad liikmesriigid kuni ... (*) jätkata määruse (EMÜ) nr 574/721 artiklite 94 ja 95 kohaldamist kindlaksmääratud summa arvutamisel, tingimusel, et kohaldatakse lõikes 3 nimetatud vähendamist.

Artikkel 65

Aastaste keskmiste kulude teatamine

1. Iga vanuserühma aastane keskmine kulu isiku kohta konkreetse aasta kohta teatatakse kontrollnõukogule hiljemalt kõnealusele aastale järgneva teise aasta lõpuks. Vastasel korral võetakse aluseks keskmine kulu isiku kohta, mille halduskomisjon on eelmise aasta jaoks viimati kindlaks määranud.

2. Lõike 1 kohaselt kindlaksmääratud aastased keskmised kulud avaldatakse igal aastal *Euroopa Liidu Teatajas*.

(*) Viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist.

3. jagu

Ühissätted*Artikkel 66***Asutustevaheliste tagasimaksete kord**

1. Tagasimaksed asjaomaste liikmesriikide vahel tehakse võimalikult kiiresti. Iga asjaomane asutus on kohustatud tagasi maksma nõuded enne käesolevas jaos nimetatud tähtaegu, niipea kui tal on selleks võimalus. Ühe konkreetse nõude vaidlustamine ei tohi takistada teise või teiste nõuete tagasimaksmist.

2. Põhimääruse artiklites 35 ja 41 sätestatud tagasimaksed liimesriikide asutuste vahel toimuvad kontaktasutuse vahendusel. Tagasimaksete tegemiseks põhimääruse artikli 35 ja artikli 41 kohaselt võib kasutada eraldi kontaktasutusi.

*Artikkel 67***Nõuete esitamise ja tasaarveldamise tähtajad**

1. Tegelike kulude alusel koostatud nõuded esitatakse deebitorriigi kontaktasutusele 12 kuu jooksul alates selle poolaasta lõppemisest, mille jooksul need nõuded kirjendati kreditorasutuse raamatupidamisdokumentides.

2. Kindlaksmääratud summade tagasimaksetega seotud nõuded kalendriaasta kohta esitatakse deebitorriigi kontaktasutusele 12 kuu jooksul pärast seda kuud, mil keskmised kulud kõnealuse aasta kohta avaldati *Euroopa Liidu Teatajas*. Rakendusmääruse artikli 64 lõikes 4 osutatud arvestus esitatakse võrdlus-aastale järgneva aasta lõpuks.

3. Rakendusmääruse artikli 64 lõike 5 teises lõigus nimetatud juhtumi korral ei alga käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 nimetatud tähtaja arvestamine enne, kui on tehtud kindlaks pädev asutus.

4. Pärast lõigetes 1 ja 2 osutatud tähtaegu esitatud nõudeid ei arvestata.

5. Nõuded maksab deebitorasutus rakendusmääruse artiklis 65 nimetatud kreditorriigi kontaktasutusele 18 kuu jooksul alates selle kuu lõpust, mille jooksul nõuded esitati deebitorriigi kontaktasutusele. See ei kehti nõuete suhtes, mille deebitorasutus on selle ajavahemiku jooksul asjakohasel põhjusel tagasi lükanud.

6. Nõueteiga seoses tekkinud vaidlused lahendatakse 36 kuu jooksul alates kuust, mil vastav nõue esitati.

7. Kontrollnõukogu hõlbustab lõplikku arveldamist juhtudel, kui lõikes 6 nimetatud tähtaja jooksul ei leita lahendust, ning esitab ühe osapoole põhjendatud taotluse alusel oma arvamuse vaidluse kohta kuue kuu jooksul pärast küsimuse talle suunamist.

*Artikkel 68***Viivised ja tagasimaksed**

1. Rakendusmääruse artikli 67 lõikes 5 nimetatud 18-kuulise ajavahemiku lõpust võib kreditorasutus maksmata nõuetelt võtta viivist, välja arvatud juhul, kui deebitorasutus on kuue kuu jooksul alates selle kuu lõpust, mille jooksul nõu esitati, teinud tagasimakse vähemalt 90 % ulatuses vastavalt kogu rakendusmääruse artikli 67 lõigete 1 või 2 alusel esitatud nõudest. Nõude nende osade suhtes, mis ei ole tagasimaksega kaetud, võib viivist võtta alles rakendusmääruse artikli 67 lõikes 6 osutatud 36-kuulise ajavahemiku lõpust.

2. Viivis arvutatakse põhiliste refinantseerimistoimingute suhtes kohaldatava Euroopa Keskpannga poolt kehtestatud intressimäära alusel. Kohaldatakse intressimäära, mis kehtib maksekuu esimesel päeval.

3. Ükski kontaktasutus ei ole kohustatud vastu võtma lõikes 1 sätestatud tagasimakset. Kui kontaktasutus sellisest pakkumisest ära ütleb, ei ole kreditorasutusel siiski enam õigust nõuda muid kui lõike 1 teises lauses käsitletud kõnealuse nõudega seotud viiviseid.

*Artikkel 69***Aastaaruanded**

1. Vastavalt põhimääruse artikli 72 punktile g koostab halduskomisjon kontrollnõukogu aruande alusel iga kalendriaasta suhtes võlanõuete kohta aruande. Selleks teatavad kontaktasutused kontrollnõukogule viimase poolt määratud tähtpäevadeks ja menetluse kohaselt nende poolt esitatud, tasaarveldatud või vaidlustatud nõuete summa (kreditori positsioon) ning nende poolt saadud, tasaarveldatud või vaidlustatud nõuete summa (deebitori positsioon).

2. Halduskomisjon võib korraldada kontrolli asjakohaseks statistiliste ja arvestusandmete uurimiseks, mille alusel koostada lõikes 1 osutatud aastaaruanne võlanõuete kohta, eelkõige et tagada nende andmete vastavus käesoleva jaotise eeskirjadele.

II PEATÜKK

Töötushüvitiste tagasimaksmine vastavalt põhimääruse artiklile 65

Artikkel 70

Töötushüvitiste tagasimaksmine

Põhimääruse artikli 65 lõikes 8 osutatud kokkuleppe puudumisel saadab elukohajärgne asutus selle liikmesriigi, kelle õigusakte soodustatud isiku suhtes viimati kohaldati, asutusele taotluse töötushüvitiste tagasimaksmise kohta vastavalt põhimääruse artikli 65 lõigetele 6 ja 7. Taotlus tehakse kuue kuu jooksul alates selle kalendripoolaasta lõpust, mille jooksul tehti viimane töötushüvitise makse, mille tagasimaksmist taotletakse. Taotluses märgitakse põhimääruse artikli 65 lõigetes 6 ja 7 osutatud kolme- või viiekuulise ajavahemiku jooksul makstud hüvitiste summa, periood, mille eest kõnealuseid hüvitisi maksti, ja töötu isikuandmed. Nõuded esitatakse ja makstakse asjaomaste liikmesriikide kontaktasutuste kaudu.

Pärast esimeses lõigus nimetatud tähtaega esitatud taotlusi ei pea arvestama.

Rakendusmääruse artikli 66 lõiget 1 ning artikli 67 lõikeid 5 kuni 7 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Pärast rakendusmääruse artikli 67 lõikes 5 osutatud 18-kuulise ajavahemiku lõppu võib kreditorasutus võtta maksmata nõuetelt viivist. Viivis arvutatakse vastavalt rakendusmääruse artikli 68 lõikele 2.

Põhimääruse artikli 65 lõike 6 kolmandas lauses osutatud suurim tagasimaksumäär on igal üksikul juhul eraldi selle hüvitise summa, millele asjaomasel isikul oleks õigus selle liikmesriigi, kelle õigusakte tema suhtes viimati kohaldati, õigusaktide alusel, kui ta on ennast registreerinud selle liikmesriigi tööhõivetalitustes. Rakendusmääruse V lisas loetletud liikmesriikide vahelistes suhetes määravad suurima summa igal üksikul juhul kindlaks ühe sellise liikmesriigi, kelle õigusakte asjaomase isiku suhtes viimati kohaldati, pädevad asutused, võttes aluseks selle liikmesriigi õigusaktides eelneval kalendriaastal ette nähtud töötushüvitiste keskmise summa.

III PEATÜKK

Alusetult makstud hüvitiste sissenõudmine, ajutiste maksete ja sissemaksete sissenõudmine, tasaarvestus ja abi sissenõudmisel

1. jagu

Põhimõtted

Artikkel 71

Ühissätted

Põhimääruse artikli 84 kohaldamisel ja selles määratletud tingimuste kohaselt toimub nõuete sissenõudmine võimaluse korral

alati tasaarvestuse teel nii asjaomaste liikmesriikide asutuste vahel kui ka asjaomase füüsilise või juriidilise isikuga vastavalt rakendusmääruse artiklitele 72 kuni 74. Kui kogu nõuet või osa sellest ei ole võimalik sisse nõuda nimetatud tasaarvestuse teel, nõutakse maksta jäänud summad sisse vastavalt rakendusmääruse artiklitele 75 kuni 85.

2. jagu

Tasaarvestus

Artikkel 72

Alusetult saadud hüvitised

1. Kui ühe liikmesriigi asutus on isikule alusetult hüvitisi maksnud, võib kõnealune asutus tema kohaldatavates õigusaktides määratud tingimustel ja piirides taotleda mis tahes muu liikmesriigi asutuselt, kes peab asjaomasele isikule hüvitisi maksma, et alusetult makstud summa peetaks kinni asjaomasele isikule võlgnetavatest või jooksvalt makstavatest summadest, olenemata sotsiaalkindlustuse liigist, mille raames kõnealust hüvitist makstakse. Viimati nimetatud liikmesriigi asutus peab kõnealuse summa kinni tema kohaldatavate õigusaktidega selliseks tasaarvestuseks ettenähtud tingimustel ja piirides, nagu oleks tegemist tema enda poolt üleliigselt makstud summadega, ja kannab kinni peetud summa üle alusetult hüvitisi maksnud asutusele.

2. Erandina lõikest 1, juhul kui liikmesriigi asutus on põhimääruse III jaotise 4. ja 5. peatüki kohaste invaliidsushüvitiste, vanadus- või tootjakaotuspensionide määramisel või uuesti läbi vaatamisel isikule alusetult hüvitisi alusetus summas, võib kõnealune asutus taotleda mis tahes muu liikmesriigi asutuselt, kes peab asjaomasele isikule vastavaid hüvitisi maksma, et üleliigselt makstud summa peetaks kinni asjaomasele isikule võlgnetavatest summadest. Pärast seda, kui viimati nimetatud asutus on teatanud alusetu väljamakse teinud asutusele enda poolt võlgnetava summa, teatab alusetu väljamakse teinud asutus kahe kuu jooksul alusetult väljamakstud summa. Kui võlgnetavate summade väljamaksmise eest vastutav asutus saab kõnealuse teatise ettenähtud tähtaja jooksul, kannab ta kinni peetud summa üle alusetuid väljamakseid teinud asutusele. Tähtaja möödumisel maksab kõnealune asutus võlgnetavad summad viivitamata asjaomasele isikule välja.

3. Kui isik on saanud ühes liikmesriigis sotsiaalabi perioodi jooksul, mil tal oli õigus saada hüvitist teise liikmesriigi õigusaktide alusel, võib seda abi andnud organ, juhul kui tal on seaduslik õigus tagasi nõuda asjaomasele isikule maksmisele kuulunud hüvitist, taotleda mis tahes muu liikmesriigi asutuselt, kes peab asjaomasele isikule hüvitisi maksma, et see peaks väljamakstud abi summa kinni summast, mida kõnealune liikmesriik asjaomasele isikule maksab.

Seda sätet kohaldatakse *mutatis mutandis* asjaomase isiku pere- liikme suhtes, kes on saanud ühe liikmesriigi territooriumil abi perioodi jooksul, mil kindlustatud isikul on olnud õigus saada selle pere liikme tõttu hüvitist teise liikmesriigi õigusaktide alusel.

Abisumma alusetult väljamaksnud liikmesriigi asutus saadab aruande talle võlgnetava summa kohta teise liikmesriigi asutusele, kes peab seejärel kõnealuse summa kinni tema kohaldatavate õigusaktidega selliseks tasaarvestuseks ettenähtud tingimustel ja piirides ning kannab selle summa viivitamata üle alusetu väljamakse teinud asutusele.

Artikkel 73

Ajutiselt makstud rahalised hüvitised või sissemaksed

1. Rakendusmääruse artikli 6 kohaldamisel ja hiljemalt kolm kuud pärast kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramist või hüvitise maksmise eest vastutava asutuse tuvastamist koostab ajutiselt rahalisi hüvitisi maksnud asutus aruande ajutiselt makstud summa kohta ja saadab selle pädevaks tunnistatud asutusele.

Hüvitiste maksmiseks pädevaks tunnistatud asutus peab ajutiselt makstud summa kinni vastavatest hüvitistest, mida ta asjaomasele isikule võlgneb, ning kannab kinni peetud summa viivitamata üle ajutiselt rahalisi hüvitisi maksnud asutusele.

Kui ajutiselt makstud hüvitiste summa on suurem kui võlgnetav summa või kui võlgnevused puuduvad, peab pädevaks tunnistatud asutus kõnealuse summa kinni jooksvalt makstavatest summadest tema kohaldatavate õigusaktidega selliseks tasaarvestuseks ettenähtud tingimustel ja piirides, ning kannab kinni peetud summa viivitamata üle ajutiselt rahalisi hüvitisi maksnud asutusele.

2. Asutus, kes on ajutiselt saanud sissemaksed juriidiliselt ja/või füüsiliselt isikult, maksab kõnealused summad nende maksjale tagasi alles pärast seda, kui ta on pädevaks tunnistatud asutusega kindlaks teinud summad, mis tal on saada vastavalt rakendusmääruse artikli 6 lõikele 4.

Pädevaks tunnistatud asutuse taotlusel, mis esitatakse hiljemalt kolm kuud pärast kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramist, kannab ajutiselt sissemaksed saanud asutus need kõnealuseks perioodiks pädevaks tunnistatud asutusele üle, et tasaarveldada seoses juriidilise ja/või füüsilise isiku poolt pädevaks tunnistatud asutusele võlgnetavad sissemaksed. Üle kantud sissemaksed käsitatakse tagasiulatavalt kui pädevaks tunnistatud asutusele makstud sissemaksed.

Kui ajutiselt makstud sissemaksete summa on suurem kui pädevaks tunnistatud asutusele juriidilise ja/või füüsilise isiku poolt

võlgnetav summa, maksab ajutiselt sissemaksed saanud asutus ülemäärase summa juriidilisele ja/või füüsilisele isikule tagasi.

Artikkel 74

Tasaarvestusega seotud kulud

Kulusid ei kaasne, kui võlgade sissenõudmine toimub rakendusmääruse artiklites 72 ja 73 sätestatud tasaarvestuse teel.

3. jagu

Sissenõudmine

Artikkel 75

Mõisted ja ühissätted

1. Käesolevas jaos kasutatakse järgmisi mõisteid:

- „nõue” — kõik nõuded, mis on seotud alusetult makstud sissemaksedega või alusetult määratud hüvitistega, sealhulgas viivised, rahatrahvid, haldustrahvid ning kõik muud asjaomase nõudega seotud tasud ja kulud vastavalt nõude esitanud liikmesriigi õigusaktidele;
- „taotluse esitav asutus” — iga liikmesriigi mis tahes asutus, mis esitab eespool määratletud nõuet puudutava teabe-, teatamis- või sissenõudmistaotluse;
- „taotluse saanud asutus” — iga liikmesriigi mis tahes asutus, millele võib esitada teabe-, teatamis- või sissenõudmistaotluse.

2. Taotluste esitamine ja kogu sellega seotud liikmesriikidevaheline teabevahetus toimub üldjuhul selleks määratud asutuste vahendusel.

3. Halduskomisjon võtab praktilisi rakendusmeetmeid, sealhulgas meetmeid, mis on muu hulgas seotud rakendusmääruse artikliga 4 ning sellise miinimummäära kehtestamisega, mida ületavate summade suhtes võib esitada sissenõudmistaotluse.

Artikkel 76

Teabetaotlused

1. Taotluse esitava asutuse taotlusel esitab taotluse saanud asutus talle mis tahes teabe, mis võib taotluse esitavale asutusele tema nõude sissenõudmisel kasulikuks osutada.

Nimetatud teabe hankimiseks rakendab taotluse saanud asutus volitusi, mis on ette nähtud tema liikmesriigis tekkinud sarnaste nõuete sissenõudmise suhtes kohaldatavates õigus- ja haldusnormides.

2. Teabetaotluses on märgitud juriidilise või füüsilise isiku nimi, viimane teadaolev aadress ning muu asjaomase isiku identifitseerimiseks vajalik teave ning teabetaotluse aluseks oleva nõude laad ja summa.

3. Taotluse saanud asutus ei ole kohustatud esitama teavet:

- a) mida ta ei saaks hankida oma liikmesriigis tekkinud sarnaste nõuete sissenõudmiseks;
- b) mis avalikustaks äri-, tootmis- või ametisaladusi või
- c) mille avalikustamine ohustaks kõnealuse liikmesriigi julgeolekut või kahjustaks selle avalikku korda.

4. Taotluse saanud asutus teavitab taotluse esitavat asutust teabetaotluse rahuldamata jätmise põhjustest.

Artikkel 77

Teatamine

1. Taotluse saanud asutus teeb taotluse esitava asutuse taotlusel ning oma liikmesriigi samalaadsetest juriidilistest dokumentidest ja otsustest teatamist käsitlevate eeskirjade kohaselt adressaadile teatavaks kõik taotluse esitava asutuse liikmesriigis vastu võetud juriidilised dokumendid ja otsused, sealhulgas ka kohtuotsused, mis on seotud konkreetse nõude ja/või selle sissenõudmisega.

2. Teatamistaotluses märgitakse adressaadi nimi, aadress ja muu taotluse esitavale asutusele tavaliselt kättesaadav asjakohane teave asjaomase adressaadi kohta, teatavakstehtava juriidilise dokumendi või otsuse laad ja sisu ning vajadusel võlgniku nimi, aadress ja muu võlgniku identifitseerimiseks vajalik teave ning nõue, mida asjaomane juriidiline dokument või otsus puudutab, samuti kogu muu vajalik teave.

3. Taotluse saanud asutus teavitab viivitamata taotluse esitavat asutust tema teatamistaotluse saamise järel võetud meetmetest ning eelkõige juriidilise dokumendi või otsuse adressaadile edastamise kuupäevast.

Artikkel 78

Sissenõudmistaotlus

1. Nõude sissenõudmise taotlusele, mille taotluse esitav asutus saadab taotluse saanud asutusele, lisatakse taotluse esitava asutuse liikmesriigis väljaantud nõude täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendi originaal- või tõestatud koopia ning vajadusel teiste sissenõudmiseks vajalike dokumentide originaal- või tõestatud koopiad.

2. Taotluse esitav asutus võib esitada sissenõudmistaotluse vaid juhul, kui

a) nõuet ja/või selle täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti ei ole tema liikmesriigis vaidlustatud, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse rakendusmääruse artikli 81 lõike 2 teist lõiku;

b) ta on oma liikmesriigis rakendanud asjakohaseid sissenõudmismenetlusi, mida lõikes 1 osutatud juriidilise dokumendi alusel teostada võib, ja kui võetud meetmed ei ole kaasa toonud nõude täielikku tasumist;

c) aegumistähtaeg ei ole tema liikmesriigi õigusaktide kohaselt möödunud.

3. Sissenõudmistaotluses märgitakse:

a) nimi, aadress ja muu asjaomase füüsilise või juriidilise isiku ja/või tema varasid valdava kolmanda isiku identifitseerimiseks vajalik teave;

b) nimi, aadress ja muu taotluse esitava asutuse identifitseerimiseks vajalik teave;

c) viide juriidilisele dokumendile, mis lubab nõude täitmisele pööramist ja mis on välja antud taotluse esitava asutuse liikmesriigis;

d) nõude laad ja suurus, sealhulgas peanõue, viivis, rahatrahvid, haldustrahvid ja kõik muud tasumisele kuuluvad tasud ja kulud, mis on esitatud nii taotluse esitava asutuse kui ka taotluse saanud asutuse liikmesriigi vääringus;

e) kuupäev, mil taotluse esitav asutus ja/või taotluse saanud asutus juriidilise dokumendi adressaadile teatavaks tegi;

f) kuupäev, millest alates, ja ajavahemik, mille jooksul on täitmisele pööramine taotluse esitava asutuse liikmesriigis kehtivate õigusaktide kohaselt võimalik;

g) muu asjakohane teave.

4. Sissenõudmistaotlus sisaldab ka taotluse esitava asutuse deklaratsiooni, milles kinnitatakse, et lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud.

5. Taotluse esitav asutus edastab taotluse saanud asutusele kogu asjakohase teabe seoses sissenõudmistaotluse põhjuseks olevate asjaoludega viivitamata pärast sellise teabe saamist.

Artikkel 79

Sissenõude täitmisele pööramist lubav juriidiline dokument

1. Vastavalt põhimääruse artikli 84 lõikele 2 tunnustatakse nõude täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti otseselt ja seda käsitatakse automaatselt kui juriidilist dokumenti, mis lubab taotluse saanud asutuse liikmesriigi nõude täitmisele pöörata.

2. Olenemata lõikest 1 võib nõude täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti vajaduse korral ja kooskõlas taotluse saanud asutuse liikmesriigis kehtivate õigusaktidega aktsepteerida ja tunnustada juriidilise dokumendina, mis lubab nõude täitmisele pööramist kõnealuse liikmesriigi territooriumil, ning sellise dokumendiga täiendada või asendada.

Liikmesriigid püüavad sellise aktsepteerimise, tunnustamise, täiendamise või asendamisega seotud toimingud lõpule viia kolme kuu jooksul alates sissenõudmistaoitluse saamisest, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse käesoleva lõike kolmandat lõiku. Kui täitmisele pööramist lubav juriidiline dokument on nõuekohaselt koostatud, ei või liikmesriigid nimetatud toimingute tegemisest keelduda. Taotluse saanud asutus teavitab taotluse esitavat asutust kolmekuulise tähtaja ületamise põhjustest.

Kui nende toimingute tegemise tõttu tekib vaidlus seoses nõude ja/või taotluse esitava asutuse poolt väljastatud nõude täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendiga, kohaldatakse rakendusmääruse artiklit 81.

Artikkel 80

Makseviisid ja tähtajad

1. Nõuded nõutakse sisse taotluse saanud asutuse liikmesriigi vääringus. Taotluse saanud asutus kannab enda poolt sissenõutud nõude kogusumma üle taotluse esitavale asutusele.

2. Taotluse saanud asutus võib vastavalt oma liikmesriigis kehtivatele õigus- ja haldusnormidele ja pärast konsulteerimist taotluse esitava asutusega anda võlgnikule maksmiseks lisaaega või lubada tal maksta osade kaupa. Taotluse saanud asutuse antud lisamakseaja eest nõutud viivised tuleb samuti üle kanda taotluse esitavale asutusele.

Alates kuupäevast, mil nõude sissenõudmise täitmisele pööramist võimaldav juriidiline dokument on otseselt tunnustatud kooskõlas rakendusmääruse artikli 79 lõikega 1, või aktsepteeritud, tunnustatud, täiendatud või asendatud kooskõlas rakendusmääruse artikli 79 lõikega 2, nõutakse hilinenud maksete eest viivist taotluse saanud asutuse liikmesriigis kehtivate õigus- ja haldusnormide kohaselt ja see kantakse samuti üle taotluse esitavale asutusele.

Artikkel 81

Nõude või selle sissenõudmise täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendi vaidlustamine ning täitemeetmete vaidlustamine

1. Kui sissenõudmismenetluse ajal vaidlustab huvitatud isik nõude ja/või selle täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendi, mis on välja antud taotluse esitava asutuse liikmesriigis, pöördub nimetatud isik taotluse esitava asutuse liikmesriigi asjakohase võimuorgani poole vastavalt selles liikmesriigis kehtivatele õigusaktidele. Taotluse esitava asutus teatab sellest viivitamata taotluse saanud asutusele. Kõnealusest pöördumisest võib taotluse saanud asutust teavitada ka huvitatud isik.

2. Niipea kui taotluse saanud asutus on taotluse esitavalt asutuselt või huvitatud isikult saanud lõikes 1 nimetatud teatise või teabe, peatab ta täitemenetluse kuni asjakohase võimuorgani otsuseni, kui taotluse esitav asutus kooskõlas käesoleva lõike teise lõiguga ei nõua teisiti. Taotluse saanud asutus võib vajaduse korral ja ilma et see piiraks rakendusmääruse artikli 83 kohaldamist rakendada sissenõudmist tagavaid ettevaatusabinõusid, kui selline tegevus on samalaadsete nõuete puhul tema liikmesriigis kehtivate õigusnormidega lubatud.

Olenemata esimesest lõigust võib taotluse esitav asutus kooskõlas oma liikmesriigis kehtivate õigus- ja haldusnormidega ning halduspraktikaga nõuda, et taotluse saanud asutus nõuaks vaidlustatud nõude sisse, kui taotluse saanud asutuse liikmesriigis kehtivad õigus- ja haldusnormid ning halduspraktika seda lubavad. Kui vaidlustamise tulemus on võlgnikule soodne, peab taotluse esitav asutus mis tahes sissenõuditud summad tagasi maksma ja vajaduse korral tasuma taotluse saanud asutuse liikmesriigis kehtivate õigusaktide kohaselt tasumisele kuuluvad kompensatsioonid.

3. Taotluse saanud asutuse liikmesriigis võetud täitemeetmete vaidlustamisel pöördutakse selle liikmesriigi asjakohase võimuorgani poole vastavalt seal kehtivatele õigusnormidele.

4. Kui asjakohane võimuorgan, kelle poole pöördutakse vastavalt lõikele 1, on kohtuorgan ning see organ teeb taotluse esitavale asutusele soodsa otsuse, mis võimaldab taotluse esitava asutuse liikmesriigis nõude sisse nõuda, käsitatakse seda otsust „täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendina” rakendusmääruse artiklite 78 ja 79 tähenduses ning lähtutakse sellest nõude sissenõudmisel.

Artikkel 82

Abi andmise piirid

1. Taotluse saanud asutus ei ole kohustatud:

a) andma rakendusmääruse artiklites 78 kuni 81 sätestatud abi, kui nõude sissenõudmine põhjustaks võlgniku seisundi tõttu tõsisemaid majanduslikke või sotsiaalseid raskusi taotluse saanud asutuse liikmesriigis, juhul kui taotluse saanud asutuse liikmesriigis kehtivad õigus- või haldusnormid võimaldavad selliseid meetmeid võtta samalaadsete siseriiklike nõuete puhul;

b) andma rakendusmääruse artiklites 76 kuni 81 sätestatud abi, kui vastavalt rakendusmääruse artiklile 76 kuni 78 esitatud esmane taotlus käsitleb rohkem kui viis aastat vanu nõudeid, arvestades ajast, mil kooskõlas taotluse esitava asutuse liikmesriigis kehtivate õigus- või haldusnormidega ning halduspraktikaga koostati täitmisele pööramist lubav juriidiline dokument, kuni taotluse esitamise kuupäevani. Juhul kui nõue või juriidiline dokument vaidlustatakse, arvestatakse kõnealust ajavahemikku alates ajast, mil taotluse esitava asutuse liikmesriik teeb kindlaks, et nõuet või täitmisele pööramist lubavat dokumenti, mis võimaldab seda sisse nõuda, ei või enam vaidlustada.

2. Taotluse saanud asutus teavitab taotluse esitavat asutust abitaotluse tagasilükkamise põhjustest.

Artikkel 83

Aegumistähtajad

1. Aegumistähtaegade seotud küsimusi reguleeritakse:

- taotluse esitava asutuse liikmesriigis kehtivate õigusaktidega, mis käsitlevad nõuet ja/või selle täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti, ning
- taotluse saanud asutuse liikmesriigis kehtivate õigusaktidega, mis käsitlevad täitemeetmeid taotluse saanud liikmesriigis.

Aegumistähtajad kooskõlas taotluse saanud asutuse liikmesriigis kehtivate õigusaktidega algavad otsese tunnustamise kuupäevast või aktsepteerimise, tunnustamise, täiendamise või asendamise kuupäevast vastavalt rakendusmääruse artiklile 79.

2. Kui taotluse saanud asutuse poolt vastavalt abitaotlusele nõude sissenõudmiseks võetud meetmeid oleks võtnud taotluse esitav asutus ja need oleksid põhjutanud aegumistähtaja peatumise või katkemise kooskõlas taotluse esitava asutuse liikmesriigi kehtivate õigusaktidega, käsitatakse kõnealuseid meetmeid nende mõju seisukohalt viimatinimetatud liikmesriigis võetud meetmetena.

Artikkel 84

Ettevaatusabinõud

Kui taotluse saanud asutuse liikmesriigi õigusnormid seda võimaldavad, rakendab nimetatud asutus taotluse esitava asutuse põhjendatud taotluse korral ettevaatusabinõusid, et tagada nõude sissenõudmine.

Esimese lõigu rakendamiseks kohaldatakse rakendusmääruse artiklites 78, 79, 81 ja 82 kehtestatud sätteid ja menetlusi *mutatis mutandis*.

V JAOTIS

MUUD SÄTTED, ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 87

Arstlik läbivaatus ja halduskontroll

1. Kui hüvitiste saaja või taotleja või tema perekonnaliige viibib või elab sellise liikmesriigi territooriumil, mis ei ole deebitorasutuse liikmesriigi, viib arstliku läbivaatuse kõnealuse asutuse taotlusel läbi hüvitisesaaja viibimis- või elukohajärgne asutus kooskõlas viimatinimetatud asutuse kohaldatavates õigusaktides sätestatud menetlustega, ilma et see piiraks muude sätete kohaldamist.

Artikkel 85

Sissenõudmisega seotud kulud

1. Taotluse saanud asutus nõuab asjaomaselt füüsiliselt või juriidiliselt isikult sisse ja peab kinni kõik sissenõudmisega seoses tekkinud kulud kooskõlas õigusnormidega, mida taotluse saanud asutuse liikmesriigis kohaldatakse samalaadsete nõuete suhtes.

2. Käesoleva jao kohaselt toimuv vastastikuse abi andmine on üldjuhul tasuta. Kui sissenõudmine põhjustab erilisi probleeme või sellega seotud kulud on väga suured, võivad taotluse esitav ja taotluse saanud asutus siiski kokku leppida konkreetsete juhtumitega seotud tagasimaksamise korras.

3. Taotluse esitava asutuse liikmesriiki peab taotluse saanud asutuse liikmesriigile tagasi maksma kõik põhjendamatuks osutunud toimingutest tulenevad kulutused ja kahjud, kui toimingute põhjendamatus oli seotud kas nõude sisu või taotluse esitava asutuse poolt väljastatud dokumendi kehtivusega.

Artikkel 86

Läbivaatamisklausel

1. Halduskomisjon esitab hiljemalt rakendusmääruse rakendamise algusest nelja täispika kalendriaasta möödumisel raporti rakendusmääruse artikli 67 lõigetes 2, 5 ja 6 sätestatud tähtaegade kohta.

Nimetatud aruande alusel võib Euroopa komisjon vajaduse korral esitada ettepaneku kõnealuste tähtaegade läbivaatamise kohta eesmärgiga lühendada neid oluliselt.

2. Halduskomisjon esitab hiljemalt ... (*) aruande rakendusmääruse I, III ja IV peatüki kohaldamise kohta, eelkõige seoses rakendusmääruse artikli 67 lõigetes 2, 5 ja 6 osutatud menetluste ja tähtaegade ning artiklites 75 kuni 85 osutatud sissenõudmismenetlustega.

Nimetatud aruandest olenevalt võib Euroopa Komisjon vajaduse korral esitada asjakohaseid ettepanekuid, et muuta kõnealuseid meetmeid tõhusamaks ja tasakaalustatumaks.

Deebitorasutus teatab viibimis- või elukohajärgsele asutusele vajaduse korral kõigist erinõuetest, mida tuleb järgida, ja punktid, mida arstlik läbivaatus peab hõlmama.

2. Viibimis- või elukohajärgne asutus edastab arstlikku läbivaatust taotlenud deebitorasutusele aruande. Kõnealusele asutusele on viibimis- või elukohajärgne asutuse tuvastatud asjaolud siduvad.

Deebitorasutusel säilib õigus korraldada hüvitisesaaja läbivaatus enda valitud arsti poolt. Siiski võib hüvitisesaaja kutsuda deebitorasutuse liikmesriigi territooriumile vaid juhul, kui reis ei kahjusta tema tervist ja kui sellega seonduvad reisi- ja elamis- kulud kannab deebitorasutus.

(*) Viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist.

3. Kui hüvitiste saaja või taotleja või tema perekonnaliige viibib või elab sellise liikmesriigi territooriumil, mis ei ole deebitorasutuse liikmesriik, viib ametliku kontrolli kõnealuse asutuse taotlusel läbi hüvitisesaaja viibimis- või elukohajärgne asutus.

Sel juhul kohaldatakse ka lõiget 2.

4. Kohaldatakse ka lõikeid 2 ja 3 põhimääruse artiklis 34 nimetatud pikaajalise hooldushüvitise saaja või taotleja sõltuvu-
sastme kindlaks määramisel või kontrollimisel.

5. Kahe või enama liikmesriigi pädevad võimuorganid või pädevad asutused võivad kokku leppida konkreetsetes sätetes ja menetlustes, et parandada täielikult või osaliselt hüvitise taotlejate ja saajate valmisolekut tööturul osalemiseks ning nende osalemist viibimis- või elukohariigis sel eesmärgil loodud kavades ja programmides.

6. Erandina põhimääruse artikli 76 lõikes 2 sätestatud tasuta vastastikuse halduskoostöö põhimõttest kompenseerib lõigetes 1 kuni 5 osutatud kontrollide kulud asutusele, kellele anti ülesanne need kontrollid teostada, sellise ülesande andnud deebitorasutus.

Artikkel 88

Teated

1. Liikmesriigid teatavad Euroopa Komisjonile põhimääruse artikli 1 punktides m, q ja r ning rakendusmääruse artikli 1 lõike 2 punktides a ja b määratletud üksuste ning vastavalt rakendusmäärusele nimetatud asutuste andmed.

2. Lõikes 1 osutatud üksused peavad olema varustatud elektroonilise tunnusega identifitseerimisnumbri ja elektroonilise aadressi kujul.

3. Halduskomisjon kehtestab lõikes 1 osutatud andmete teatamise struktuuri, sisu ja üksikasjaliku korra, sealhulgas ühtse vormi ja näidise.

4. Rakendusmääruse IV lisa esitatakse üksikasjad avaliku andmebaasi kohta, mis koondab lõikes 1 osutatud andmeid. Andmebaasi loob ja seda haldab Euroopa Komisjon. Liikmesriigid vastutavad siiski riikliku kontaktteabe andmebaasi sisestamise eest. Lisaks tagavad liikmesriigid lõikes 1 sätestatud riikliku kontaktteabe õigsuse.

5. Liikmesriigid on vastutavad lõikes 1 osutatud teabe pideva ajakohastamise eest.

Artikkel 89

Teave

1. Halduskomisjon töötab välja vajaliku teabe asjaomaste isikute nõustamiseks seoses nende õigustega ja haldustoimingutega, mis on vajalikud nende õiguste kasutamiseks. Teabe levitamine tagatakse eelistatult elektroonilisel teel selle avaldamisega avalikkusele kättesaadavatel veebisaitidel. Halduskomisjon tagab teabe regulaarse ajakohastamise ning jälgib klientidele osutatud teenuste kvaliteeti.

2. Põhimääruse artiklis 75 osutatud konsultatiivkomitee võib esitada arvamusi ja soovitusi teabe ja selle leviku parandamiseks.

3. Liikmesriigid jälgivad, et vajalik teave oleks põhimäärusega hõlmatud isikutele kättesaadav, et anda neile teada põhimääruses ja rakendusmääruses tehtud muudatustest, nii et nad saaksid oma õigusi kasutada. Samuti näevad nad ette kasutajasõbralike teenuste osutamise.

4. Pädevad võimuorganid tagavad, et nende asutused oleks teadlikud ja kohaldaksid põhimääruse ja rakendusmääruse valdkondades ja tingimustel kõiki ühenduse sätteid, õiguslikke ja muid, sealhulgas halduskomisjoni otsused.

Artikkel 90

Vääringute ümberarvestamine

Põhimääruse ja rakendusmääruse sätete kohaldamisel on kahe vääringu vaheline vahetuskurs Euroopa Keskpannga avaldatud viitekurs. Halduskomisjon määrab kindlaks kuupäeva, mida vahetuskursi määramisel arvesse võetakse.

Artikkel 91

Statistika

Pädevad võimuorganid koostavad statistilised andmed põhimääruse ja rakendusmääruse kohaldamise kohta ja edastavad need halduskomisjoni sekretariaadile. Need andmed kogutakse ja süstematiseeritakse vastavalt halduskomisjoni poolt kindlaksmääratud kavale ja meetoditele. Euroopa Komisjon tagab kõnealuse teabe levitamise.

Artikkel 92

Lisade muutmine

Rakendusmääruse I, II, III, IV ja V lisa ning põhimääruse VI, VII, VIII ja IX lisa võib muuta komisjoni määrusega halduskomisjoni taotlusel.

Artikkel 93

Üleminekusätted

Põhimääruse artiklit 87 kohaldatakse rakendusmäärusega hõlmatud olukordade suhtes.

Artikkel 94

Üleminekusätted seoses pensioniga

1. Kui kindlustusjuhtum saabub enne asjaomase liikmesriigi territooriumil rakendusmääruse jõustumist ning pensionitaotlus ei ole enne seda kuupäeva rahuldatud, põhjustab selline taotlus hüvitise kahekordse määramise, kuivõrd selle kindlustusjuhtumi puhul tuleb määrata hüvitis sellele kuupäevale eelnenud perioodi eest:

- a) perioodi eest enne rakendusmääruse asjaomase liikmesriigi territooriumil jõustumist, vastavalt määrusele (EMÜ) nr 1408/71 või asjaomaste liikmesriikide vahel jõus olevatele lepingutele;
- b) perioodi eest, mis algab rakendusmääruse asjaomase liikmesriigi territooriumil jõustumisel, vastavalt põhimäärusele.

Kui punktis a osutatud sätete alusel arvutatud summa on suurem kui punktis b osutatud sätete alusel arvutatud summa, on kõnealusel isikul siiski jätkuvalt õigus summale, mis on arvutatud punktis a osutatud sätete alusel.

2. Invaliidsus-, vanadus- või toitjakaotushüvitise saamise taotlus, mis on esitatud liikmesriigi asutusele alates rakendusmääruse asjaomase liikmesriigi territooriumil jõustumisest, tingib automaatselt selle, et vastavalt põhimäärusele tuleb ümber hinnata hüvitised, mille ühe või mitme liikmesriigi asutus või asutused on enne seda kuupäeva sama kindlustusjuhtumi eest määranud; selline ümberhindamine ei tohi põhjustada määratud hüvitise summa vähendamist.

Artikkel 95

Elektroonilise andmevahetuse suhtes kohaldatav üleminekuperiood

1. Igal liikmesriigil on vastavalt käesoleva määruse artikli 4 lõikele 2 õigus kohaldada elektroonilise andmevahetuse suhtes üleminekuperioodi.

Kõnealused üleminekuperioodid ei või ületada 24 kuud alates rakendusmääruse jõustumisest.

Kui vajaliku ühenduse infrastruktuuri (sotsiaalkindlustuse teabe elektrooniline vahetamine — EESSI) valmimine viibib oluliselt arvestades rakendusmääruse jõustumist, võib halduskomisjon siiski nõustuda neid perioode sobival määral pikendada.

2. Lõikes 1 nimetatud üleminekuperioodide praktilise korra määrab kindlaks halduskomisjon, eesmärgiga tagada põhimääruse ja rakendusmääruse kohaldamiseks vajalik andmevahetus.

Artikkel 96

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EMÜ) nr 574/72 tunnistatakse kehtetuks alates ... (*).

Määrus (EMÜ) nr 574/72 jääb siiski jõusse ning säilitab õigusliku mõju järgmise suhtes:

- a) nõukogu 14. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 859/2003, millega laiendatakse määruse (EMÜ) nr 1408/71 ja määruse (EMÜ) nr 574/72 sätteid kolmandate riikide kodanikele, keda need sätted juba ei hõlma üksnes nende kodakondsuse alusel (¹), kuni nimetatud määruse kehtetuks tunnistamise või muutmiseni;
- b) nõukogu 13. juuni 1985. aasta määrus (EMÜ) nr 1661/85, millega nähakse ette ühenduse võrdõistlike sotsiaalkindlustussekirjade tehnilised kohandused seoses Gröönimaaga (²), kuni nimetatud määruse kehtetuks tunnistamise või muutmiseni;
- c) Euroopa Majanduspiirkonna leping (³), ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping isikute vaba liikumise kohta (⁴) ning muud lepingud, mis sisaldavad viidet määrusele (EMÜ) nr 574/72, kuni nimetatud lepinguid pole muudetud rakendusmäärust silmas pidades.

2. Nõukogu 29. juuni 1998. aasta direktiivis 98/49/EÜ ühenduse piires liikuvate töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate täiendavate pensioniõiguste kaitse kohta (⁵) ning üldisemalt kõikides ühenduse õigusaktides loetakse viited määrusele (EMÜ) nr 574/72 viidetena rakendusmäärusele.

Artikkel 97

Avaldamine ja jõustumine

Käesolev määrus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. See jõustub ... (**)

(*) Käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

(¹) ELT L 124, 20.5.2003, lk 1.

(²) EÜT L 160, 20.6.1985, lk 7.

(³) EÜT L 1, 3.1.1994, lk 1.

(⁴) EÜT L 114, 30.4.2002, lk 6.

(⁵) EÜT L 209, 25.7.1998, lk 46.

(**) Avaldamise kuupäevale järgneva kuue kuulisele perioodile järgneva kuu esimene kuupäev ja mitte varasem kuupäev kui 1. jaanuar 2010.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

...

Nõukogu nimel
eesistuja

...

I LISA

**KAHEPOOLSETE KONVENTSIOONIDE RAKENDUSSÄTTED, MIS JÄÄVAD JÕUSSE, JA UUED KAHE-
POOLSED RAKENDUSKONVENTSIOONID****(osutatud rakendusmääruse artikli 8 lõikes 1 ja artikli 9 lõikes 2)**

BELGIA — TAANI

8. mai ja 21. juuni 2006. aasta kirjavahetus Belgias kindlustatud töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja Taanis elavale pere-
liikmetele ja Belgias kindlustatud, kuid Taanis elavatele pensionäridele ja/või nende pereliikmetele ette nähtud hüvitise tege-
liku summa tagasimaksmise kohta

BELGIA — SAKSAMAA

21. jaanuari 1969. aasta kokkulepe sotsiaalkindlustusmaksete kogumise ja sissenõudmise kohta

BELGIA — IIRIMAA

19. mai ja 28. juuli 1981. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 70 lõike 3 kohta
(määruse (EMÜ) nr 1408/71 III jaotise 1. ja 6. peatüki järgsete mitterahaliste hüvitiste ja töötushüvitiste kulude tagasimaks-
misest vastastikune loobumine) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbi-
vaatuse kulude tagasimaksmisest vastastikune loobumine)

BELGIA — HISPAANIA

25. mai 1999. aasta kokkulepe mitterahaliste hüvitiste tagasimaksmise kohta vastavalt määruste (EMÜ) nr 1408/71 ja
574/72 sätetele

BELGIA — PRANTSUSMAA

- a) 4. juulil 1984. aasta kokkulepe ühes riigis elavate ja teises riigis töötavate piirialatöötajate arstliku läbivaatuse kohta
- b) 14. mai 1976. aasta kokkulepe halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta, mis
on sõlmitud vastavalt määruse (EMÜ) nr 72/574 artikli 105 lõikele 2
- c) 3. oktoobri 1977. aasta kokkulepe seoses määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 92 rakendamisega (sotsiaalkindlustuse
sissemaksete sissenõudmine)
- d) 29. juuni 1979. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 70 lõikes 3 ettenähtud tagasimaksmisest vastasti-
kuse loobumise kohta (töötushüvitiste kulud)
- e) 6. märtsi 1979. aasta halduskokkulepe 12. oktoobri 1978. aasta konventsiooni (Belgia ja Prantsusmaa vahelise sotsiaal-
kindlustussüsteemi kohta) füüsilisest isikutest ettevõtjaid puudutavaid sätteid käsitleva lisaklausli rakendamise üksik-
asjade kohta
- f) 21. novembri ja 8. veebruari 1995. aasta kirjavahetus vastastikuste nõuete tasaarveldamise korra kohta vastavalt
määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklitele 93, 94, 95 ja 96

BELGIA — ITAALIA

- a) 12. jaanuari 1974. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõiget 2 rakendamise kohta
- b) 31. oktoobri 1979. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 18 lõiget 9 rakendamise kohta
- c) 10. detsembri 1991. aasta ja 10. veebruari 1992. aasta kirjavahetus vastastikuste nõuete tagasimaksmise kohta vastavalt
määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklile 93
- d) 21. novembri 2003. aasta kokkulepe vastastikuste nõuete tasaarvestamise tingimuste kohta nõukogu määruse (EMÜ)
nr 574/72 artiklite 94 ja 95 kohaselt

BELGIA — LUKSEMBURG

- a) 28. jaanuari 1961. aasta kokkulepe sotsiaalkindlustuse sissemaksete sissenõudmise kohta
- b) 16. aprilli 1976. aasta kokkulepe halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikele 2

BELGIA — ÜHENDKUNINGRIIK

- a) 4. mai ja 14. juuni 1976. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)
- b) 18. jaanuari ja 14. märtsi 1977. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 kohta (määruse (EMÜ) nr 1408/71 III jaotise 1. peatüki kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmise või tagasimaksmisest loobumise kord), mida on muudetud 4. mai ja 23. juuli 1982. aasta kirjavahetusega (kokkulepe määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 22 lõike 1 punkti a kohaldamisest tulenenud kulude tagasimaksmise kohta)

BULGAARIA — TŠEHHI VABARIIK

25. novembri 1998. aasta lepingu artikli 29 lõiked 1 ja 3 ja 30. novembri 1999. aasta halduslepingu artikli 5 lõige 4 halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta

BULGAARIA — SAKSAMAA

17. detsembri 1997. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni pensioni valdkonnas rakendamist käsitleva halduskokkuleppe artiklid 8 ja 9

TŠEHHI VABARIIK — SLOVAKKIA

8. jaanuari 1993. aasta halduskokkuleppe artiklid 15 ja 16, mis käsitlevad töötaja asukoha ja elukoha mõiste määramist, et kohaldada 29. oktoobri 1992. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artiklit 20

TAANI — IIRIMAA

22. detsembri 1980. aasta ja 11. veebruari 1981. aasta kirjavahetus vastastikuse tagasimaksmisest loobumise kohta mitterahaliste hüvitiste kulude puhul, mida on antud ravi-, rasedus- ja sünnitus-, tööõnnetus- ja kutsehaigusekindlustuse alusel, samuti töötushüvitiste ning halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude puhul (määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõige 3 ja artikli 63 lõige 3 ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõige 2)

TAANI — KREEKA

8. mai 1986. aasta kokkulepeosalise vastastikuse loobumise kohta haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmisest ning loobumise kohta halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest

TAANI — HISPAANIA

11. detsembri 2006. aasta kokkulepe Hispaanias kindlustatud töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja Taanis elavale pereliikmetele ja Hispaanias kindlustatud, kuid Taanis elavatele pensionäridele ja/või nende pereliikmetele ette nähtud hüvitise tegeliku summaga seotud ettemaksete ja ajapiirangute ning selle summa tagasimaksmise kohta

TAANI — PRANTSUSMAA

29. juuni 1979. aasta kokkulepe ja 2. juuni 1993. aasta täiendav kokkulepe osalise tagasimaksmisest loobumise kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõikele 3 ja artikli 63 lõikele 3 ja vastastikuse tagasimaksmisest loobumise kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikele 2 (osaline loobumine haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmisest ning loobumine halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest)

TAANI — ITAALIA

18. novembri 1998. aasta kokkulepe haigus-, rasedus- ja sünnitus-, tööõnnetus- ja kutsehaiguskindlustuse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulude ning halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmise kohta

TAANI — LUKSEMBURG

19. juuni 1978. aasta kokkulepe vastastikuse loobumise kohta kulude tagasimaksmisest, mis on ette nähtud määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõikes 3, artikli 63 lõikes 3 ja artikli 70 lõikes 3 ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikes 2 (haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulud, töötushüvitise ning halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulud)

TAANI — MADALMAAD

30. märtsi ja 25. aprillil 1979. aasta kirjavahetus, mida on muudetud 12. detsembri 2006. aasta kokkuleppega haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmise kohta

TAANI — PORTUGAL

17. aprilli 1998. aasta kokkulepe haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral kindlustuse kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude ning halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest osalise loobumise kohta

TAANI — SOOME

18. augusti 2003. aasta Põhjamaade sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikkel 15: kokkulepe vastastikuse tagasimaksmisest loobumise kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 1408/71 artiklitele 36, 63 ja 70 (haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulud ja töötushüvitised) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklile 105 (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulud)

TAANI — ROOTSI

18. augusti 2003. aasta Põhjamaade sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikkel 15: kokkulepe vastastikuse tagasimaksmisest loobumise kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 1408/71 artiklitele 36, 63 ja 70 (haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulud ja töötushüvitised) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklile 105 (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulud)

TAANI — ÜHENDKUNINGRIIK

30. märtsi ja 19. aprilli 1977. aasta kirjavahetus, mida on muudetud 8. novembri 1989. aasta ja 10. jaanuari 1990. aasta kirjavahetuse teel, kokkuleppe kohta mitterahaliste hüvitiste kulude ning halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta

SAKSAMAA — LUKSEMBURG

- a) 14. oktoobri 1975. aasta kokkulepped halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta, mis on vastu võetud vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikele 2
- b) 14. oktoobri 1975. aasta kokkulepe sotsiaalkindlustuse sissenõudmise kogumise ja sissenõudmise kohta
- c) 25. jaanuari 1990. aasta kokkulepe seoses määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 20 ja artikli 22 lõike 1 punktide b ja c kohaldamisega

EESTI — ÜHENDKUNINGRIIK

29. märtsil 2006. aastal Eesti Vabariigi ja Ühendkuningriigi pädevate võimuorganite vahel määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohaselt sõlmitud kokkulepe, millega määratakse kindlaks muud viisid kummaski riigis nimetatud määruse kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmiseks, mille kohaldamine algas 1. mail 2004

IIRIMAA — PRANTSUSMAA

30. juuli ja 26. septembri 1980. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohta (mitterahaliste hüvitiste kulude tagasinõudmisest vastastikune loobumine) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest vastastikune loobumine)

IIRIMAA — LUKSEMBURG

26. septembri 1975. aasta ja 5. augusti 1976. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (määruse (EMÜ) nr 1408/71 III jaotise 1. ja 4. peatüki kohaste mitterahaliste hüvitiste kulude ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 osutatud halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

IIRIMAA — MADALMAAD

22. aprilli ja 27. juuli 1987. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 70 lõike 3 kohta (määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 69 rakendamisel antud hüvitiste kulude tagasimaksmisest loobumine) ja määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklis 105 osutatud halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

IIRIMAA — ROOTSI

8. novembri 2000. aasta kokkulepe haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsahaiguse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulude ning halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta

IIRIMAA — ÜHENDKUNINGRIIK

9. juuli 1975. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohta (määruse (EMÜ) nr 1408/71 III jaotise 1. ja 4. peatüki kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmise või tagasimaksmisest loobumise kord) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

KREEKA — MADALMAAD

8. septembri 1992. aasta ja 30. juuni 1993. aasta kirjavahetus asutustevahelise tagasimaksmise meetodite kohta

HISPAANIA — PORTUGAL

- a) 22. mai 1970. aasta halduskokkuleppe artiklid 42, 43 ja 44 (töötushüvitiste eksport). See kanne on kehtiv kaks aastat alates määruse (EÜ) nr 883/2004 kohaldamise kuupäevast
- b) 2. oktoobri 2002. aasta kokkulepe, millega kehtestatakse raviteenuste osutamise eest esitatud vastastikuste nõuete haldamise ja tasaarveldamise üksikasjalik kord, et soodustada ja kiirendada nende nõuete tasaarveldamist

HISPAANIA — ÜHENDKUNINGRIIK

18. juuni 1999. aasta kokkulepe vastavalt määrustele (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) 574/72 antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmise kohta

PRANTSUSMAA — SAKSAMAA

26. mai 1981. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 92 rakendamise kohta (sotsiaalkindlustuse sissemaksete kogumine ja sissenõudmine)

PRANTSUSMAA — HISPAANIA

17. mai 2005. aasta kokkulepe, millega kehtestatakse raviteenustega seotud hüvitistega seoses esitatud vastastikuste nõuete haldamise ja tasaarveldamise üksikasjalik kord vastavalt määrustele (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72

PRANTSUSMAA — ITAALIA

- a) 14. mai ja 2. augusti 1991. aasta kirjavahetus vastastikuste nõuete tasaarveldamise tingimuste kohta määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 93 kohaselt
- b) 22. märtsi ja 15. aprilli 1994. aasta täiendav kirjavahetus vastastikuste võlgnevuste tasaarveldamise menetluste kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklitele 93, 94, 95 ja 96
- c) 2. aprilli 1997. aasta ja 20. oktoobri 1998. aasta kirjavahetus, millega muudetakse punktides a ja b nimetatud kirjavahetust seoses vastastikuste võlgnevuste tasaarveldamise menetlustega vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklitele 93, 94, 95 ja 96
- d) 28. juuni 2000. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikes 1 osutatud kulude tagasimaksmisest loobumise kohta, seoses nimetatud määruse artikli 51 kohaselt taotletud halduskontrolli ja arstliku läbivaatusega

PRANTSUSMAA — LUKSEMBURG

- a) 2. juuli 1976. aasta kokkulepe töötaja pereliikmetele, kes ei ela saamas riigis kui asjaomane töötaja, haiguse või raseduse ja sünnituse eest ette nähtud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmisest loobumise kohta, mis on ette nähtud nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõikes 3
- b) 2. juuli 1976. aasta kokkulepe endistele piirialatöötajatele, nende pereliikmetele või nende ülalpidamisel olnud isikutele haiguse või raseduse ja sünnituse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmisest loobumise kohta, mis on ette nähtud nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõikes 3
- c) 2. juuli 1976. aasta kokkulepe halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta, mis on ette nähtud nõukogu 21. märtsi 1972. aasta määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikes 2
- d) 17. juuli ja 20. augusti 1995. aasta kirjavahetus vastastikuste nõuete tasaarveldamise üksikasjade kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklitele 93, 95 ja 96

PRANTSUSMAA — MADALMAAD

- a) 28. aprilli 1997. aasta kokkulepe halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklile 105
- b) 29. septembri 1998. aasta kokkulepe, millega kehtestatakse eritingimused tagasimakstavate mitterahaliste hüvitiste summade kindlaksmääramiseks vastavalt määrustele (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72
- c) 3. veebruari 1999. aasta kokkulepe, millega kehtestatakse eritingimused haigushüvitistega seotud vastastikuste võlgnevuste haldamiseks ja tasaarveldamiseks vastavalt määrustele (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72

PRANTSUSMAA — PORTUGAL

28. aprilli 1999. aasta kokkulepe, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad raviteenuste osutamise seotud vastastikuste nõuete haldamiseks ja tasaarveldamiseks vastavalt määrustele (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72

PRANTSUSMAA — ÜHENDKUNINGRIIK

- a) 25. märtsi ja 28. aprilli 1997. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)
- b) 8. detsembri 1998. aasta kokkulepe erimeetodite kohta mitterahaliste hüvitiste eest tagasimakstavate summade kindlaksmääramiseks vastavalt määrustele (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72

ITAALIA — SAKSAMAA

3. aprilli 2000. aasta kokkulepe sotsiaalkindlustuse sissemaksete kogumise ja sissenõudmise kohta

ITAALIA — HISPAANIA

21. novembri 1997. aasta kokkulepe tervishoiukulutuste tagasimaksmise täiustamise ja lihtsustamise uue korra kohta, mis on seotud põhimääruse artikli 36 lõikega 3 (mitterahaliste haigus- ning rasedus- ja sünnitushüvitiste tagasimaksmine) ja määruse (EMÜ) nr 1408/71 artiklitega 93, 94, 95 ja 100 ning artikli 102 lõikega 5 (haigus- ning rasedus- ja sünnituskindlustuse hüvitiste ja hilinenud nõuete tagasimaksmise kord)

ITAALIA — MADALMAAD

24. detsembri 1996. aasta ja 27. veebruari 1997. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohta

ITAALIA — ÜHENDKUNINGRIIK

29. märtsil 2006. aastal Itaalia Vabariigi ja Ühendkuningriigi pädevate võimuorganite vahel määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohaselt allakirjutatud kokkulepe, millega määratakse kindlaks muud viisid kummaski riigis nimetatud määruse kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmiseks, mille kohaldamine algas 1. jaanuaril 2005

LUKSEMBURG — ITAALIA

19. jaanuari 1955. aasta halduskokkuleppe artikli 4 lõiked 5 ja 6 sotsiaalkindlustuse üldkonventsiooni sätete rakendamise kohta (põllumajandustöötajate ravikindlustus)

LUKSEMBURG — ÜHENDKUNINGRIIK

18. detsembri 1975. aasta ja 20. jaanuari 1976. aasta kirjavahetus seoses määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikega 2 (määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklis 105 osutatud halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

UNGARI — ÜHENDKUNINGRIIK

1. novembri 2005. aastal Ungari Vabariigi ja Ühendkuningriigi pädevate võimuorganite vahel määruse (EMÜ) nr 883/2004 artikli 35 lõike 3 ja artikli 41 lõike 2 kohaselt sõlmitud kokkulepe, millega määratakse kindlaks muud viisid kummaski riigis nimetatud määruse kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmiseks, mille kohaldamine algas 1. mail 2004

MALTA — ÜHENDKUNINGRIIK

17. jaanuaril 2005. aastal Malta ja Ühendkuningriigi pädevate võimuorganite vahel määruse (EMÜ) nr 883/2004 artikli 35 lõike 3 ja artikli 41 lõike 2 kohaselt sõlmitud kokkulepe, millega määratakse kindlaks muud viisid kummaski riigis nimetatud määruse kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmiseks, mille kohaldamine algas 1. mail 2004

MADALMAAD — BELGIA

- a) 21. märtsi 1986. aasta kokkulepe sotsiaalkindlustuse sissemaksete kogumise ja sissenõudmise kohta koos 25. novembril 1970. aastal sõlmitud halduskokkuleppega, millega rakendatakse seda kokkulepet
- b) 13. märtsi 2006. aasta kokkulepe ravikindlustuse kohta
- c) 12. augusti 1982. aasta kokkulepe haigus-, rasedus- ja sünnitus- ning invaliidsuskindlustuse kohta

MADALMAAD — SAKSAMAA

- a) 18. aprilli 2001. aasta konventsiooni käsitleva 18. aprilli 2001. aasta halduskokkuleppe artikkel 9 (pensioni maksimine)
- b) 21. jaanuari 1969. aasta kokkulepe sotsiaalkindlustuse sissemaksete sissenõudmise kohta

MADALMAAD — HISPAANIA

21. veebruari 2000. aasta kokkulepe Madalmaade ja Hispaania vahel, millega hõlbustatakse haigus- ning rasedus- ja sünnitushüvitistega seotud vastastikuste nõuete tasaarveldamist määruste (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72 sätete rakendamisel

MADALMAAD — LUKSEMBURG

1. novembri 1976. aasta kokkulepe halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta, mis on vastu võetud vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikele 2

MADALMAAD — PORTUGAL

11. detsembri 1987. aasta kokkulepe haiguse ning raseduse ja sünnituse korral antavate mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmise kohta

MADALMAAD — ÜHENDKUNINGRIIK

- a) 11. augusti 1954. aasta konventsiooni rakendamist käsitleva 12. juuni 1956. aasta halduskokkuleppe artikli 3 teine lause
- b) 25. aprilli ja 26. mai 1986. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 kohta (mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmine või tagasimaksmisest loobumine) hiljem muudetud kujul

AUSTRIA — SAKSAMAA

19. juuli 1978. aasta töötuskindlustuskonventsiooni rakendamist käsitleva 2. augusti 1979. aasta kokkuleppe II jao numbrit 1 ja III jagu kohaldatakse jätkuvalt isikute suhtes, kes on 1. jaanuaril 2005 või enne seda töötanud piirialatöötajana ja jäänud töötuks enne 1. jaanuari 2011.

POOLA — SAKSAMAA

11. jaanuari 1977. aasta kokkulepe vanaduspensione ja tööõnnetuse korral antavaid hüvitisi käsitleva 9. oktoobri 1975. aasta konventsiooni rakendamise kohta

PORTUGAL — ÜHENDKUNINGRIIK

8. juuni 2004. aastal kehtestatud kord, millega määratakse kindlaks muud viisid kummaski riigis antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmiseks, mille kohaldamine algas 1. jaanuaril 2003

SOOME — ROOTSI

18. augusti 2003. aasta Põhjamaade sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikkel 15: kokkulepe vastastikuse tagasimaksmisest loobumise kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 1408/71 artiklitele 36, 63 ja 70 (haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulud ja töötushüvitised) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklile 105 (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulud)

SOOME — ÜHENDKUNINGRIIK

1. ja 20. juuni 1995. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohta (mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmine või tagasimaksmisest loobumine) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

ROOTSI — HISPAANIA

1. detsembri 2004. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 574/72 alusel antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmise kohta

ROOTSI — LUKSEMBURG

27. novembri 1998. aasta kokkulepe kulude tagasimaksmise kohta sotsiaalkindlustuse valdkonnas

ROOTSI — ÜHENDKUNINGRIIK

15. aprilli 1997. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohta (mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmine või tagasimaksmisest loobumine) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

II LISA

RIIGITEENISTUJATE ERISKEEMID

(osutatud rakendusmääruse artiklites 31 ja 41)

- A. Riigiteenistujate eriskeemid, mille suhtes ei kohaldata määruse (EÜ) nr 883/2004 III jaotise 1. peatükki mitterahaliste hüvitiste kohta
- Saksamaa
- Riigiteenistujate ravikindlustuse eriskeem
- B. Riigiteenistujate eriskeemid, mille suhtes ei kohaldata määruse (EÜ) nr 883/2004 III jaotise 1. peatükki (välja arvatud artiklit 19, artikli 27 lõiget 1 ja artiklit 35) mitterahaliste hüvitiste kohta
- Hispaania
- Riigiteenistujate sotsiaalkindlustuse eriskeem
- Relvajõudude sotsiaalkindlustuse eriskeem
- Kohtuametnike ja haldustöötajate sotsiaalkindlustuse eriskeem
- C. Riigiteenistujate eriskeemid, mille suhtes ei kohaldata määruse (EÜ) nr 883/2004 III jaotise 2. peatükki mitterahaliste hüvitiste kohta
- Saksamaa
- Riigiteenistujate õnnetusjuhtumikindlustuse eriskeem.
-

*III LISA***LIIKMESRIIGID, KES NÕUAVAD MITTERAHALISTE HÜVITISTE KULUDE TAGASIMAKSMIST PÜSISUM-
MADE ALUSEL****(osutatud rakendusmääruse artikli 63 lõikes 1)**

IIRIMAA

HISPAANIA

ITAALIA

MALTA

MADALMAAD

PORTUGAL

SOOME

ROOTSI

ÜHENDKUNINGRIIK

IV LISA

RAKENDUSMÄÄRUSE ARTIKLI 88 LÕIKES 4 OSUTATUD ANDMEBAASI ÜSIKASJAD

1. Andmebaasi sisu

Asjaomaste üksuste elektroonilises kataloogis (internetiaadressid) märgitakse:

- a) üksuste nimed liikmesriigi ametlikus keeles/ametlikes keeltes ja samuti inglise keeles;
- b) identifitseerimisnumber ja EESSI elektrooniline aadress;
- c) nende funktsioon seoses põhimääruse artikli 1 punktides m, q ja r ning rakendusmääruse artikli 1 punktides a ja b toodud mõistete määratlusega;
- d) nende pädevus seoses erinevate riskide, hüvitiste tüüpide, skeemide ja geograafilise hõlmavusega;
- e) millist põhimääruse osa üksused kohaldavad;
- f) järgmised kontaktandmed: postiaadress, telefon, faks, e-posti aadress ja asjaomane internetiaadress;
- g) mis tahes muu põhimääruse ja rakendusmääruse kohaldamiseks vajalik teave.

2. Andmebaasi haldamine

- a) elektroonilise kataloogi majutamine korraldatakse projekti EESSI raames Euroopa Komisjoni tasandil;
- b) liikmesriigid on vastutavad üksustega seotud vajaliku teabe kogumise ja kontrollimise ning nende vastutusalasse kuuluvate kannete või kannetes tehtavate muudatuste õigeaegse Euroopa Komisjonile edastamise eest.

3. Juurdepääs

Andmebaasi toimimiseks ja haldamiseks kasutatav teave ei ole avalikkusele kättesaadav.

4. Julgeolek

Kõigi andmebaasis tehtavate muudatuste kohta (andmete sisestamine, ajakohastamine, kustutamine) tuleb teha sissekanne logifaili. Enne kataloogile kannete muutmiseks juurdepääsu võimaldamist kasutajad identifitseeritakse ja kontrollitakse nende autentsust. Enne kande muutmise katset kontrollitakse, kas kasutajal on õigus seda teha. Mis tahes loata tegevus keelatakse ja selle kohta tehakse sissekanne logifaili.

5. Keelte kasutamise kord

Andmebaasi üldine keel on inglise keel. Üksuste nimed ja nende kontaktandmed tuleks sisestada liikmesriigi ametlikus keeles/ametlikes keeltes.

V LISA

LIIKMESRIIGID, KES MÄÄRAVAD VASTASTIKKU KINDLAKS PÕHIMÄÄRUSE ARTIKLI 65 LÕIKE 6 KOLMANDAS LAUSES NIMETATUD SUURIMA TAGASIMAKSESUMMA, VÕTTES ALUSEKS OMA ÕIGUSAKTIDEGA EELNEVAL KALENDRIAASTAL ETTE NÄHTUD TÖÖTUSHÜVITISTE KESKMISE SUMMA (osutatud rakendusmääruse artiklis 69)

BELGIA

TŠEHHI VABARIIK

SAKSAMAA

AUSTRIA

SLOVAKKIA

SOOME

NÕUKOGU PÕHJENDUSED

I. SISSEJUHATUS

Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid 29. aprillil 2004 vastu määruse (EÜ) nr 883/2004 ⁽¹⁾ sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta (edaspidi „algmäärus“), millega asendatakse määrus (EMÜ) nr 1408/71 ⁽²⁾.

Algmääruse artikli 89 kohaselt tuleb vastu võtta määrus, millega kehtestatakse algmääruse rakendamise kord. Sel eesmärgil esitas komisjon 31. jaanuaril 2006 nõukogule vastava määruse ettepaneku. Kõnealune ettepanek põhineb EÜ asutamislepingu artiklitel 42 ja 308.

Euroopa Parlament, toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras, esitas 9. juulil 2008 ⁽³⁾ oma esimese lugemise arvamuse. Majandus- ja Sotsiaalkomitee esitas oma arvamuse 26. oktoobril 2006 ⁽⁴⁾.

Komisjon esitas 15. oktoobril 2008 oma muudetud ettepaneku, milles kiideti heaks 159 Euroopa Parlamendi 162st muudatusettepanekust.

Nõukogu võttis 17. detsembril 2008 vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 251 lõikele 2 ühehäälselt vastu oma ühise seisukoha.

II. EESMÄRK

Ettepaneku eesmärk on viia lõpule praegu sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise valdkonnas kohaldatavate eeskirjade ajakohastamine, kehtestades määruse (EÜ) nr 883/2004 rakenduseeskirjad ja asendades seeläbi praegu kehtiva rakendusmääruse (määrus (EMÜ) nr 574/72). Ettepaneku eesmärk on eelkõige määratleda kõikide asjaosaliste jaoks (kindlustatud isikud, olemasolu korral nende tööandjad, sotsiaalkindlustusasutused ja liikmesriikide pädevad ametiasutused) algmääruses sätestatud eeskirjade praktilise rakendamise kord. Ettepanekuga püütakse samuti parandada praegusi menetlusi, lihtsustades neid ning selgitades eri sidusrühmade õigusi ja kohustusi. Ettepaneku eesmärk on ka tõhustada institutsioonidevahelist koostööd, eelkõige liikmesriikidevahelise elektroonilise andmevahetuse kaudu.

III. ÜHISE SEISUKOHA ANALÜÜS

1. Üldised märkused

a) Komisjoni muudetud ettepanek

Euroopa Parlament võttis vastu 162 ettepanekut komisjoni ettepaneku muutmiseks. Neist muudatusettepanekute 160 inkorporeeriti kas täielikult, osaliselt või pärast ümbersõnastamist komisjoni muudetud ettepanekusse (muudatusettepanekud 1–25, 27–54 ja 56–162). Ülejäänud kaks muudatusettepanekut ei olnud siiski komisjonile vastuvõetavad (muudatusettepanekud 26 ja 55).

b) Nõukogu ühine seisukoht

Nõukogu nõustus 146 muudatusettepanekuga 162st täielikult või osaliselt komisjoni muudetud ettepanekusse inkorporeeritud muudatusettepanekust (muudatusettepanekud 2, 4, 5, 7, 8, 12–14, 17–25, 27–34, 36–47, 49–54, 56–71, 74–78, 80–88, 90–107, 109–132, 134–146, 147 (esimene osa), 148 (esimene osa), 149 ja 152–162).

⁽¹⁾ ELT L 166, 30.4.2004, parandatud versioon ELT L 200, 7.6.2004, lk 1.

⁽²⁾ Nõukogu määrus (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustussüsteemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes, EÜT L 149, 5.7.1971, lk 2. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1992/2006 (ELT L 392, 30.12.2006, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽⁴⁾ ELT C 324, 30.12.2006, lk 59.

Nõukogu oli nõus ka järgmiste muudatusettepanekute aluseks olevate põhimõtetega, tingimusel, et need ümber sõnastatakse:

- muudatusettepanek 3 (uus põhjendus 8a): nõukogu, olles täielikult nõus kõnealuse muudatusettepaneku sisuga, leidis, et muudatusettepaneku viimase lause puhul tuleks kasutada üldisemat sõnastust, mis sarnaneks ühise seisukoha põhjenduse 10 viimase lausega;
- muudatusettepanekud 6 ja 9, milles käsitletakse vastavalt artikli 1 lõike 2 punktides a ja d esitatud mõisteid „juurdepääsupunkt” ja „standardiseeritud elektrooniline sõnum”: nõukogu leidis, et nimetatud mõisted tuleks läbi vaadata, võttes aluseks võõrtöötajate sotsiaalkindlustuse halduskomisjoni poolt EESSI (*Electronic Exchange of Social Security Information* — sotsiaalkindlustusalase teabe elektrooniline vahetamine) projekti kontekstis tehtud töö tulemused (ühise seisukoha artikli 1 lõike 2 punkt a);
- muudatusettepanek 10 (artikli 2 uus lõige 1): nõukogu leidis, et selle muudatusettepaneku sõnastust tuleks veidi muuta ning et puudega inimesi käsitleva viite kõrvale tuleks lisada viide vanuritele (ühise seisukoha artikli 2 lõige 1);
- muudatusettepanek 11 (artikli 2 lõige 1): nõukogu pidas vajalikuks kasutada väljendi „kõnealuse liikmesriigi sotsiaalkindlustusalaste õigusaktidega ette nähtud tähtaegade jooksul” asemel sõna „viivitamata”, kuna nimetatud tähtajad võivad teatud juhtudel olla kas küllaltki pikad või siseriiklikes õigusaktides hoopiski sätestamata jäetud. See on horisontaalne küsimus, mis iseloomustab kõiki tähtaegadega seotud muudatusettepanekuid (ühise seisukoha artikli 2 lõige 2);
- muudatusettepanek 15 (artikli 3 lõige 2): nõukogu pidas vastuvõetavaks üksnes kõnealuse muudatusettepaneku esimest lõiku, olles seisukohal, et parlamendi poolt asjaomase muudatusettepaneku muudes osades soovitatud üksikasjalikud sätted võivad olla vastuolus direktiivis 95/46/EÜ juba esitatud sätetega liikmesriikide sisemise korralduse kohta kõnealuses valdkonnas (ühise seisukoha artikli 3 lõige 2);
- muudatusettepanek 16 (artikli 3 lõige 3): nagu muudatusettepaneku 11 puhul, pooldas nõukogu ka antud juhul samadel põhjustel sõna „viivitamata” kasutamist siseriiklikele tähtaegadele viitamise asemel (ühise seisukoha artikli 3 lõige 3). Sama märkus kehtib ka komisjoni ettepaneku artikli 27 lõike 5, artikli 49 lõike 1 ning artikli 51 lõike 2 puhul (ühise seisukoha artikli 27 lõige 5, artikli 49 lõige 1 ja artikli 51 lõige 2);
- muudatusettepanek 26 (artikli 6 lõige 4): nõukogu, olles nõus kõnealuse artikli sisuga, oli siiski seisukohal, et teksti tuleks täiendavalt täpsustada selliselt, nagu on esitatud ühise seisukoha artikli 6 lõikes 5;
- muudatusettepanek 48 (artikli 17 lõige 3): nõukogu, olles nõus kõnealuse muudatusettepaneku sisuga, oli siiski seisukohal, et tekst tuleks ümber sõnastada ja selles tuleks viidata asjaomasele liikmesriigile, nagu ühise seisukoha artikli 16 lõikes 3;
- muudatusettepanek 72 (artikli 26 lõike 2 viimane lõik): nõukogu leidis, et loataotlusele vastamiseks ette nähtud viieteistkümne kalendripäeva pikkusest tähtajast on võimatu kinni pidada. Nõukogu arvates tuleks nimetatud tähtaeg määrata siseriiklike õigusaktidega (ühise seisukoha artikli 26 lõige 2);
- muudatusettepanek 73 (artikli 26 lõige 3): nõukogu leidis, et kõnealuse sätte ainsaks eesmärgiks on kehtestada menetlus loa andva asutuse kindlaksmääramiseks sellisel juhul, kui asjaomane isik ei ela pädevas liikmesriigis. See ei hõlma muid olukordi, mille korral ei tohiks loa andmisest keelduda, kuna need juhtumid on selgelt algmäärusega hõlmatud (ühise seisukoha artikli 26 lõige 3);
- muudatusettepanekud 97 ja 98 (artikli 43 lõige 1 ning artikli 43 lõike 3 uus lõik): nõukogu oli seisukohal, et nimetatud muudatusettepanekud on vastuvõetavad, kuid leidis siiski, et kõnealuse artikli pealkirja tuleks muuta järgmiselt: „Hüvitiste arvutamise lisasätted”.

Nõukogu ei pidanud siiski soovitavaks nõustuda järgmiste muudatusettepanekutega:

- muudatusettepanek 1 (põhjendus 3, milles käsitletakse üksikisikute kaitset seoses isikuandmete töötlemise ja nende vahetamisega): nõukogu ei pidanud seda muudatusettepanekuga 15 (vt eespool) tihedalt seotud muudatusettepanekut vajalikuks, kuna kõnealust küsimust oleks kõige parem käsitleda artikli 3 lõikes 2. Nõukogu oli seetõttu arvamisel, et komisjoni algse ettepaneku tekst tuleks kõnealuse põhjenduse puhul säilitada (ühise seisukoha põhjendus 3);
- muudatusettepanek 35 (artikli 12 uus lõige 6a): nõukogu otsustas kõnealuse sätte välja jätta, kuna halduskomisjoni aruandes ei peetud seda tehniliselt vajalikuks, pidades silmas mis tahes võimalike negatiivsete mõjude puudumist isiku õigustele;
- muudatusettepanek 55 (artikli 19 lõige 2): selle muudatusettepanekuga nähakse ette, et kohaldatavaid õigusakte käsitlevas tõendis märgitakse ära tööandja poolt makstud palk. Nõukogu jagas komisjoni arvamust, et selle muudatusettepanekuga ületatakse sotsiaalkindlustusega seotud eesmärkide saavutamiseks vajaliku teabe piirid ning minnakse seetõttu määruse eesmärkidest kaugemale (ühise seisukoha artikli 19 lõige 2);
- muudatusettepanek 79 (artikli 26 lõige 6): nõukogu oli seisukohal, et kindlustatud isiku raviga lahutamatu seotud reisi- ja elamiskulud peaks hüvitama pädev asutus, tingimusel et see on ette nähtud kõnealuse asutuse asukohariigi õigusaktidega ning et luba on antud. Lisaks ei saanud nõukogu nõustuda muudatusettepaneku viimase osaga, milles käsitletakse puudega inimest saatva isiku reisi- ja elamiskulude hüvitamist. Nõukogu leidis, et see läheks sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise reguleerimisalast kaugemale, kuna tooks liikmesriikide jaoks kaasa kohustuse hakata andma ravikindlustuse valdkonnas uut hüvitist (ühise seisukoha artikli 26 lõige 6).

Tuleb siiski märkida, et puudega inimeste erivajadusi on arvesse võetud, kuna nõukogu nõustus muudatusettepanekuga 10 (artikli 2 uus lõige 1, vt eespool), tingimusel et selle sõnastust veidi muudetakse;

- muudatusettepanekud 164, 165, 166 ja 167 (artikkel 66 — nõuete esitamise ja lahendamise tähtajad): nõukogu pidas vajalikuks pikendada komisjoni poolt kavandatud nõuete esitamise ja lahendamise ning vaidluste lahendamise tähtaegu (12 kuud nõuete esitamise puhul, 18 kuud nõuete lahendamise puhul ja 36 kuud vaidluste lahendamise puhul). Nõukogu ei saanud seetõttu nõustuda muudatusettepanekutega 164–167, mille eesmärk on säilitada komisjoni poolt kavandatud tähtajad, kuna enamik liikmesriike olid arvamisel, et selliseid tähtaegu võiks kehtestada üksnes pärast asjakohaste kogemuste saamist ja tehnika arengut, mis peaks asutustevahelist andmevahetust kiirendama. Seoses sellega tuleks meeles pidada, et määruse eelnõuga on juba ette nähtud sissemaksed ja viivised, mis peaks menetluste läbiviimist kiirendama.

Pidades siiski silmas kõnealuse küsimuse tähtsust Euroopa Parlamendi jaoks, jõudis nõukogu kokkuleppele konkreetse läbivaatamisklausli lisamises ühise seisukoha artikli 86 lõikesse 1, mille kohaselt vaadatakse rakendusmääruse artikli 67 lõiget 2, 5 ja 6 nimetatud tähtajad hiljemalt neli aastat pärast rakendusmääruse jõustumiskuupäeva halduskomisjoni aruande põhjal läbi. Nimetatud läbivaatamise eesmärk on asjaomaste tähtaegade märkimisväärne lühendamise.

Komisjon on nõukogus kokku lepitud ühise seisukoha heaks kiitnud.

2. Konkreetsete märkused

Artikli 2 lõike 4 puhul oli nõukogu arvamisel, et komisjoni ettepaneku teksti, mida parlament soovib säilitada, tuleks veelgi selgemaks muuta, ning et viidata tuleks üksnes kontaktasutusele, kuna asjaomases lõikes käsitletakse pelgalt andmete vahetamise osalevaid asutusi ja mitte kõnealuste andmete vahetamise viisi (ühise seisukoha artikli 2 lõige 4). Sama põhimõtet silmas pidades leidis nõukogu seoses muudatusettepanekuga 108, et kõnealune muudatusettepanek oleks vastuvõetav juhul, kui lisatakse väljend „kontaktasutuse ülesannete täitmisel”, et võimaldada liikmesriikidel korraldada oma teabevahetussüsteeme (ühise seisukoha artikli 47 lõige 1). Samuti tuleb ette juhtumeid, mille puhul institutsioonidevaheline teabevahetus ei peaks tarbetu bürokraatia vältimiseks olema automaatne. Selles kontekstis oleks muudatusettepanek 89 samuti vastuvõetav juhul, kui lisatakse väljend „vajaduse korral” (ühise seisukoha artikli 27 lõige 9).

Nõukogu oli seisukohal, et artikli 3 pealkirjas kasutatud sõnad „kindlustatud isikud” tuleks asendada sõnadega „asjaomased isikud”, et oleks selgemini näidatud, et nimetatud sätet kohaldatakse algmäärusega hõlmatud isikute suhtes ja mitte kindlustatud isikute suhtes üldiselt. Lisaks sellele leidis nõukogu, et kõnealuse artikli lõiked 4–8 tuleks välja jätta. Leiti, et komisjoni ettepanekus esitatud lõiked 4–7, milles käsitletakse vastuvõtuteatist dokumentide piiriülese saatmise puhul ning sellega seotud õiguslike tagajärgi ja õiguskaitsevahendeid, on vastuolus riikide pädevusega. Lõike 8 puhul, milles käsitletakse asjaomasele isikule elektroonilisel teel saadetud otsuseid, leiti, et kõnealune küsimus on rohkem seotud artikliga 4. Kõnealune säte on seetõttu lisatud ühise seisukoha artikli 4 lõikesse 3.

Nõukogu leidis seoses artikli 4 lõikega 2, et komisjoni algse ettepaneku tekst, mida parlament soovib säilitada, ei ole vastavuses liikmesriikide poolt kehtestatava korraldusega. Nõukogu arvates tuleks nimetatud säte ümber sõnastada selliselt, et selles oleks öeldud, et andmete edastamine asutuste või kontaktasutuste vahel toimub elektrooniliselt kas otse või juurdepääsupunktide kaudu, kuna juurdepääsupunktid täidavad elektrooniliste kontaktpunktide funktsioone (ühise seisukoha artikli 4 lõige 2).

Nõukogu oli seisukohal, et artikli 5 pealkirjas ning samuti kõnealuse artikli tekstis tuleks sõnade „tõendavad dokumendid” asemel kasutada sõna „tõendusmaterjalid”. See on seotud tõendusmaterjalidega, mis on dokumendi väljastamise aluseks ning mis ei ole teiste liikmesriikide asutuste jaoks siduvad, välja arvatud juhul, kui need on osa dokumendis sisalduvast andmekogumist. Lisaks leidis nõukogu, et kõnealuses artiklis sisalduv viide maksuameti otsustele tuleks välja jätta, kuna see küsimus kas ei kuulu ühenduse pädevusse või seda käsitletakse muude ühenduse õigusaktide alusel (ühise seisukoha artikkel 5).

Nõukogu oli artikli 5 lõike 3 puhul nõus komisjoni ettepaneku sisuga, mille parlament oli säilitanud, kuid leidis siiski, et tekst tuleks ümber sõnastada selliselt, et selles oleks sätestatud, et asjaomased asutused peavad püüdma lahendada kõik erimeelsused vähemalt ühe kuu jooksul enne seda, kui neil on õigus kõnealune küsimus halduskomisjonile suunata. See täpsustus tundus olevat vajalik, et innustada liikmesriike kahepoolset kokku leppima, selle asemel et vaidlusküsimustega automaatselt halduskomisjoni poole pöörduda. Oluline on ka see, et sellised taotlused tehtaks pädevate võimuorganite, mitte aga iga asjaomase asutuse vahendusel (ühise seisukoha artikli 5 lõige 4).

Nõukogu oli seisukohal, et artikli 6 lõikes 2 tuleks täpsustada, et hüvitised on rahalised või mitterahalised. Artikli 6 pealkirja tuleks vastavalt muuta, kasutades sõna „maksmin”e asemel sõna „andmine” (ühise seisukoha artikkel 6).

Nõukogu oli arvamusel, et artikli 7 pealkiri tuleks ümber sõnastada, et täpsustada, et kõnealuses artiklis käsitletakse hüvitiste ja sissetaksete ajutist arutamist. Nimetatud artikli lõikesse 2 tuleks lisada sõnad „või dokumendid”, mis võimaldaks võtta arvesse ka dokumentides sisalduvat teavet, mis on vajalik hüvitiste või sissetaksete lõplikuks arutamiseks (ühise seisukoha artikkel 7).

Artikli 8 lõike 1 puhul pidas nõukogu võimalikuks nõustuda komisjoni ettepaneku teksti säilitamisega, tingimusel et viide artiklile 8 parandatakse viiteks artikli 8 lõikele 1 (ühise seisukoha artikli 8 lõige 1).

Artiklis 9 tuleks viidata „võimuorganitele ja asutustele”, kuna kõnealuses artiklis ei käsitleta pelgalt asutusi (ühise seisukoha artikkel 9).

Artikli 10 puhul leidis nõukogu, et kuna algmääruse artiklid 53–55 sisaldavad konkreetseid sätteid hüvitiste kattumise kohta muude hüvitiste või muu sissetulekuga, mida ei tuleks kõnealuses hüvitiste kattumist puudutavas sättes käsitleda, siis tuleks lisada sõnad „olenemata algmääruse muudest sätetest” (ühise seisukoha artikkel 10).

Artikli 11 puhul oli nõukogu seisukohal, et punktid c, d ja e tuleks välja jätta, kuna lõige 1 on vaja ümber sõnastada (ühise seisukoha artikkel 11).

Artikli 12 lõike 5 puhul oli nõukogu seisukohal, et väljend „kindlustatud isik” tuleks (kooskõla tagamiseks artikli 12 lõikega 1) asendada väljendiga „asjaomane isik”, kuna algmääruse artikkel 6 ei hõlma pelgalt kindlustatud isikuid. Lisaks ei kasutata kõnealust väljendit kõikides algmääruse peatükides (nt pensione käsitlevas peatükis kasutatakse väljendit „isikud”) (ühise seisukoha artikli 12 lõige 5).

Ettepaneku artiklis 13 (ühise seisukoha artikkel 13) käsitletakse erinevates ühikutes väljendatud kindlustusperioodide ümberarvutamist, mis on vajalik perioodide liitmiseks. Komisjoni ettepanekus tugineti eeldusele, et ümberarvutamine on vajalik üksnes viiepäevasel töönädalal põhinevate perioodide puhul. Nõukogus toimunud arutelu näitas, et see ei ole piisav, kuna liikmesriikides toimub arvutamine (vähemalt mõningate skeemide puhul) endiselt kuue- või seitsmepäevase töönädala põhjal (nt füüsilisest isikust ettevõtjate puhul). Selles olukorras oli kaks võimalust: kas võtta üle nõukogu määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 15 lõikes 3 sätestatud ümberarvutamise reeglid või koostada uus säte. Pidades silmas asjaolu, et kehtiv ümberarvutamist käsitlev säte ei ole selge, otsustati näha ette uus säte, mis võtaks arvesse kõiki kehtivate reeglite puhul esile kerkinud probleeme.

Eesmärgiks oli luua uus kindlustusperioodide ümberarvutamise süsteem, mida süstemaatiliselt kohaldades oleks võimalik tagada, et perioodide ümberarvutamine ei tooks mingil juhul kaasa väljateenitud kindlustusperioodide kaotamist.

Ettepaneku artikli 14 lõike 2 puhul, milles käsitletakse tegevuste huvikeset, mille alusel määratakse vastavalt algmääruse artikli 13 lõike 2 punktile b füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise puhul kindlaks, millise riigi õigust asjaomase isiku suhtes kohaldatakse, pidas nõukogu vajalikuks lisada osutatud teenuste arvu (nagu on juba sätestatud nõukogu määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 12a lõike 5 punktis d) ning jätta välja viite liikmesriigile, kus asjaomane isik on maksukohustuslane, kuna nõukogu arvates lähevad maksustamisküsimused sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise reguleerimisalast kaugemale (ühise seisukoha artikli 14 lõige 8).

Artikli 14 lõike 10 puhul oli nõukogu arvamusel, et väljendi „väljaspool liitu” asemel tuleks kasutada väljendit „kolmas riik”, et hõlmata ka Euroopa Majanduspiirkonna ja Šveitsiga seotud olukordi (ühise seisukoha artikli 14 lõige 11).

Artiklis 17 käsitletakse isikuid, kelle tegevus toimub tavaliselt kahes või enamas liikmesriigis. Komisjoni ettepaneku artikli 17 lõike 1 kohaselt tuleks sellest teavitada kõiki liikmesriike, kus asjaomane isik tegutseb, ning asjaomase isiku suhtes kohaldatavad õigusaktid tuleks kindlaks määrata ühisel kokkuleppel. Nõukogu leiab, et vaja on kiiremaid menetlusi ning et vastava otsuse peaks tegema elukohaliikmesriigi asutus. Lisaks kattuks komisjoni ettepanekus esitatud lõike 1 tekst muudatusettepanekus 47 esitatud lõike 2 tekstiga. Nimetatud muudatusettepanek oleks omakorda nõukogule vastuvõetav, juhul kui parlament nõustuks ühises seisukohas esitatud artikli 16 lõikega 1. Muudatusettepanek 48 on selle mõningase ümbersõnastamise korral samuti vastuvõetav (ühise seisukoha artikli 16 lõige 3).

Artikli 20 lõike 2 puhul, milles käsitletakse kohaldatavat õigust puudutava teabe edastamist pädeva asutuse poolt, otsustas nõukogu kasutada sama põhimõtet nagu artikli 15 puhul, et teha selgeks, et puudub automaatne kohustus edastada teavet kõikidel juhtudel selle liikmesriigi pädevale asutusele, kelle õigusakte asjaomaste isikute suhtes viimati kohaldati, vaid et kõnealune teave tuleb üksnes kättesaadavaks teha (ühise seisukoha artikli 20 lõige 2).

Artikli 22 puhul leidis nõukogu, et lõige 2 tuleks välja jätta ning asendada uue üldise põhjendusega (ühise seisukoha põhjendus 16). Nõukogu leidis, et ka lõiget 3 ei ole vaja, kuna artikliga 9 on juba ette nähtud võimalus kokku leppida muudes menetlustes (ühise seisukoha artikkel 22).

Nõukogu arvates ei peaks artiklis 23 viitama artiklile 27 (ühise seisukoha artikkel 23).

Artikli 24 lõike 1 puhul oli nõukogu seisukohal, et tuleks selgelt sätestada, et pädeva asutuse poolt väljastatav dokument tuleks väljastada kindlustatud isiku või elukohajärgse asutuse taotlusel, ning et pädev asutus võib kõnealuse dokumendi ka tühistada, kui vajalikud tingimused ei ole enam täidetud (ühise seisukoha artikli 24 lõige 1).

Nõukogu leidis, et artiklisse 25 tuleks lisada uus lõige, et komisjoni ettepanekus artikli 25 lõike 6 kolmanda lõiguna esitatud sätet selgemaks muuta (ühise seisukoha artikli 25 lõige 7).

Nõukogu oli seisukohal, et seoses artikliga 27 tuleks komisjoni ettepaneku teksti sisse viia mitmed muudatused (ühise seisukoha artikkel 27):

- artikli 27 lõike 5 tekst tuleks ümber sõnastada, et selgitada, et elu- või viibimiskohajärgne asutus peaks vajalikud halduskontrollid või arstlikud läbivaatused läbi viima üksnes pädeva asutuse taotluse korral; Tuleks kasutada sõna „viivitamata”;
- lõike 8 puhul leidis nõukogu, et komisjoni ettepaneku teksti tuleks selgemaks muuta, eriti meditsiinilist läbivaatust teostava arsti või asutuse leidude osas, ning täpsustades, et töövõimetustõend peaks omama samasugust õiguslikku väärtust kui pädevas liikmesriigis koostatud tõend;
- lõike 9 puhul oli nõukogu seisukohal, et rahalise hüvitise maksmisest keeldumise puhul ei ole tingimata vajalik elukohajärgset asutust teavitada. Seetõttu tuleks lisada väljend „vajaduse korral”.

Komisjoni ettepanekus esitatud artikli 28 osas on nõukogu arusaamisel, et parlamendi kavatsuseks seoses muudatuseettepanekuga 91, mis on nõukogule täielikult vastuvõetav, on piirduda kõnealuse artikli puhul üksnes esimese lõiguga, nagu on esitatud ühise seisukoha artiklis 29.

Ühise seisukoha artikli 31 lõigetes 1 ja 3 käsitletakse kindlustusest vabastamist puudutavaid erisätteid, mis on vajalikud mõningate liikmesriikide jaoks ning mille eesmärk on kaitsta liikmesriikide vahelist tasakaalu.

Nõukogu poolt heaks kiidetud sätted, mis on esitatud ühise seisukoha artiklites 33–42 (III jaotis, II peatükk, hüvitised tööõnnetuse või kutsehaiguse korral ja matusetõetused), põhinevad suures osas nõukogu määruse (EMÜ) nr 574/72 (eelkõige artiklid 34 ja 40) vastavatel sätetel, kuna nõukogu pidas kõnealuste sätete säilitamist töötajate kaitsmist silmas pidades oluliseks. Komisjoni ettepaneku artikkel 33 (milles vähendatakse teatud määral loa andmise tingimusi tööõnnetuse või kutsehaiguse korral) on välja jäetud ning selle sisu on inkorporeeritud algmääruse artiklisse 36. Komisjoni ettepaneku artikleid 35, 36, 37, 38, 39 ja 42 on ühises seisukohas selgemaks muudetud (ühise seisukoha artiklid 35, 36, 37, 38, 39 ja 42).

Artikli 43 puhul oli nõukogu seisukohal, et pealkirja tuleks täpsustada, et oleks selgelt näidatud, et kõnealusega artikliga nähakse ette hüvitiste arvutamise lisasätteid (ühise seisukoha artikkel 43). Sama kehtib ka artikli 47 puhul, mille pealkirja tuleks lisada sõna „asjaomastes” (ühise seisukoha artikkel 47).

Komisjoni ettepaneku artikli 45 lõikes 3 tuleks viide algmääruse artikli 47 lõike 1 punktile b parandada viiteks algmääruse artikli 47 lõike 1 punktile a (ühise seisukoha artikli 45 lõige 3), ning artikli 45 lõige 6 tuleks ümber sõnastada, et selgitada, et kui taotleja jätab tahtlikult teatamata asjaolust, et ta on töötanud või elanud teises liikmesriigis, ja esitab hiljem kõnealuses riigis pensionitaotluse, tuleks seda taotlust käsitada uue taotlusena (ühise seisukoha artikli 45 lõige 6).

Nõukogu leidis, et artikli 49 lõike 1 tekst tuleks ümber sõnastada, et oleks selgelt näidatud, milline asutus peaks iga konkreetse juhtumi puhul otsuse tegema. Lisaks tuleks komisjoni ettepanekus kasutatud väljendi „koheselt asemel” kasutada väljendit „viivitamata” (ühise seisukoha artikli 49 lõige 1).

Artikli 50 lõike 2 puhul oli nõukogu seisukohal, et hüvitise ajutist makset ja hüvitise ettemakset käsitlevat sätet tuleks selgemaks muuta. Makset käsitatakse ajutisena, kui hüvitisetaotluse läbivaatamise protsess on käimas ja selle tulemus võib mõjutada määratava hüvitise summat. Ettemakse teeb selle liikmesriigi asutus, kelle õigusaktide alusel on asjaomasel isikul õigus *pro rata* pensioni saada (ühise seisukoha artikli 50 lõige 2).

Nõukogu oli nõus komisjoni ettepaneku artikli 51 lõike 2 sisuga, ent pidas siiski vajalikuks teha mõningaid muudatusi, eelkõige asendada sõna „koheselt sõ”naga „viivitamata” (ühise seisukoha artikli 51 lõige 2). Sama kehtib ka artikli 54 lõike 1 puhul (ühise seisukoha artikli 54 lõige 2).

Komisjoni ettepaneku artikli 55 puhul leidis nõukogu, et lõike 2 sõnastust tuleks täpsustada. Lõike 5 puhul oli nõukogu seisukohal, et teise lause algusesse tuleks lisada sõna „vajadusel”. Lõike 6 puhul oli nõukogu seisukohal, et teksti tuleks paindlikumaks muuta, nähes ette võimaluse, et kaks või enam liikmesriiki võivad omavahel kokku leppida muud meetmed tööotsingute hõlbustamiseks. Samuti tuleks lisada, et kui kahe või enama liikmesriigi pädevad asutused vajavad muid konkreetseid menetlusi ja/või tähtaegu, võivad nad need omavahel kokku leppida (ühise seisukoha artikkel 55).

Ehkki ettepaneku artikli 56 lõike 1 sisu on säilitatud, pidas nõukogu vajalikuks teha mõningaid muudatusi, et sätestada, et elukohaliikmesriigi pädeval asutusel, kes hüvitised määrab, on juhtiv roll. Seega kui töötü otsustab teha ennast kättesaadavaks ka selle liikmesriigi tööhõivetalitustele, kus ta viimati töötas, registreerides end seal tööotsijana, peab ta sellest teavitama elukohaliikmesriigi pädevat asutust (ühise seisukoha artikli 56 lõige 1).

Nõukogu pidas vajalikuks lisada ühisesse seisukohta uus artikkel 57, millega nähakse ette sätted algmääruse artiklite 61, 62, 64 ja 65 rakendamiseks seoses avalike teenistujate eriskeemiga hõlmatud isikutega.

Komisjoni ettepaneku artikli 59 lõike 5 puhul leidis nõukogu, et kõnealust sätet tuleks paindlikumaks muuta, asendades sõna „peab” sõnaga „võib” (ühise seisukoha artikli 60 lõige 5).

IV jaotise I peatüki pealkirjas tuleks viidata artiklile 35 tervikuna.

Artikli 61 lõigete 1 ja 3 ning artikli 62 lõike 3 puhul oli nõukogu seisukohal, et teksti tuleks täpsustada (ühise seisukoha artikli 62 lõiked 1 ja 2 ning artikli 63 lõige 2).

Komisjoni ettepaneku artikli 64 lõike 2 puhul pidas nõukogu vajalikuks täpsustada, et aastased keskmised kulud peavad olema kindlaks määratud eelmise lõike kohaselt (ühise seisukoha artikli 65 lõige 2).

IV jaotise III peatüki puhul võttis nõukogu üle komisjoni ettepanekus esitatud peamised põhimõtted, ent tegi samas muudatusi (mis on sätestatud ühise seisukoha artiklites 71–86), et võtta arvesse ühelt poolt kehtivaid sätteid (eelkõige määruse (EÜ) nr 574/72 artiklit 111) ning teiselt poolt sotsiaalkindlustuse valdkonna iseärasusi, mille tõttu on vajalik kõrvale kalduda komisjoni ettepaneku tekstist, mille aluseks on maksustamist käsitleva direktiivi tekst.

Komisjoni ettepaneku V jaotise („Muud sätted, ülemineku- ja lõppsätted”) puhul oli nõukogu eesmärgiks hõlbustada üleminekut kehtivate ühenduse õigusaktide kohaldamiselt uue õigusakti kohaldamisele, tagades samas õiguskindluse (näiteks seoses määruse (EÜ) nr 1408/71 raames sõlmitud kahepoolsete kokkulepetega või seoses üleminekuuga praegu kehtiva õigusakti kohaldamiselt uue õigusakti kohaldamisele kehtiva õigusakti alusel määratud pensionihüvitiste puhul), võttes arvesse elektroonilise andmevahetusega seotud logistilisi piiranguid ning kaitstes isikute õigusi.

Ühisesse seisukohta võrreldes komisjoni ettepanekuga sisse viidud muudatused on järgmised:

— komisjoni ettepaneku artikli 85 puhul pidas nõukogu vajalikuks lisada lõigetes 1 ja 3 täiendavaid selgitusi, mis puudutavad antava teabe kvaliteeti (ühise seisukoha artikli 89 lõiked 1 ja 3);

- komisjoni ettepaneku artikli 88 puhul pidas nõukogu vajalikuks lisada algmääruse artiklile 9 uue lõike 3. Eesmärk on tagada õiguskindlus seoses liikmesriikide poolt nõukogu määruste (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72 raames sõlmitud kokkulepetega;
- ühisesse seisukohta on samuti sisse viidud uus artikli 87 lõige 4, milles käsitletakse sõltuvusastet eesmärgiga täpsustada sõltuvusaste kindlaksmääramise tingimusi;
- komisjoni ettepaneku artikli 89 puhul leidis nõukogu, et algmääruse artikli 87 lõiget 8 tuleks muuta (dokument 14518/08 ADD 1 REV 1);
- ühise seisukoha artikli 88 lõiked 2–5 sisaldavad mõningaid täpsustusi seoses 4. lisaga;
- komisjoni ettepaneku artikli 91 puhul jõudis nõukogu ühehäälselt kokkuleppele sätte suhtes, millega nähakse ette, et määrus jõustub selle avaldamise kuupäevast möödunud kuue kuulisele perioodile järgneva kuu esimesel kuupäeval ning igal juhul mitte enne 1. jaanuari 2010 (ühise seisukoha artikkel 97);
- lisaks viis nõukogu, võttes eeskujuks nõukogu määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 118, ühisesse seisukohta sisse uue artikli 94, milles käsitletakse pensioniga seotud üleminekusätteid, kuna nimetatud sätted on uute liikmesriikide jaoks eriti olulised;
- nõukogu pidas vajalikuks lisada ühisesse seisukohta elektroonilise andmevahetuse suhtes kohaldatavat üleminekuperioodi käsitleva uue artikli 95, et täpsustada, et elektroonilise andmevahetuse suhtes kohaldatavad üleminekuperioodid ei tohiks kesta kauem kui 24 kuud alates määruse kohaldamiskuupäevast.

Ühine seisukoht sisaldab lisaks viit lisa, mis on seotud kahepoolsete konventsioonidega (1. lisa), riigiteenistujate eriskeemidega (2. lisa), nende liikmesriikide loeteluga, kes nõuavad mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmist püsisummade alusel (3. lisa), määruse artikli 89 lõikes 4 osutatud andmebaasi üksikasjadega (4. lisa) ning nende liikmesriikide loeteluga, kes määravad vastastikku kindlaks algmääruse artikli 65 lõike 6 kolmandas lauses nimetatud suurima tagasimaksesumma (5. lisa).

IV. JÄRELDUSED

Nõukogu tervitab asjaolu, et kõnealuse olulise õigusakti eelnõu esimese lugemise käigus tehti Euroopa Parlamendiga tihedat koostööd, mis võimaldas nimetatud kahel institutsioonil juba varakult ja väga suures osas vähendada võimalikke erimeelsusi.

Nõukogu leiab, et tema ühises seisukohas võetakse suures osas arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, mille kohaselt tuleb sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise reformiga tagada, et uute reeglitega parandatakse ja lihtsustatakse menetlusi ühelt poolt nii tööandjate (eelkõige VKEde), kindlustatud isikute (nii palgatöötajate kui füüsilisest isikust ettevõtjate) kui ka ELi kodanike jaoks üldiselt, ning teiselt poolt sotsiaalkindlustusasutuste jaoks.

Nõukogu loodab jätkata Euroopa Parlamendiga konstruktiivseid arutelusid, et saavutada kõnealuse olulise õigusakti suhtes lõplik kokkulepe niipea kui võimalik, pidades silmas asjaolu, kuivõrd tähtis on sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise ajakohastamise ja lihtsustamisega seotud uute reeglite kiire jõustumine.

MÄRKUS LUGEJALE

Institutsioonid on otsustanud edaspidi oma tekstides mitte märkida viidatud õigusaktide viimaseid muudatusi.

Kui ei ole teisiti märgitud, mõistetakse siin avaldatud tekstides viidatud õigusaktide all neid akte koos kõigi muudatustega.